PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 237 (13.175)

Trst, torek, 25. oktobra 1988

Po včerajšnjem arhiviranju škandala z Irakom

Parlament čakajo »zlati zapori«

V večini so razhajanja glede predloga o dodatni preiskavi, ki mu opozicija najodločneje nasprotuje

DUŠAN KALC

RIM — Pozornost javnosti se je s področja inštitucionalnih reform, tajnega glasovanja, finančnega zakona in drugih aktualnih političnih tem premaknila na področje velikih škandalov, ki so v zadnjih letih dvignili oblake prahu in v katere so vpleteni razni ministri.

Začelo se je namreč tridnevno zasedanje »sodišča ministrov«, to je poslancev in senatorjev, ki se morajo na skupni seji izreči o dveh zadevah: o tako imenovanih podkupninah, ki so jih nekatere velike italijanske industrije plačale raznim posrednikom, da bi si zagotovile naročila za gradnjo enajstih vojnih ladij za Irak v vojni z Iranom (denar kakih 2500 milijard lir - naj bi šel kot običajno, v blagajne političnih strank vladne večine), ter o drugem škandalu, ki je širši javnosti predobro znan pod imenom »zlati zapori«. V prvo afero sta vpletena bivša socialistična ministra Enrico Manca (sedaj predsednik RAI) in Nicola Capria (sedaj predsednik socialističnih poslancev), v drugo pa bivši ministri Nicolazzi (PSDI), Darida (KD) in Vittorino Colombo (KD).

V prvem primeru je preiskovalna komisija zahtevala popolno oprostitev za Manco in Caprio, ker ni prišla do nobenih dokazov o njuni krivdi. Dejansko je Manca zapustil ministrsko mesto nekaj mesecev pred dogodki, ki so bili predmet preiskave. V bistvu naj bi parlament vso zadevo arhiviral, preiskovalno gradivo pa posredoval sodišču za redno sodno preiskavo, kajti na dan je prišla cela vrsta zanimivih podatkov in okoliščin o podkupovanjih, ki jih je treba po mnenju

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zahodnonemški kancler na štiridnevnem obisku v SZ

Kohl je Gorbačovu govoril tudi o Berlinu in nemškem vprašanju

Obe državi pripisujeta srečanju ključen pomen - Državnika bosta obravnavala tudi berlinsko vprašanje - Sinoči sta podpisala pogodbo o finančnem posojilu ZRN v višini 3,5 milijona mark

MOSKVA — Zahodnonemški kancler Kohl je včeraj začel štiridnevni uradni obisk v Sovjetski zvezi. Na letališču sta ga sprejela predsednik vlade Rižkov in zunanji minister Ševardnadze, kanclerjevo spremstvo pa sestavlja pet ministrov in večje število industrijcev ter finančnikov.

V prihodnjih dneh bi morali ZRN in SZ podpisati najmanj sedem sporazumov in kakih dvajset kooperacijskih pogodb. V načrtu so tudi podpisi sporazumov o varstvu okolja, o varnosti jedrskih elektrarn, o vesoljskih raziskavah, kmetijstvu in o sodelovanju na kulturni ravni. Že sinoči pa sta Kohl in Gorbačov zapečatila pogodbo o posojilu v višini 3,5 milijona mark, ki ga bo ZRN odobrila Sovjetski zvezi za posodobitev nekaterih industrijskih objektov in za nakup visokotemperaturnega reaktorja. Prodaja tega reaktorja je bila v ZRN dogovorjena že ob koncu tedna.

Obe strani - Sovjetska zveza in Zvezna republika Nemčija - pripisujeta Kohlovemu obisku ključen pomen. V intervjuju za nemški tednik Der Spiegel je Gorbačov med drugim izrazil željo, da bi srečanje potekalo v mirnem in prijateljskem vzdušju, saj je to srečanje pomembno za vso Evropo. »ZRN in SZ se ne bi smeli več medsebojno obravnavati kot nekdanja sovražnika, pač pa kot dobra partnerja in možna prijatelja,« je dejal Gorbačov. Oba državnika pa se bosta zelo verjetno dotaknila tudi »berlinskega vprašanja«, saj v ZRN prevladuje mnenje, da bodo nanj vplivale spremembe v moskovski zunanji politiki. Na ta račun je Kohl poudaril, da ZRN spoštuje sedanjo mejo, vendar je razdelitev Nemčije oziroma celovitost nemškega naroda zgodovinski in človeški problem, ki ga mednarodna politika ne sme prezreti.

Kancler Kohl in Gorbačov v Kremlju (Telefoto AP)

Naravna katastrofa povzročila ogromno gmotne škode in terjala veliko žrtev

Tajfun Ruby pustoši filipinske otoke V brodolomu morda umrlo tisoč oseb

MANILA — Konec prejšnjega tedna se je filipinskim otokom približal tajfun Ruby. Do danes je naravna katastrofa terjala 29 žrtev, kar 28 tisoč ljudi pa je ostalo brez strehe nad glavo. Tudi gmotne škode so zabeležili ogromno, vendar kaže, da je tajfun Ruby povzročil tudi dve hudi pomorski nesreči, o katerih še nimamo točnih podatkov.

Filipinska obalna straža je namreč sporočila, da je izgubila sleherno radijsko zvezo s potniško ladjo Dona Marylin, ki je predsinočnjim odplula iz Manile in je bila nemenjena v Tacloban na otoku Leyte. Na krovu naj bi bilo kar 1.012 potnikov, obalne oblasti pa kategorično zanikajo možnost, da bi ladja lahko našla zavetišče v kakem manjšem zalivu. Z vetrom, ki piha v sunkih do 200 kilometrov na uro, je plovba nemogoča, zato je obalna straža prepričana, da bo morala tudi potnike Done Marylin vključiti v seznam žrtev smrtonosnega tajfuna.

V poznih nočnih urah so obalne oblasti izgubile stik tudi z nekim trajektom, ki je izginil v valovih nekje vzhodno od Manile.

Pomorska družba Sulpicio Lines, lastnica ladje Dona Marylin, ni demantirala sporočila obalne straže, po katerem bi moralo biti na ladji le 431 potnikov in 60 članov posadke, točnega števila vkrcanih oseb pa ni hotela sporočiti. Ista družba je bila lastnica tudi ladje Dona Paz, ki se je potopila 21. decembra lani po trčenju s tankerjem. Takrat je v nesreči izgubilo življenje 3.000 potnikov, družba Sulpicio Lines pa je potopljeno ladjo zamenjala prav z Dono Marylin.

Tajfun Ruby je povzročil ogromno škode električnim in telefonskim povezavam, uničil je žitni in rižev pridelek in razdejal kokosove plantaže. Filipinska vlada je odločila zaprtje vseh šol, trenutno pa so preklicani vsi notranji in zunanji poleti. Izredno stanje vlada tudi v dveh ameriških oporiščih v južnem predelu otoka Luzon, kjer sta vojaški bazi Clark in Subic. Ameriške oblasti so pripravile izredni načrt za takojšnji umik ladjevja in letal.

Trst se ponovno vzpenja po lestvici najdražjih mest v državi

NA 4. STRANI

Kapitan ladje Adige obtožen tudi umora

ATENE — Atenski sodniki so včeraj formalno obtožili kapitana trgovske ladje Adige Flavia Caminaleja množičnega umora, obtožen pa je tudi tega, da je iz malomarnosti povzročil brodolom, da se je po njegovi krivdi potopila potniška ladja, da je kršil člen 25 pomorskega zakonika, ki točno narekuje manevre za preprečevanje trčenj na morju.

Kapitana Caminaleja so zaslišali včeraj zjutraj, že v prvih popoldanskih urah pa so potrdili njegovo aretacijo. Zaslišavanje italijanskega kapitana je sprožilo vrsto ogorčenih reakcij s strani družbe Grimaldi, za katero je plul Caminale. Predsednik družbe Aldo Grimaldi je izjavil, da gre za pripravo na proces, v katerem bo Grčija branila svoj turistični ugled in bo zato nemilo napadala italijanskega kapitana. Grimaldi je tudi prepričan, da bo to enosmerni proces, v katerem bodo preprečili Caminaleju sleherno prepričljivo obrambo. Prav zaradi tega bo do ponedeljka, ko bodo kapitana ladje Adige prvič poklicali pred sodnike, pripotovala v Atene ekipa odvetnikov, ki bo branila Caminaleja. Italijanski kapitan vsekakor vztraja na svojem stališču in trdi, da je bila ladja Adige v mirujočem stanju, ko je prišlo do trčenja.

Za nesrečo v Ramsteinu kriv solist

RIM — Do trčenja med solistom in dvema letaloma italijanske akrobatske skupine Frecce tricolori je prišlo zaradi človeške napake. Vsi številni poskusi solista, da bi delno spremenil višino poleta in se tako ognil trčenju, pa so bili neuspešni. To je sklep skupne ameriško-italijanske-zahodnonemške preiskovalne komisije o vzroku izredno hude nesreče v Ramsteinu. Komisiji je načeloval direktor za zračno varnost zahodnonemške vojske.

O izidu preiskave je javnost seznanil glasnik obrambnega ministrstva. V posebnem sporočilu tudi piše, da je morala komisija delati v skladu z določili severnoatlantskega zavezništva in da je morala tudi izdelati priporočila, da se ne biponovile podobne nesreče. Kar se tiče organizatorjev, je komisija ugotovila, da so se držali vseh navodil za varno izpeljavo letalskega mitinga. Komisija je ob koncu priporočila državam, da ponovno preverijo varnost manevrov, ki jih opravljajo akrobatske letalske skupine.

Mati je privolila v posilstvo hčere

ENNA — Karabinjerji so aretirali 46-letno Giuseppino Palermo in njenega 38-letnega prijatelja Salvatoreja Corvaio, potem ko so le nekaj ur prej prišli na sled Giuseppininemu mladoletnemu sinu Lucianu. Fant je pobegnil od doma, ko so ga karabinjerji prijeli, pa je prišla na dan dosti hujša resnica kot je nestrpnost, ki običajno privede najstnike, da zapustijo dom.

Potem ko je Giuseppina ovdovela, je sprejela pod streho Salvatoreja. Možakar pa se je zagledal v njeno 14-letno hčerko in jo začel nadiegovati. Mati se ni obotavljala in prijatelju dovolila, da je dekletce spolno zlorabljal. S pomočjo bratovega pričevanja pa je sedaj tudi dekle priznalo posilstva. Giuseppina Palermo ima štiri mladoletne otroke, njihovo življenje pa se je spremenilo v pekel, odkar je v hišo prišel njen prijatelj.

Strah pred osamelostjo, nerazsodna ljubezen do moškega ali obupna resignacija? Mater, ki se za usoden trenutek odreče svojemu poslanstvu, najbrž prevzame vsaj eno od teh čustev. Dogodek žal ni osamljen, žal pa se največkrat komentira kar sam.

Palestinsko vprašanje osrednja tema izraelske volilne kampanje

Arafatova diplomatska ofenziva

BEJRUT, BAGDAD — Bližnjevzhodni mirovni proces se nadaljuje brez premora. Potem ko se je palestinski voditelj Arafat srečal z jordanskim kraljem Huseinom, je sedaj začel vrsto obiskov v raznih državah v spremstvu egiptovskega predsednika Mubaraka. Po obisku v Bagdadu, kjer se je srečal s predsednikom Sadamom Huseinom, je včeraj prispel v Turčijo. V Ankari se je najprej sestal z predsednikom vlade Ozalom, v popoldanskih urah pa ga je sprejel predsednik države Kenan Evren. Voditelja sta se pogovarjala predvsem o palestinskem vprašanju in mirovnih pogajanjih za Bližnji vzhod. Kljub temu da Ankara podpira palestinsko stvar, kaže, da še ni pripravljena priznati neodvisne države.

Srečanje med Arafatom in jordanskim kraljem Huseinom pa je še naprej središče razprav predvsem v izraelskih političnih krogih. Jordanski kralj je pozitivno ocenil srečanje in je dejal, da predstavlja pomemben doprinos k skupni akciji za uresničitev neodvisne palestinske države. Kralj Husein je govoril tudi o trajnejših vezeh med Jordanci in Palestinci, prepričan pa je, da bo bližnja vsedržavna palestinska konferenca imela odločilno težo za rešitev palestinskega vprašanja.

Medtem pa se v Izraelu volilna kampanja bliža koncu, vendar ni zato nič manj ostra, celo obratno. Laburist Peres in voditelj desničarskega Likuda Šamir sta se v televizijski volilni oddaji kar ostro besedno spopadla. Šamir je obtožil Peresa, da je spretno izkoristil pripravljenost kralja Huseina do srečanja z voditeljem PLO, Peres pa je obtožbo zavrnil rekoč, da je Šamirova ponudba avtonomije Palestincem samo »verbalna igra« in torej tudi izbrana predvolilna poteza.

Na sliki (AP): Arafat v Bagdadu

● Parlament čakajo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

parlamentarne preiskovalne komisije primerno osvetliti in krivca primerno kaznovati. To se je sinoči tudi zgodilo, saj sta obe veji parlamenta z 412 glasovi proti 276 odobrili predlog o arhiviranju celotne zadeve.

»Proces o zlatih zaporih«, ki se bo pričel danes na skupni seji poslancev in senatorjev v Montecitoriu, in končal predvidoma jutri s končnim glasovanjem (če bo seveda zadostno število prisotnih in se ne bo ponovila igra »prostih odsotnih«, ki so zamenjali proste strelce), se napoveduje veliko bolj kompliciran in v marsičem nejasen. Mimogrede se lahko sprevrže v nov političen spopad. Pa ne zato, ker bi eni radi vso zadevo potišali in »posuli s peskom«, kot se redno dogaja ob podobnih političnih škandalih, temveč zato, ker bi eni radi vso zadevo poverili navadnemu sodišču in kvečjemu privolili v dodatno preiskavo komisije, drugi pa zahtevajo, da bi bivša ministra Nicolazzija in Darido takoj postavili pred vrhovno sodišče, obtožnico za Vittorina Colomba pa arhivirali. Za to drugo rešitev, za katero se zlasti ogrevajo komunisti in demoproletarci, se je v bistvu izrekla tudi preiskovalna komisija. Večina pa se sedaj zavzema za dodatno preiskavo, kar bi pomenilo, da bi se vsa zadeva vrnila v preiskovalno komisijo. Dodatno preiskavo naj bi narekovalo zadnje pismo enega od glavnih protagonistov tega škandala, bivšega ravnatelja ministrstva za javna dela, socialdemokrata Di Palme, ki je izginil v neznano in od tam pisal, da denar znanega gradbenika »zlatih zaporov« De Mica ni bil namenjen Nicolazziju, temveč je šlo za spontano darilo socialdemokratski stranki.

Današnja razprava ne bo lahka, kajti tudi v večini ni pravega soglasja. Sam predsednik preiskovalne komisije, liberalec Sterpa, je včeraj napovedal, da ne pristaja na dodatne preiskave.

Umor študentke v Ljubljani

LJUBLJANA — Včeraj zjutraj je prišlo v Domu Fakultete za sociologijo in politične vede v Ljubljani do krvave tragedije. Miha M., ki sicer (po neuradnih podatkih) služi vojaški rok, je z nožem umoril študentko Ado S. ter poškodoval Estelo Č.

Osumljenec je v priporu, o vzrokih tega zločina pristojni organi še niso dali izjave, saj preiskava še teče. Študentka Estela Č. je izven življenjske nevarnosti. (dd)

Danes se prične zasedanje CK komunistične partije

Occhetto bi rad zgladil vsa nasprotja in sestavil enoten kongresni dokument

RIM — Kongresni stroj komunistične partije je stekel. Centralni komite bo jutrišnji sestanek posvetil prebiranju, dodajanju in popravljanju kongresnega dokumenta, ki ga bo tajnik partije dal v razpravo. V treh dneh »komunističnega konklava« bodo sestavili besedilo dokumenta, ki bo podlaga za kongresno soočanje. Oziroma sestavili naj bi sekretarjevo poročilo. Na zadnjem sestanku vodstva stranke je namreč Occhetto prevzel nalogo, da sestavi kongresni dokument, okrog katerega bo skušal dobiti čimširšo enotnost, ki naj bi celo prekoračila tradicionalne notranje skupine.

V nedeljo je vodstvo komunistične partije prvič bežno pregledalo usmeritev dokumenta in je poslušalo sekretarjevo poročilo o poglavju, ki se nanaša na inštitucionalne reforme. V bistvu je Occhetto razvil svoj predlog o preureditvi volilnega sistema, ki ga je predstavil na nedavnem turinskem srečanju Združenja italijanskih občin (ANCI). Vendar je Occhetto razširil svoje poročilo na vsa področja inštitucionalnih reform. S tem je želel odpraviti pomisleke strankarske levice, posebno pa še Ingraa, ki hoče obdržati »veliko reformo« kot osrednjo os v strategiji nove komunistične usmeritve. Ingrao ima namreč od vselej samosvoj pogled do vprašanja inštitucionalnih reform, ki morajo upoštevati, trdi, težnje in predloge, ki jih predstavljajo v družbi prisotna gibanja. Occhetto skuša obenem s tem pomiriti starega voditelja, saj pravi, da reforme le konkretizirajo potrebe in zahteve družbe.

Težko je predvidevati, če se bo Ingrao s tem jamstvom zadovoljil. Krožijo namreč govorice, da bo Ingrao predstavil »protidokument«, ki naj bi bil v nasprotju s sekretarjevim. Ta dokument pa ne bo prikazal samo njegovih stališč, ampak bo zagovarjal teze, ki so skupne pristašem bivše Stranke proletarske enotnosti PDUP (Magri, Castellina itd.). S tem »protidokumentom« nameravajo svariti sekretarja pred prevelikim popuščanjem tezam Napolitanove desnice. Tudi »melioracijsko« krilo partije namerava pristaviti svoj piskrček.

Prav zaradi različnih stališč znotraj stranke pa je Occhetto prevzel nase nalogo, da sestavi predlog, ki ga bo danes predstavil centralnemu komiteju. Za to se je Occhetto tudi odločil, vsaj tako trdi, da bi jamčil čimbolj široko notranjo dialektiko. Na sedežu KPI v Ulici delle Botteghe oscure trdijo namreč, da je notranja dialektika označevala vse zadnje komunistične kongrese. Komunisti obenem precej ostro kritizirajo zadržanje nekaterih sredstev javnega obveščanja, ki, kot trdijo, še povečujejo notranje razlike v partiji. Napolitano je celo govoril o »manipulaciji s strani tiska«.

Razlike v pogledih vsekakor obstajajo, kot je sicer tudi logično. Člani centralnega komiteja bodo po komisijah sestavili dokončno besedilo kongresnega dokumenta. Pomembno novost pa predstavlja dejstvo, da se bo centralni komite ponovno sestal čez mesec dni, ko bo dokončno odobril tekst dokumenta, ki ga bo nato dal v pretres partijski bazi. Šele takrat pa bo jasno, ali bodo na kongresu razpravljali na podlagi enega samega dokumenta, kot se je to zgodilo v zadnjih dveh primerih, ali pa jih bo več.

G. R.

Zadovoljstvo slovenskega vodstva Referendum o ustavi je sedaj odveč

LJUBLJANA — Po sobotnem soglasnem sprejetju predloga sprememb jugoslovanske ustave v zveznem parlamentu se je včeraj sešla ustavna komisija slovenskega parlamenta in ugotovila, da ni potrebe po razpisu referenduma v Sloveniji, na katerem bi državljani neposredno izrazili svoj odnos do sprememb državne ustave, ker je predlog sprememb v skladu z interesi Slovenije. Slovenskim pogajalcem v Beogradu je bilo izraženo vse priznanje, predsednik slovenskega predsedstva Janez Stanovnik pa je poudaril, da med pogajanji ni šlo za to, kje bo stala kakšna vejica, glagol ali samostalnik, ampak za usodna vprašanja odnosov med narodi v federaciji.

Včeraj se je sestalo tudi predsedstvo Socialistične zveze, ki se je seznanilo z izidom ustavnih pogajanj in podprlo stališče ustavne komisije, da razpis referenduma o tej konkretni zadevi ni potreben, kar pa ne pomeni, da do političnega referenduma kdaj kasneje o kakšni drugi zadevi ne bi moglo priti. Dokončno stališče Slovenije do ustavnih sprememb in o možnem referendumu pa bo danes sprejel slovenski parlament.

Predsedstvo SZDL se je s posebno izjavo spomnilo dneva Organizacije združenih narodov; zahvalilo se je tudi za več kot 600 pisem, ki jih je v teh dneh prejelo predsedstvo z izrazi podpore slovenskemu političnemu vodstvu.

Predsedstvo SZDL je razpravljalo še o novih spremembah zakonodaje na področju množičnih medijev, s katerimi naj bi še formalno utrdili demokratične procese na tem področju.

V četrtek bo republiška kandidacijska konferenca, ki bo v skladu z veljavno volilno zakonodajo določila enega kandidata za novega člana predsedstva SR Slovenije. Trenutno med imeni, med katerimi se bodo morali odločiti volilci, vodi Igor Bavčar, za njim sta Živko Pregl in Ivan Ribnikar. Ostala imena v igri so še: Silvo Gorenc, Ivan Pučnik, Avgust Majerič, Dane Melavec in Emil Milan Pintar.

Kar pa se postopka za izvolitev predsednika predsedstva SFRJ, ki bo prihodnje leto iz Slovenije, tiče, pa so volilci do sedaj predlagali 66 imen, med katerimi premočno vodi šef slovenskih komunistov Milan Kučan.

Predsedstvo Socialistične zveze se je opredeljevalo tudi do zadnjega sporočila odbora za varstvo človekovih pravic, v katerem je omenjena možnost uporabe državljanske neposlušnosti kot sredstva za zaščito Janše, Borštnerja, Tasića in Zavrla. Predsedstvo SDZL meni, da je mogoče pravno državo graditi le ob spoštovanju legitimnih institucij. Obenem pa se zavzema za to, da bi parlamentarni odbor, ki bo proučil okoliščine in posledice ljubljanskega procesa, čim prej končal z delom. Predsedstvo bo dalo tudi svojo oceno sojenja.

DEJAN VERČIČ

Predvolilne eksplozije v Južni Afriki

CAPE TOWN — Dva črnca sta umrla in 42 oseb (med ranjenci je 16 žensk, od katerih dve nosečnici) pa je bilo težko ranjenih v mestnem središču industrijskega mesta Witbank, kjer je eksplodiral peklenski stroj, ki so ga neznanci podtaknili v parkiran avtomobil.

Avto z razstrelivom je bil parkiran na parkirišču neke veletrgovine, eksplodiral pa je ob 8.14 po krajevnem času. Ko bi bomba eksplodirala le nekaj minut kasneje, bi najbrž povzročila pravi pokol, saj bi bile takrat že odprte trgovine, promet na ulici pa bi bil gostejši, v parkiranem avtomobilu pa je bilo kar 30 kilogramov eksploziva.

Včerajšnji atentat je že devetnajsti v tem mesecu. Še v petek je pri Johannesburgu izgubil življenje mlad fant in štiri osebe so bile ranjene v eksploziji neke mine. Policija je izrazila mnenje, da gre vse atentate pripisati strategiji predvolilne napetosti, saj bodo v Južni Afriki jutri občinske volitve.

Ob zaključku 12. vsedržavnega kongresa v Rimu

ZŽI spleta niti med ženskami

RIM — Nekajletne izkušnje so pokazale, da je bila izbira 11. kongresa pravilna, zato se bo ZŽI-UDI še v nadalje razvijala kot nekakšna mreža, v kateri se prepletajo odnosi med posameznimi krajevnimi skupinami in centrom ter tudi med posameznimi ženskami. Tako je ob zaključku 12. kongresa odločilo približno 500 udeleženk, ki so potrdile veljavnost Listine sprejete na prelomnem 11. kongresu leta 1983.

Poleg vsebine dokumenta je kongres potrdil tudi oblike organiziranja pripadnic Zveze, ki se bodo tudi v prihodnje srečevale na samosklicanih skupščinah, se prostovoljno prijavljale v razne delovne skupine, sprejemale razne organizacijske odgovornosti v kratkoročnih rotacijah in končno vzdrževale posamezne dejavnosti s samoprispevki. Prav glede sredstev je bilo tokrat precej predlogov, ki jih bo posebna skupina (sestavljena kot vse ostale na osnovi osebnih prijav) pregledala, predvsem pa skušala uresničiti.

Ponovno je bila tudi izpostavljena vloga interesnih skupin, v katere se lahko prijavi katerakoli ženska (ni nujno, da je članica ZŽI, nujna pa je spolna pripadnost). Zveza žensk Italije je namreč potrdila spolni separatizem kot enega izmed temeljnih načel svoje politične aktivnosti, kot je tudi odločno zavrnila model »zastopstva« (tako samo delno priznava parlamentarkam, da predstavljajo ženske).

Nov pa je bil poudarek, ki so ga kongresistke dale centralnemu sedežu ZŽI-UDI kot močnemu centru politične prisotnosti žensk. Nikakor pa rimski sedež ne sme postati center oblasti. Odnosi med ženskami se namreč pletejo kot rezultati dialoga, tudi vehementnega, nikakor pa se ne strukturirajo po kakkšni hierahični lestvici.

Čeprav so bila vsa ta načela osvojena oziroma potrjena skoraj z absolutno večino, pa je zadnji dan 12. kongresa, ki je trajal od petka do nedelje na rimski univerzi »La Sapienza«, težnja po večji organiziranosti vseeno prišla do izraza. Predlog o natančnejši opredelitvi »rotacijskih funkcij« je namreč prejel precej glasov, kar pomeni, da želja po starem načinu organiziranja še ni povsem zamrla.

Verjetno bi bilo prereduktivno trditi, da je 12. kongres ZŽI-UDI samo potrdil odločitve 11. Javnosti je namreč predstavil nekaj zanimivih rezultatov razmišljanja o vlogi ženskega političnega gibanja, predvsem pa je izpostavil izziv Zveze, ki naj bi se razvijala kot »združevalka različnosti«.

BREDA PAHOR

Kruta, perverzna logika privedla do umora Marina

REGGIO CALABRIA — *Kalabrijski karabinjerji, policijski agenti in preiskovalni sodniki se trudijo, da bi razkrili ozadje, ki je privedlo do nasilne in vsaj na videz nerazumljive nasilne smrti 44-letnega zdravnika v bolnišnici v Locriju Gina Marina. Zaenkrat vsa ugibanja vodijo v smer neverjetnega maščevanja ker je 4-letna Caterina Giampaolo takoj po zdravniškem posegu izgubila zavest. Ekipo, ki je izvedla operacijo, je namreč vodil prav Gino Marino.*

Do tega prepričanja so se dokopali tudi varnostni organi, ki so aretirali 25-letnega Vincenza Giorgija, strica male Caterine. Caterina je ena izmed štirih otrok 35-letnega Antonia Giampaole, katerega so obsodili na 27 let zaporne kazni zaradi ugrabitve neapeljskega industrijca De Fea in ki je pred dvema letoma zbežal iz zapora. Tudi očeta male Caterine so formalno obtožili umora zdravnika Marina. Na račun Vincenza Giorgija so preiskovalci zbrali težko ovrgljive dokaze. Očividci so namreč pričali, da so morilci zbežali z avtomobilom iste barve in vrste (fiat 127 bele barve), s katerim se je Vincenzo Giorgi kmalu po umoru pripeljal v sosednjo vas San Luca.

Kakorkoli se bo vsa zadeva zaključila je vso italijansko javnost krutost in perverzna logika zločina zelo prizadela. Umor namreč predstavlja še stopinjo naprej k vse večji barbarizaciji kalabrijskega podzemlja. Tamkajšnji zdravstveni delavci pa se upravičeno sprašujejo, ali se bo tudi organiziran kriminal odslej vedel v skladu z ljudskim rekom »zob za zob, oko za oko«. Lahko si sami predstavljamo, kako bi se počutil zdravnik, ki bi se s kirurškimi aparati dotikal sorodnika kakega prvaka podzemlja.

V vsakem primeru pa bo v srcu tistih, ki so Marina poznali kot poštenega in vestnega zdravnika, ostala brezmejna žalost zaradi njegove prerane, nezaslišane smrti.

Avstrija kupuje protitankovske rakete

DUNAJ — *Po dolgih letih bitk - tudi semantičnih - je Avstrija nedavno dobila sovjetsko privolitev za nabavo raketnega obrambnega orožja. Da so določila avstrijske državne pogodbe zelo stroga, pa se je ponovno pokazalo te dni ob diskusijah o možnosti nabave francoskega raketnega orožja tipa MILAN II, ki pa - natančno gledano - ni samo francoske izdelave.*

Bitka v zvezi z avstrijskim nakupom obrambnega orožja se je dolga leta najprej vrtela okrog določil 13. člena avstrijske državne pogodbe (podpisane leta 1955), po katerem sta avstrijski vojski med drugim prepovedana last in uporaba vsake vrste vodenih izstrelkov ter izstrelkov na samopogon - z drugimi besedami - vseh vrst raket. Ko se je pred leti v avstrijskem generalnem štabu pojavila želja po nakupu sodobnega protitankovskega raketnega orožja, so se na Dunaju, zato da bi zaobšli državno pogodbo, poslužili razlage, da je v tekstu državne pogodbe pač mišljeno na ofenzivno raketno orožje in da vodenih protitankovskih izstrelkov kratkega dosega tedaj sploh še niso poznali. Da ne bi bilo dvomov, pa so si v Avstriji še izmislili neologizem »vodeno orožje« (Lenkwaffen), ki naj bi pač bilo nekaj drugega kot rakete.

Med avstrijskimi semantičnimi cvetkami pa je visel še Damoklejev meč drugega odstavka 13. člena državne pogodbe, po katerem imajo štiri velesile in njihovi zavezniki iz druge svetovne vojne pravico, da Avstriji lahko prepovedo nakup in uporabo vseh vrst orožja, ki bi lahko bilo »rezultat znanstvenega razvoja«. Avstrijskemu obrambnemu ministru Robertu Lichalu je zato vidno odleglo, ko se je Sovjetska zveza nedavno nehala mrščiti ob avstrijskih raketnih ambicijah in končno dala svoj plačet. Ponovno pa mu je zaprlo sapo, potem ko je oznanil, da se ogreva za nakup protitankovske rakete tipa MILAN II francoskega izdelovalca Euromissile. Sovjetska stran je ob nedavnem obisku kanclerja Franza Vranitzkega v Moskvi sicer povedala, da avstrijskemu nakupu MILAN II sicer ne nasprotuje, zato pa so avstrijski zeleni, avstrijsko ustavno sodišče (državna pogodba je del ustave) opozorili na dejstvo, da je Euromissile del koncerna Aèrospatiale, ki pa je obenem udeležen tudi pri zahodnonemškem koncernu Messerschmitt-Bölkow-Blohm, in da nekatere komponente rakete MILAN II izdelujejo v ZR Nemčiji. Člen 14. avstrijske državne pogodbe pa posest ali nakup orožja nemške izdelave izrecno prepoveduje.

V zadnjem času tovrstna vprašanja za ustavno komisijo avstrijskega parlamenta niso novost. Ko se je ob delni privatizaciji avstrijske letalske družbe AUA med kupci javila tudi zahodnonemška Lufthansa, je npr. ustavna komisija sporočila, da avstrijska državna pogodba - tokrat po 15. členu - prepoveduje, da bi se nemški državljani zaposlovali v avstrijskem civilnem letalstvu, in Lufthansa je zaradi tega svojo ponudbo umaknila. Ob raketi MILAN II pa se razsodba glasi, da pomisleki zelenih niso povsem neutemeljeni. Robert Lichal, ki ima zaslombo zvezne vlade, pa je izjavil, da bodo - če bo treba - zahodnonemške komponente v MILAN II pač zamenjali s komponentami, ki jih izdelujejo drugod. To pa bi nakup Milan II seveda podražilo in Lichalov argument, da je francoska raketa cenejša od raket tipa BILL švedske tovarne Bofors, ni več tako trden kot prej. Na vrsti je skratka avstrijsko ustavno sodišče, da pove svojo zadnjo besedo. Če bo njegova dokončna odločitev, da nakup MILAN II krši državno pogodbo, bo potreben ponoven cenovno-stroškovni račun, kar pa lahko pomeni, da bo avstrijska vojska na koncu morda kupila protitankovsko orožje v nevtralni Švedski.

BOJAN GROBOVŠEK

Na referendumu srbske mladine večina za spremembe

BEOGRAD — Srbski mladinci so objavili rezultate neformalnega referenduma, ki so ga izvedli po krajevnih skupnostih, podjetjih in šolah.

175 tisoč ljudi (med njimi je bilo 64 odstotkov mladih) so povprašali o ustavnih spremembah in kar 95 odstotkov se jih je opredelilo za štiri temeljne rešitve: enotno organizirano obrambo (mišljena je republika Srbija), varnostno službo, sodstvo in mednarodne odnose. Izrekli so se tudi za uvedbo gospodarskega zbora v zvezni skupščini ter za predlog, naj bi bili pokrajini zastopani skozi enotno delegacijo Srbije ter za neposredne tajne volitve z več kandidati.

Proti omenjenim predlogom se je izreklo minimalno število vprašanih (od 2 do 6,5 odstotka). (dd)

Po mazaških akcijah v Grmeku

Občinski svet odločno obsodil številna vandalska dejanja

GRMEK — Dvojezične table v Grmeku motijo marsikoga. To nas ne čudi, saj je v naši FJK veliko ljudi, ki se nikakor ne morejo sprijazniti s slovensko prisotnostjo in zagrizeno protestirajo, ko slišijo slovensko besedo v javnosti ali pa vidijo slovenski napis.

Ti slovenofobi pa se večkrat poslužujejo odločnejših oblik protesta. Zelo priljubljen način so prav nočni pohodi nad spomenike in dvojezične table. Pohodi malo stanejo, saj je barva za mazanje spomenikov poceni, hkrati pa niso nevarni; noč ne prinaša samo počitka, ampak že od nekdaj varuje tatove in mazače.

V Grmeku se dogajajo najrazličnejše stvari. Neznanci so popackali obcestne table in kažipote, v Klodiču so pomazali spomenik rudarju, ob kulturnih praznikih so trosili po cestah žeblje, ki so predrli marsikatero avtomobilsko gumo, večkrat so poškodovali avtomobile, predvsem tiste, ki so bili last občinskih odbornikov, in v pristnem mafijskem stilu so na dvoriščih pobili številne domače živali.

Pohodi neznancev so se pričeli potem, ko je občinska uprava sklenila (na seji, ki je bila 16. aprila letos) postaviti dvojezične obcestne table. Upravitelji so pri temposnemali številne furlanske občine, ki so postavile dvojezične in dvobarvne table. Na table z belim dnom so napisali imena krajev v italijanščini, pod njimi pa so pritrdili še rumene table in nanje napisali imena v furlanskem jeziku. V Grmeku so uporabili isti sistem, Ie da so furlanščino zamenjali s slovenskim narečjem. Table so postavili sredi septembra. Po nekaj dnevih pa so bili mazači že na delu. O tem smo sicer že pisali, vendar je zadeva dobila širše razsežnosti.

Vandalska dejanja so odjeknila tudi v občinskem svetu, ki je sprejel protestno resolucijo. Predlagal jo je odbornik Renzo Rucli, ki je zelo jasno in brez sprenevedanj povedal, da so neznanci v občini Grmek izruvali, podrli in pomazali številne obcestne table, vse to pa so opravili, ne da bi jih kdo motil. O vandalskih dejanjih je Rucli dejal, da kalijo demokratično sožitje, obenem žalijo izvoljene predstavnike in italijanske zakone. Odbornik je predlagal, naj občinski svet obsodi taka »dejanja fašističnega in terorističnega kova, saj nasprotujejo demokratičnemu ustroju italijanske republike«. Predlagal je tudi, naj Občina pošlje omenjeno resolucijo vladnemu predstavniku v videmski pokrajini, višjim oblastem, katerih naloga je varovati javni red, in političnim silam, da bi »v kali zatrli fašistično nestrpnost, ki nasprotuje ustavni ureditvi Italije.« Občinski svet v Grmeku je sprejel protestno resolucijo in s tem dokazal, da so minili časi, ko so trikoloristične tolpe nemoteno divjale po slovenskih vaseh in strahovale ljudi. Večina je v tistih časih molčala, predvsem pa so molčali politični predstavniki in javni upravitelji. Molk preplašenih ljudi je omogočal najhujše pritiske in grožnje. Slovensko besedo je zaklenil med ozke stene starih in revnih hiš. To se ni dogajalo le za časa fašizma, ampak še dolga povojna leta. Danes pa vendarle prihaja najostrejša obsodba prav iz občinske hiše, kjer sedijo demokratično izvoljeni predstavniki občanov...

Zaradi krivolova v bližini Visa

Italijanskemu ribiču grozita dva meseca zapora

SPLIT — Italijanski ribič Corrado Dell'Oglio bo drago plačal ribarjenje v jugoslovanskih vodah. Jugoslovanski izvidniški čoln je zasačil italijansko ribiško ladjo Eldorado Primo v bližini otoka Visa. Ladja je priplula iz Giulianove, na njej so bili še solastnik Luciano Artone in trije člani posadke. Za ladjo in posadko je seveda odgovarjal kapitan Dell'Oglio.

Tiskovne agencije pišejo, da je jugoslovanska izvidnica streljala na italijansko ladjo, leseni in plastični drobci so ranili kapitana Dell'Oglia, ki se je moral zdraviti v vojaški bolnišnici v Splitu. To pa še ni bilo najhuje, saj so bile njegove rane površne.

Sodne oblasti so segle veliko globlje, čeprav samo v žep, in določile, da mora Dell'Oglio plačati več kot 16 milijonov lir globe. Kapitan se je znašel v hudih težavah. Delovne tovariše so oblasti izpustile in jih odposlale domov, Dell'Oglio pa je moral ostati v Jugoslaviji in zagotoviti, da bo plačal globo. Na žalost pa globe ne more plačati, saj je zanj vsota prevelika. Včeraj ga je obiskal odvetnik, da bi predložil priziv. Če Dell'Oglio ne bo plačal, bo namreč moral sedeti dva meseca v zaporu.

Jugoslovanski sodnik je poleg vsega zaplenil ladjo, kar pomeni za skupino italijanskih ribičev pravi finančni polom.

Afera pa je že zadobila mednarodne razsežnosti, saj je italijansko zunanje ministrstvo protestiralo, ker je jugoslovanska izvidnica streljala na italijansko ribiško ladjo. Ob tem pa velja pripomniti, da je otok Vis pomembna vojaška pomorska baza in da je dostop nanj tujcem prepovedan. Očitno tudi ni zaželeno, da bi v okolici otoka ribarile tuje ladje.

Okrogla miza o državi SHS

Slovenska matica prireja v okviru svojih predavateljskih večerov okroglo mizo z naslovom "70-letnica nastanka države SHS". Okrogla miza bo 27. oktobra 1988 ob 17. uri v dvorani Matice v Ljubljani.

K razpravi so povabili štiri zgodovinarje iz štirih različnih okolij, ki so se - vsak zase - ukvarjali z zgodovinskimi okoliščinami nastajanja jugoslovanske države. Gostje večera bodo prof. dr. Janko Pleterski iz Ljubljane, dr. Momčilo Začević in dr. Walter Lukan z Dunaja. Predavatelji bodo najprej kratko obrazložili svoj pogled na 29. oktober 1918, državo SHS in združitev s Srbijo 1. decembra istega leta, nato pa bo sledila razprava.

Prisrčno srečanje tolminskih in furlanskih čebelarjev

ŠPETER SLOVENOV, TOLMIN — Ko so tolminski čebelarji začutili potrebo po stikih z drugimi čebelarskimi svetovi, so se spomnili, da bolj malo vedo, kako strežejo čebelarstvu pri sosedih čez državno mejo v gospodarsko razviti videmski pokrajini. Dali so pobudo za srečanje tolminskih čebelarjev s furlanskimi. Srečali so se nedolgo od tega s pomočjo domače socialistične zveze in čedadskega slovenskega društva Ivan Trinko. Tako se jim je odprl nov svet, ki ga v prihodnjih stikih nameravajo še raziskovati.

Predsednik tolminskega čebelarskega društva ne more skriti navdušenja zaradi prisrčnosti srečanja v Špetru Slovenov pri Čedadu, na katerega je prišlo veliko Furlanov s predsednikom videmskega čebelarskega konzorcija na čelu, tolminsko stran pa je zastopala krepka polovica članov društva. Milan Velikonja po prvih izkušnjah sklepa, da je med čebelarstvom na tej in oni strani meje toliko razlik, da primerjave nimajo smisla. Tolminci se s čebelarstvom ukvarjajo izključno ljubiteljsko. V družini je nekaj več kot 200 članov, ki imajo skupaj okoli 2500 čebeljih družin oziroma tako imenovanih AŽ panjev. Povprečen tolminski čebelar ima po deset panjev. Čebelarstvo je najbolj razvito na območju Kneže in Grahova. Razlogov za to ne gre iskati v zemljepisnih in naravnih pogojih tega dela Baške grape, temveč proprosto v tekmovalnem duhu, ki je značilen za ta čebelarski okoliš.

Pravi furlanski čebelarji se s to dejavnostjo ukvarjajo profesionalno. V Špetru so se predstavili čebelarji, ki imajo do 400 panjev. V okviru videmskega konzorcija so poskrbeli za postavitev primerne trgovske mreže, za zaščitne znake za čebelarske izdelke in za strog nadzor zdravstvenega stanja čebel in kakovosti medu. Kako se vse to bogato obrestuje, pove podatek, da povprečen furlanski panj da okoli 25 kilogramov medu, kar je znatno več kot znaša tolminski pridelek.

Kljub velikim razlikam so na špetrskem srečanju čebelarjev vendarle našli nekaj skupnih točk. Najpomembnejša je zagotovo boj za ekonomske osnove, ki jih tako v Jugoslaviji kot tudi v Italiji rušijo uvozniki nekakovostnega medu iz vzhodnih držav. »Gre za tako imenovane plantažne vrste medu, lahko bi jim rekli tudi industrijski med, ki je enosortni, ki je brez dodatkov dragocenih sestavin, pomanjkljiv. Tako v Italiji kot pri nas je ta uvoženi med znatno cenejši. Zaradi njega naši domači pridelki ne morejo dosegati cene, ki si jo zaradi svoje kakovosti zaslužijo. Gre za nezdravo, škodljivo konkurenco,« je razložil Milan Velikonja.

Poleg cen pesti tolminske čebelarje tudi neustrezno trženje njihovih izdelkov. Če cene, ki se letos sučejo okoli 10 tisočakov za kilogram medu, nekako še ustrezajo in spodbujajo k širitvi čebelarske dejavnosti, je trženje problematično. Tolminska zadruga, ki se je pred dvema letoma ponudila, da bo prevzela trženje tolminskega domačega medu, svojih obljub ni izpolnila. Ko so se zaloge medu začele kopičiti, so tolminski čebelarji vzeli prodajo vsak v svoje roke. Sicer pa letos nimajo prav velike ponudbe, ker je bila na Tolminskem letina precej slaba.

Od danes na Bledu

Kongres jugoslovanskih arheologov

Danes (25. - 29. 10. 1988) se na Bledu prične 13. kongres Zveze arheoloških društev Jugoslavije (ZADJ), v katero so včlanjena arheološka društva vseh republik in pokrajine Vojvodine. Kongres organizira Slovensko arheološko društvo v sodelovanju z ZADJ. Okrog dveh dogovorjenih kongresnih tem (Prehodna obdobja in kontinuiteta v arheologiji in Rezultati arheoloških raziskovanj 1984-1988) se bo na Bledu zbralo okoli 150 arheologov iz vse Jugoslavije (Zveza ADJ šteje okoli 900 članov), z več kot 120 predavanji. Ta bodo razkrivala, do kakšne mere so že razpoznavni obrisi tistih hudo zamotanih obdobij, ki so označevana kot prehodna, prelomna, ko so se menjala ljudstva in prepletale kulture in odmirale države, ko je iz starega nastajalo novo, kakšen je odnos med zastarelim in prodirajočim, kolikšna je trdoživost »staroselskega«; druga spet bodo namenjena neposrednemu prikazu in soočanju z raziskovalnimi dosežki v obdobju med kongresoma (Novi Sad 1984 - Bled 1988), pretežno o arheoloških izkopavanjih, torej tistem deležu arheoloških raziskav, ki odkriva vire in ki je hkrati ljudem najbolj na očeh.

Kongres bo deloval na dveh plenarnih zasedanjih in v treh sekcijah (prazgodovinski, antični in srednjeveški), uvod vanj pa bo svečano predavanje prof. dr. Jožeta Kastelica o Bledu, o njegovem kulturno-historičnem in arheološkem pomenu za nas Slovence in za svet okoli nas. V okviru kongresa sta načrtovani dve ekskurziji. Prva začenja pot v Zagrebu na otvoritveni dan in vodi udeležence kongresa skozi Brežice (Posavski muzej), Celje (Pokrajinski muzej) in na ogled arheološkega parka v Šempetru v Savinjski dolini, druga, pokongresna, pa v Kranjsko goro, na Vršič in v Trento (Trentarska muzejska zbirka Goriškega muzeja), od tod pa na Most na Soči (arheološko najdišče), v Novo Gorico na razstavo »Soška fronta« in nazadnje še v Ajdovščino med ostaline rimske trdnjave Castra. Med spremne prireditve sodi še ogled blejskega otoka, obisk sedeža Triglavskega narodnega parka, prikaz doma narejene opreme za dokumentacijo arheoloških izkopavanj, video dokumentacija arheoloških izkopavanj, pogovor o računalništvu v jugoslovanski arheologiji...

Na skupščini ZADJ, ki bo v času kongresa prav tako na Bledu, bo sedež ZADJ prevzelo Arheološko društvo Črne gore, njen suhoparni dnevni red pa bo poživilo predavanje B. Kirigina (Arheološki muzej, Split) o Saloni in o bojih za njeno ohranitev. Salona bo predstavljena tudi na priložnostni razstavi, kongresu v čast pa sta Slovensko arheološko društvo in Narodni muzej pripravila razstavo-utrinek o slovenski arheologiji in arheologih.

S kongresom in s skupščino ZADJ se bo končalo štiriletno obdobje, v katerem je Slovensko arheološko društvo bilo nosilec njenega sedeža. To svojo federalno dolžnost in obvezo je zmoglo ob zglednem razumevanju in podpori Kulturne skupnosti Slovenije, ki je tudi v kongresnem stroškovniku udeležena z levjim deležem, za izvedbo kongresa na dostojni ravni pa sta sredstva prispevali še Raziskovalna skupnost Slovenije in Koordinacija raziskovalnih skupnosti republik in pokrajin, nič manj pomemben, čeprav težko do dinarja izračunljiv, pa je delež tistih ustanov, v katerih delajo člani organizacijskega odbora.

DS

Na tovorni postaji v Casarsi

Električni tok ubil vojaka

PORDENON — Vojak Antonio Montini je izgubil življenje prejšnjo noč na tovorni postaji v Casarsi. Bilo mu je 20 let, vojaški rok je služil v 27. bataljonu bersaljerjev Jamiano, ki ima svoj sedež v Avianu. Umrl je za posledicami nenavadne in hkrati banalne nesreče.

Mladenič je spremljal skupinico štirih vojakov, ki so spremljali vojaški vlak, ki je v Casarso pripeljal tovor municije iz kraja Anagni v pokrajini Frosinone. Antonio Montini se je želel prepričati, ali je z vlakom in nevarnim tovorom vse v redu. Zato, da bi imel boljši pogled na položaj, je splezal na streho vagona, ki je bil ustavljen na tiru ob vojaškem vlaku. To pa je bilo za mladega vojaka usodno.

Antonio Montini se je po vsej verjetnosti dotaknil s puškino cevjo električnih žic. Električni tok ga je v trenutku ubil, vojak je padel in obležal med obema vlakoma. Vojaške in civilne oblasti so uvedle preiskavo.

Biti vojak je očitno nevarno tudi v mirnem času. Kar moti in vznemirja, pa so vzroki nekaterih smrtnih nesreč. Antonio Montini je umrl po nepotrebnem. Težko je razumeti, zakaj je splezal na streho vagona in kako je mogoče, da ni opazil nevarnosti. Mladostna vihravost, neizkušenost, čut odgovornosti, vsekakor pa neprevidnost so lahko le delne oznake za nesrečo. Težko je verjetno pisati o krivdi nadrejenih, saj je bila Montinijeva naloga, vsaj na videz, nenevarna. In vendar...

Vojaščina je za številne mladeniče lahko tudi travmatična, čeprav so razmere v vojašnicah veliko boljše, kot so bile nekoč. Marsikatera naloga zahteva precej pazljivosti in je za mlade nenavadna. Včasih postane past, ki postane lahko usodna. Dolga je vrsta nesreč, ki so se zgodile v vojašnicah, med vojaškimi vajami, v orožarnah, v skladiščih smodnika itd. Antonio Montini je padel na železniški postaji.

RANK XEROX

Poskusite potolči rekord.

Izboljšati morate rekord učinkovitosti. Kako? Z elektronskim pisalnim strojem Xerox Serie 6000. Izmed sedmih različnih modelov izberite tistega, ki vam ustreza.

Elektronski pisalni stroji Xerox Serie 6000. Nov rekord v učinkovitosti.

Poverjeni zastopnik Rank Xerox

LOG.O.S. srl Gorica
Tel. 0481/20040
Telefax 0481/20265

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

86.

Vstala je in vzela svojo torbico in rokavice. »Jaz pa se vam lepo zahvaljujem. John. Ostajam vaš največji dolžnik in dajem vam besedo, da bom pomagala vaši stvari, kolikor bo v mojih močeh.«

»Ničesar mi ne dolgujete. Moja največja nagrada bo veselje ob zavesti, da je Tim srečen. Od časa do časa me pa le obiščita.«

Tokrat Mary Tima ni enostavno odložila na cesti, ampak je šla z njim v hišo. Ron je sedel v dnevni sobi pred prižganim televizorjem, na katerem so predvajali pozna večerna športna poročila.

»Pozdravljena, Mary! Tako pozno vas pa nisem pričakoval.«

Sedla je ne kavč, medtem ko je Tim odlagal na polico njeno torbico in rokavice. »Hotela sem se pogovoriti z vami, Ron. Precej pomembno je in rada bi opravila s tem, dokler imam še dovolj poguma.«

»Tako je prav, ljuba moja! Bi skodelico čaja in kos svežega kolača?«

»To se pa lepo sliši.« Z nasmeškom na obrazu je pogledala Tima. »Moraš jutri na delo, Tim?«

Prikimal je.

»Ne bi te rada odganjala, vendar se mi zdi, da je čas, da greš spat, prijatelj. S tvojim očetom se morava nekaj pogovoriti, vendar ti obljubim, da ne bom tega skrivala pred teboj. Konec tega tedna ti bom vse povedala Tim. Prav?«

»Prav. Lahko noč, Mary.« V Esemejini hiši ni nikoli prosil, naj ga pride pokrit.

Ron je na mizo postavil skodelice in krožnike, medtem ko se je v kotličku grela voda, pri tem pa s kotičkom očesa zvedavo opazoval Mary. »Precej zdelani se mi zdite,« je pripomnil.

»Saj tudi sem. Ta večer me je zelo izčrpal.«

»Kaj pa je tisti učitelj dejal o Timu?«

Njena skodelica je bila okrušena. S prstom je kar naprej drgnila po nazobčanem robu in v mislih pretehtavala, kako bi se na najboljši način lotila te teme. Ko je pogledala Rona, je bila videti stara in utrujena.

»Ron, nisem vam povedala prave resnice, zakaj sem nocoj peljala Tima k Johnu Martinsonu.«

»Ne?«

»Ne.« Njen prst je še vedno krožil po robu skodelice. Povesila je pogled, ker ni mogla pripovedovati in obenem gledati v te velike modre oči, ki so bile po obliki tako podobne Timovim, vendar po izrazu tako različne od njegovih. »Zelo težko bom začela, ker vem, da se vam še sanja ne, kaj vam bom povedala. Ron, ste kdaj pomislili na to, da bom imela težave, če bom vzela Tima k sebi, če bi se vam kaj zgodilo?«

Roka, ki je držala čajnik, se je tresla. »Ste si torej premislili?«

»Ne, tega ne bom storila, Ron, razen, če vam ne bo všeč moja rešitev najinega problema.« Sklenila je roki pred svojo skodelico in nekako ji je uspelo, da ga je pogledala naravnost v oči. »Dobro veste, da je med menoj in Timom od vsega začetka neki poseben odnos. Od vseh ljudi, kar jih je kdaj spoznal, ima mene najraje. Ne vem zakaj, in prenehala sem že spraševati o tem. Ne motim se preveč, če rečem, da me ljubi.«

»Ne, res ne. V resnici vas ljubi, Mary. Zato si želim, da bi ga vi vzeli k sebi, ko mene ne bo več.«

Naše mesto se spet vzpenja na lestvici najdražjih mest v državi

Cene blaga za široko porabo so v oktobru znova poskočile

Cene proizvodov široke porabe v Trstu spet naraščajo. V tekočem mesecu so poskočile povprečno za 0,9 odstotka, kar pomeni, da se naše mesto spet vzpenja na lestvici najdražjih mest v državi. Najdražji mesti sta trenutno Turin in Palermo. V teh dveh mestih so cene v zadnjem letu narasle za kar 5,7 odstotka, Trst, ki je bil dolgo časa najdražje mesto v Italiji, pa je na tretjem mestu s 5,5 odstotka letnega poviška. Sodeč po podatkih, ki jih je posredoval osrednji statistični zavod ISTAT, bo letna inflacija v državi znašala približno 4,8 odstotka.

Oktober je bil doslej pri nas najdražji mesec v letošnjem letu. Cene v tržaški občini so, kot omenjeno, narasle za 0,9 odstotka v primerjavi s septembrskimi cenami blaga in proizvodov široke porabe. Tudi glede mesečnega poviška je Trst na tretjem mestu za Turinom in Palermom, kjer so cene v tem mesecu narasle natanko za odstotek. Na boljšem sta Milan in Bologna (0,6%) in predvsem Genova, kjer so cene v zadnjih tridesetih dneh poskočile samo za pol odstotka.

Največ je k dvigu cen v oktobru na Tržaškem prispevala podražitev stanarin, kar gre pripisati nekaterim novim predpisom oziroma poviškom pri izvajanju zakona o pravičnih stanarinah v naši deželi, in ki so stopili v veljavo prav 1. oktobra. Poviški stanarin zadevajo tudi goriško, videmsko in pordenonsko pokrajino. Cene stanovanjskih najemnim so poskočile za 2,8 odstotka, medtem ko so bile v avgustu in v septembru sorazmerno stabilne. V enem letu so stanarine v tržaški občini narasle za 5,7 odstotka. Trst je glede mesečnih stroškov za stanovanjske najemnine na prvem mestu, pred glavnim mestom Piemonta, kjer so stanarine v oktobru poskočile za 2,8 odstotka, v milanski občini pa samo za 0,6 odstotka.

V oktobru so poskočile tudi cene oblačil, in sicer za 2,8 odstotka. To podražitev, ki je tipična za oktober, gre pripisati v prvi vrsti bližnji zimski sezoni. Podobne podražitve beležimo ponavadi tudi v aprilu in v maju pri nakupu poletne garderobe. V enem letu so cene oblačil v Trstu poskočile za 2,6 odstotka, kar je nekoliko manj kot v Milanu, kjer so cene oblek narasle za 2,7 odstotka. V Turinu so poskočile za 2,3 odstotka, dosti manj pa v Bologni, in sicer samo za 1,4 odstotka.

Stroški za prehrano so v Trstu zabeležili mesečni povišek v višini 0,1 odstotka, kar znaša letno 5,9 odstotka. Na tem področju so cene najbolj narasle v Bologni (1%), v Turinu za 0,9 in v Milanu za 0,3 odstotka. Trst je na prvem mestu glede letnega poviška.

Stroški za energijo so tudi v našem mestu, kot sicer v ostalih večjih mestih, zabeležili rahlo nazadovanje (-0,5%) v primerjavi s septembrskimi podatki. Splošni stroški, ki med drugim zadevajo cene avtomobilov, avtocestnih tarif in dnevnega tiska, so v oktobru v Trstu narasle za okrogel odstotek, letni povišek pa znaša 5,4 odstotka.

Je Trst res najdražji? Cene pač ne morejo lagati

Statistični podatki so pač takšni, da jih je mogoče obračati tako ali drugače. Vendar, kadar mora človek seči v denarnico in odšteti toliko in toliko denarja za določeni artikel, potem se na lastni koži (beri denarnici) prepriča, ali statistike o višanju ali nižanju cen držijo, ali pa ne.

Statistike pravijo, da je Trst med dražjimi mesti v državi, včasih celo med najdražjimi. Ne bomo iskali primerjav. Poglejmo si samo cene v trgovinah in izložbenih oknih. Za par dobrih ženskih čevljev je treba odšteti od 70 tisoč lir naprej; za moške čevlje je ta cena še višja, kot so izredno visoke tudi cene otroških čevljev. Če pogledamo nato še cene ženskih škornjev in drugih zimskih čevljev, nas postane naravnost strah.

In oblačila? Toda ta so se močno podržila. Že cene majic, volnenih jopičev in različnih bluz praviloma presegajo 100 tisoč lir. Če gre za ekskluzivnejše modele, so te cene še veliko višje. Visoke so seveda tudi cene plaščev, usnjenih izdelkov in krzna.

Zelo draga je otroška garderoba. Če hočejo starši vsaj skromno obleči svojega otroka, bodo morali takoj odšteti več stotisoč lir. Drage so tudi šolske potrebščine, posebno tiste, ki so jih izdelovalci opremili z imeni raznih modnih hiš.

In cene v javnih lokalih, barih, restavracijah? Brez vsakršne napovedi in opozorila se vzpenjajo vse više in više. »Ne zamerite, nekoliko smo dvignili cene raznih pijač, ker smo preuredili lokal,« se nam je opravičevala lastnica bara v mestu. Drugi še tega opravičila ne uporabljajo, zvišali so cene in pika.

Ker gre za večje ali manjše podražitve enakih ali podobnih proizvodov, se odjemalec sprašuje: obstaja kakšna služba, ki preverja poviške cen? Morajo trgovci ta povišanja prijaviti, ali lahko kar sami oblikujejo cene svojega blaga?

Kaj lahko torej rečemo za naše mesto? Bo res, da je najdražje? (nl)

Tiskovna konferenca poslanca Bordona

»Operna gledališča, vključno Verdi, so v smrtni nevarnosti«

Vladni manever za omejitev državnega primanjkljaja med drugim predvideva hudo klestenje prispevkov gledališčem, zlasti opernim, katerim preti nevarnost, da bodo morala čez nekaj let kratkomalo prekiniti dejavnost. O tem je bil govor na tiskovni konferenci, ki jo je včeraj opoldne v konferenčni dvoranici Tržaškega velesejma priredil komunistični poslanec Willer Bordon. Bivši miljski župan je namreč član poslanske komisije za kulturo, ki je pristojna za to problematiko. Na srečanju s tržaškimi časnikarji je seveda posebej opozarjal na nevarnosti, ki grozijo tukajšnjim gledališčem, v prvi vrsti Verdiju.

Za kaj pravzaprav gre? Snujoči se finančni zakon predvideva, naj bi v triletju 1989-91 zmanjšali državne prispevke Skupnemu skladu za prireditve za 450 milijard lir. Sklad, iz katerega črpajo sredstva za javne prireditve vseh vrst, od gledaliških do kinematografskih, naj bi bil tako v letih 1989 in 1990 prikrajšan za 100 milijard lir na leto, leta 1991 pa kar za 250 milijard lir, seveda če se medtem parlament ne bo premislil. Resnici na ljubo se je nekaj takšnega že zgodilo, saj je minister za prireditve Franco Carraro že našel »trik«, ki bi omogočil, da bi vsaj delno obšli zakonska določila: finančno vrzel naj bi zapolnili s sredstvi, ki so bila svoj čas namenjena posodobitvi gledaliških in kinematografskih dvoran, a so neizkoriščena.

S tem »trikom« pa bi problem v najboljšem primeru le odložili, a ne razrešili. Kot je poudaril Bordon, bi se to utegnilo hudo maščevati zlasti opernim gledališčem, katerim naj bi s 1. januarjem 1991 država zmanjšala prispevke za 80 odstotkov. Da bi to bil pravi smrtni udarec zanja, si ni težko predstavljati. Omenimo naj le, da je država leta 1987 podelila 13 opernim gledališčem skupno 450 milijard lir. Če bi jim rezala 80 odstotkov prispevkov, bi se v njihovih blagajnah pojavila ogromna vrzel 360 milijard lir! Res je, da bi po zakonu morali državo nadomestiti zasebni sponsorji in krajevne javne uprave, a Bordon je dokaj prepričlivo pripomnil, da gre za utopijo. Spomnimo naj le, da klestenje ne prizanaša niti proračunom krajevnih uprav, kar zadeva zasebne sponsorje, pa je zgovoren podatek, da je milanska Scala lani z njihovimi prispevki krila manj kot dvajsetino izdatkov.

»Če ne bo prišlo do sprememb, bo moral Verdi leta 1991 kratkomalo zapreti vrata,« je pristavil Bordon, ko je prešel na tržaške razmere. »Seveda se nam to danes zdi nemogoče, a spomnimo se, da se nam je pred leti zdelo nemogoče, da bi zaprli rafinerijo Aquilo, in vendarle se je to zgodilo. Mimo ogromne kulturne škode pa bi z Verdijem zgubili tudi številna delovna mesta, saj je v njem danes zaposlenih okrog 330 ljudi,« je zaključil.

Peti koncert simfonične sezone gledališča Verdi

Prepričljiv uspeh De Banfieldovega simfoničnega cikla na Rilkejeve pesmi

Peti sobotni (deseti z nedeljskimi ponovitvami) koncert jesenske simfonične sezone gledališča Verdi je bil za tržaško občinstvo pomemben predvsem iz enega razloga: na sporedu so bili namreč »Štirje Rilkejevi spevi za sopran in orkester« tržaškega skladatelja in umetniškega vodje gledališča Verdi, Raffaella de Banfielda, v prvi italijanski izvedbi.

Prvo integralno izvedbo je ta lirično-simfonični ciklus, uglasben v dveh časovnih presledkih v letih 1967 in 1972, doživel namreč leta 1986 v Bruslju pod taktirko Spirosa Argirisa, naslednjo pa letošnjega februarja v Gradcu pod taktirko jugoslovanskega dirigenta Nikše Bareze. Raffaello de Banfield je prva dva speva skromponiral na sugestijo Vita Levija, naslednja dva pa na spodbudo slovitega dirigenta Herberta von Karajana in ju šele pozneje združil v enoten ciklus. Celoten, stilno presenetljivo zaokrožen ciklus odraža skladateljev evropski intelektualistični odnos do poezije avtorja »Devinske elegije« v smislu kompozicijskega pristopa, obenem pa globoko skladnost z njegovo dramatično liričnostjo in to do take mere, da sta si poezija in glasba ena ob drugi kot dva enakovredna umetniška izraza istega podoživljanja, iste presunljivo drhteče dramatičnosti, ki veje zdaj iz mrakobne, zdaj z lučjo ožarjene Rilkejeve poezije.

De Banfieldov lirični simfonizem, ki se v nekem smislu odseva zlasti v Straussovih spevih (Lied), je moderno in rafinirano koncipiran v formi in izraznih sredstvih, pri tem pa je tako v glasu kot v orkestru in posameznih inštrumentih v njem, natančno odmerjen v medsebojno dopolnjujoči se sintezi preprosto dramatično artikuliranih čustev, ki jih de Banfield uspe poustvariti skladno z naslovi vsakega od štirih spevov, ki sestavljajo ciklus »Serale« (Molto tranquillo, lento ed ispirato), »Liebeslied« (Allegro sostenuto, brillante), »Der Tod der Galiebten« (Andantino ispirato quasi un sogno) in »Der Sturm« (Allegro impetuoso).

Skladba je imela v glavnem dirigentu Verdijevega orkestra, Spirosu Argirisu, izjemno pozornega interpreta, ki je znal izvabiti iz orkestra izrazito simfonično muziciranje, čisto in prosojno, kot je čista in prosojna v svojem lirizmu vsa partitura. Levji delež k uspehu izvedbe pa je dala nemška pevka Ruthild Engert-Ely z lepoto svojega mezzosopransko obarvanega soprana, ki se ob inteligentni ekonomiji glasu pa tudi v spontanem predajanju čustvenosti, sprošča v intenzivno sozvočnem navdihovanju z orkestrom.

Redkokdaj so kakšna sodobna skladba, njen avtor in izvajalci deležni tako toplega in spontano navdušenega sprejema, kot je bila ta De Banfieldova.

V drugem delu smo poslušali van Beethovnovo Šesto simfonijo v F-duru op. 68 imenovano »Pastoralna«. Njena izvedba pa ni bila posebno navdušujoča, morda zaradi dirigentovega interpretativnega prisopa do partiture, ki ob zmanjšani orkestralni zasedbi namerno ni težil k sproščanju simfonične razsežnosti odslikovanja življenja na deželi, morda pa tudi zaradi premajhne orkestrove zbranosti in preciznosti. Pri poslušalcih tako ni izzvala tistih močnih občutij, ki jih ta slovita partitura ponuja ne kot nekakšno naturalistično sliko narave, marveč kot razpoloženjsko emotivnost ob stavkih Allegro non troppo (Prijetnost občutkov ob prihodu na deželo), Andante molto mosso (Ob Potoku), Allegro (Kmečka veselica), Allegro (Ob nevihti) in Allegretto, ki zaključuje z zahvalno pesmijo pastirjev po nevihti to, z močnimi romantičnimi toni prepojeno Van Beethovnovo simfonično pesnitev.

Vsekakor bo zanimiva primerjava med to izvedbo in ono naključno sovpadajočo, ki nam jo bo ponudil dirigent Anton Nanut s simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana na otvoritvenem koncertu abonmajske Glasbene matice v četrtek v Kulturnem domu. (jk)

S petkovega občnega zbora KD Fran Venturini

Kulturno delovanje v znamenju sožitja

Moški, otroški in mladinski pevski zbor, harmonikarski ansambel, ob tem pa še prav tako uspešno delovanje šole za klavirsko in diatonično harmoniko: tak je v glavnih obrisih obračun štiriletnega delovanja KD Fran Venturini, ki praznuje letos svoje dvajseto leto neprekinjenega in uspešnega dela v nelahkih pogojih narodnostno mešanega področja. Predvsem v zadnjih letih pa je KD Venturini uspelo v veliki meri uresničiti cilje, ki so si jih odborniki zastavili ob nastanku društva. Taka je bila osnovna misel, ki je v petek v dvorani kulturnega centra Anton Ukmar-Miro označevala društveni občni zbor.

»Domjo ni vas v klasičnem pomenu besede. Tu se znajdemo pravzaprav v raztrganem predmestju, ob tržaški industrijski coni in na skrajnem obronku naše občine, daleč od vseh tistih kulturnih središč, s katerimi so že od nekdaj razpolagale ostale vasi v Bregu. Ni bilo zato lahko ustvariti središča na tako razsežnem območju, še manj pa uskladiti želje in zahteve tako raznolikega prebivalstva. In vendar nam je z izjemno požrtvovalnostjo in s skrajno potrpežljivostjo uspelo stkati mrežo strpnosti in razumevanja. Kulturna dejavnost na narodnostno mešanem območju je nujno zahtevala uresničitev načel sožitja, sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in razumevanja med slovenskim in italijanskim delom prebivalstva. Kljub tej načelni odprtosti pa je naše društvo odigralo in še vedno igra izredno pomembno vlogo za združevanje Slovencev tega območja, predvsem pa za ohranjanje njihove narodnostne istovetnosti.« Besede, ki jih navajamo iz poročila predsednika Marjana Spetiča, jasno nakazujejo okolje, v katerem že dvajset let hvalevredno deluje KD Fran Venturini. Obenem so bistvene za pravilno razumevanje delovanja tega društva, ki se mora v veliko večji meri kot ostala društva v Bregu, soočati s problemi dvojezičnega bivanjskega prostora.

Delovno predsedstvo (Foto Magajna)

Predsedniško poročilo je bilo obenem tudi osrednji del petkovega občnega zbora. V njem je Spetič problemsko obravnaval celotno društveno dogajanje. Poudaril je nastanek kulturnega dogajanja pri Domju: vzraslo je namreč iz globoke ljubezni do petja in iz volje do gojenja te dejavnosti, ki še danes vztrajno uspeva z MPZ Fran Venturini in ki se je z leti razširila še na otroško in mladinsko področje. Poleg dolgoletnega zborovodje Ivana Tavčarja moramo tu omeniti izjemno požrtvovalnost mlade Suzane Žerjal, kateri gre največ zaslug za ustanovitev in vodenje mladinskih dejavnosti v društvu. Poleg mladinskega in otroškega zbora vodi namreč še šolo za klavirsko harmoniko in harmonikarski ansambel.

KD Fran Venturini se že več let ponaša z dejavnostjo, ki jo označuje diatonična harmonika. Letos je v kulturnem centru Anton Ukmar-Miro bilo že peto netekmovalno srečanje godcev na ta značilni inštrument, skupina godcev, ki so se združili pod imenom Glas harmonike, se uspešno udeležuje tekmovanj in prireditev, pred kratkim pa je posnela kaseto z naslovom Ploner & Co. Ob vsem tem že tretje leto deluje tudi posebna šola za diatonično harmoniko, ki jo vodi Zoran Lupinc in ki privablja vedno več mladih gojencev. Med drugim je iz te šole izšel tudi David Danieli, ki je pred kratkim dosegel naslov svetovnega prvaka diatonične harmonike.

Občni zbor je potekal po že ustaljenem zaporedju. Po uvodnem pozdravu, tajniškem, blagajniškem in predsedniškem poročilu, so bili na vrsti pozdravi predstavnikov Društva Slovencev miljske občine, KD Rovte-Kolonkovec, KD Valentin Vodnik in SKD Slavec. Napovedane razprave žal ni bilo, soglasno pa je bil sprejet predlagani odbor, ki se bo prvič sestal jutri. **(dam)**

Resolucija SSk o sinhrotronu

Deželni svetovalec SSk Bojan Brezigar je včeraj formalno posredoval predsedniku deželnega sveta Paolu Solimbergu predlog resolucije o kočljivem vprašanju lokacije sinhrotrona pri Bazovici. Brezigar uvodoma ugotavlja, da je bil sklep o lokaciji svetlobnega pospeševalnika pri Bazovici sprejet proti volji in potrebam domačega prebivalstva, upoštevajoč dejstvo, da je slovenska manjšina v povojnem obdobju z nasilnimi ukrepi izgubila že veliko ozemlja za gradnjo infrastruktur, ki niso bile ne socialno in ne ekonomsko važne. Istočasno smatra, da ni prav, da samo slovenska manjšina, ki je že plačala visok davek za razvoj in ki je podvržena raznarodovanju, nosi negativne posledice razvoja celotne tržaške pokrajine.

Predstavnik stranke lipove vejice nadalje ugotavlja, da Kraševci še čakajo na tolikokrat napovedano in obljubljeno konferenco o teritoriju. Zainteresirano prebivalstvo je tudi že pristalo na gradnjo sinhrotrona na območju znotraj Centra za znanstvene in tehnološke raziskave. Svetovalec SSk pravi, da je izbira lokacije sinhrotrona v nasprotju z deželnim zakonom št. 45 iz leta 1982, ki obravnava načrtovanje in finansiranje javnih in urbanističnih del.

Brezigarjeva resolucija zahteva od predsednika Biasuttija, naj bi družbi Sincrotrone Trieste odložili finančno podporo, ki jo je deželni svet odobril maja letos za gradnjo sinhrotrona. Svetovalec SSk tudi poziva Deželo, da čimprej povabi tržaško občinsko upravo, naj ponovno prouči občinski sklep o lokaciji sinhrotrona na urbanističnem območju T8 pri Bazovici in naj ga namesti v cono AR1 znotraj padriškega raziskovalnega centra.

Deželni svet FJK se bo moral hočeš nočeš v kratkem ukvarjati s problematiko sinhrotrona. Resolucija svetovalca SSk namreč sledi interpelacijam, ki so jih že pred časom poleg Brezigarja vložili komunisti (prvi podpisnik Budin) in zeleni (prvi podpisnik Wehrenfennig).

Poziv tržaških gospodarstvenikov

Vlada naj spoštuje vse člene »paketa«

Poslanska zbornica bo danes pričela obravnavati osnutek finančnega zakona in državnega proračuna za prihodnje leto. Med drugim bodo poslanci vzeli v pretres tudi vprašanje ponovnega finansiranja državnega zakona št. 26 iz leta 1986, ki je znan kot »paket« ukrepov za gospodarski razvoj in preporod tržaške in goriške pokrajine. Pri izvajanju tega zakona je v zadnjih mesecih prišlo do nekaterih nejasnosti in do nekaterih nesporazumov, zlasti potem, ko je osrednja vlada na svojevrsten način tolmačila četrti člen tega normativa, ki zadeva obdavčenje socialnih dajatev, ki jih morajo delodajalci plačevati za svoje uslužbence. Paket določa precejšnje ugodnosti za tržaške gospodarske stroke, ki jih vlada skuša sedaj omejiti sklicujoč se na potrebo po krčenju javnih izdatkov.

Omejevalno tolmačenje paketa je vzbudilo na Tržaškem in na Goriškem upravičeno zaskrbljenost, ne samo med gospodarstveniki, ampak tudi med politiki, ki se bojijo, da gre za prvi korak na poti restriktivnega izvajanja tega pomembnega zakona. Minister za delo Rino Formica je sicer pred dnevi — na srečanju z delegacijo tržaških gospodarstvenikov — javno izjavil, da bo Rim v celoti spoštoval »duh in črko« tega zakona, vendar njegove obljube ne prepričujejo tržaških gospodarstvenikov. Ti pozivajo vse parlamentarce iz naše dežele, naj se med razpravo v senatu in poslanski zbornici zavzamejo za pravilno tolmačenje in izvajanje paketa.

O tem je tekla razprava na včerajšnjem posvetu Tržaške trgovinske zbornice in kasneje na tiskovni konferenci konzorcija CIRET, ki združuje krajevne organizacije industrijcev, obrtnikov, trgovcev in drugih gospodarskih delavcev. Predsednik Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi je pozval deželne parlamentarce in vse politične sile, naj budno in aktivno sledijo parlamentarni razpravi o paketu. Posveta so se poleg gospodarstvenikov (SDGZ je zastopal ravnatelj Vojko Kocjančič) udeležili tudi poslanci Bordon, Camber in Coloni, ki so zagotovili vso podporo tržaškim gospodarskim krogom.

Predsednik CIRET Adalberto Donaggio, ki je pred kratkim prevzel mesto prvega predsednika konzorcija CIRET Federica Pacorinija, pa je novinarjem govoril ne samo o omejevalnem tolmačenju četrtega člena paketa, ampak tudi o pomenu tega normativa za razvoj tržaškega in goriškega gospodarstva. Podčrtal je, da je sodstvo v nekaterih nedavnih razsodbah priznalo stališča krajevnih gospodarstvenikov pri tolmačenju spornega člena zakona 26, vlada pa vseeno vztraja pri svojih omejevalnih gledanjih. Tudi predsednik CIRET je pozval k enotnosti tržaške gospodarske stvarnosti v boju za celovito izvajanje paketa.

Deželna KPI o zakonu za trgovske dejavnosti

Svetovalska skupina KPI v deželnem svetu bo v kratkem predložila vrsto popravkov k zakonskemu osnutku o razvoju in o ureditvi trgovskih dejavnosti v Furlaniji-Julijski krajini, katerega so že odobrile pristojne deželne komisije. Popravke sta na včerajšnji tiskovni konferenci obrazložila svetovalca Ugo Poli in Ivan Bratina, ki sta najprej precej kritično ocenila gledanja deželne vlada na ključna vprašanja razvoja trgovine na drobno.

Komunisti očitajo deželnemu odboru, da dejansko zanemarja to področje ter da ga obravnava vse premalo daljnoročno, medtem bi morala Dežela stremeti po globalnih zakonskih ukrepih, kot delajo v drugih italijanskih deželah. Bratina in Poli sta bila mnenja, da bi morali v Furlaniji-Julijski krajini nekoliko sprostiti zakone na tem področju in istočasno skrbeti za večje načrtovanje, ki naj bi slej ali prej privedlo do ravnotežja med veliko in malo distribucijo. Komunisti odločno nasprotujejo preveč strogim normam, ki urejujejo izdajanje in tako rekoč pretakanje trgovskih dovoljenj in podpirajo večji pretok dovoljenj v posameznih občinskih stvarnostih. Pri tem pa bo treba na vsak način spoštovati posamezne gospodarske razvojne plane in potrebe trgovskih distribucijskih mrež.

Včerajšnjega srečanja so se poleg novinarjev udeležili tudi predstavniki krajevnih združenj trgovcev. Bratina in Poli sta napovedala tudi pobudo za učinkovitejše delovanje občinskih komisij za trgovino.

Največ obiskovalcev je bilo v nedeljo

Danes se na velesejmu konča razstava Spazio 5

Danes se bo na Tržaškem velesejmu končal peti razstavni salon znanosti in tehnologije Spazio 5, ki je predvsem preteklo sončno nedeljo privabil pod Montebello lepo število obiskovalcev. Kot smo že poročali, se tokratne razstave udeležujeta tudi inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane in Rudjer Bošković iz Zagreba, ki ponujata vpogled v svoje delo na področju informatike. Na našem posnetku **(foto Magajna)** vidimo razstavni prostor ljubljanskega inštituta, ko so ga obiskali predsednik in tajnik Tržaške velesejemske ustanove Marchio in Tamaro in generalni konzul SFRJ Livio Jakomin.

Celovški gimnazijci nastopijo jutri v Kulturnem domu

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu vabi na predstavo Miloša Mikelna Atomske bombe ni več, ki bo jutri, 26. oktobra, ob 10. uri v Kulturnem domu. V režiji Petra Militarova igrajo dijaki slovenske gimnazije in mladinskega doma iz Celovca. Igra je primerna za vse starosti in ljudi, ki ljubijo mir.

S priznanji krvodajalcem in zaslužnim članom

Počastili 25-letnico Združenja krvodajalcev

V nedeljo je bila v polni dvorani Saturnia na Pomorski postali slovesnost ob 25. obletnici ustanovitve Združenja krvodajalcev. Za častnega predsednika je bil imenovan znani podjetnik Primo Rovis, ki je tej človekoljubni organizaciji že več let nudil vso svojo podporo. Posebno priznanje so podelili tudi devinskemu princu Thurn und Taxisu in senatorki Jelki Gerbec.

Svečanosti so se udeležili tudi številni predstavniki krajevnih oblasti. Prvi je spregovoril predsednik Združenja krvodajalcev Ennio Furlani, ki je povedal nekaj besed o težavah organizacije, predvsem o prenizkem številu prostovoljcev. Kronološki pregled 25 let starega združenja je občinstvu posredoval prof. Nicolini. Na govorniški oder so med drugimi stopili tudi novoizvoljeni župan Richetti, poslanec Bordon in senator Agnelli, predstavnica Razsodišča za pravice bolnikov Vascottova, svetovalec Dipace je spregovoril v imenu KZE, besede škofa Bellomija pa je občinstvu posredoval msgr. Ragazzoni. Med govorniki naj omenimo tudi dolinskega župana Švaba, ki je prisotne nagovoril v slovenščini in italijanščini.

Svečanost se je zaključila s podelitvijo priznanj najbolj zaslužnim članom tržaškega Združenja krvodajalcev.

Na sliki (foto Magajna) **dolgoletni krvodajalec Silvester Metlika prejema priznanje iz rok predsednika Združenja krvodajalcev Furlanija.**

Aktualen in zanimiv posvet KD

Kako zgodovinskemu jedru vrniti človeško razsežnost

Na vprašanje ali odobravajo prepoved prometa v zgodovinskem jedru Trsta, je 81 odsotokov intervjuvanih Tržačanov odgovorilo pritrdilno, 16 odstotkov se z ukrepom ne bi strinjalo, 3 odstotke pa je neodločenih. Ti podatki, ki jih je v Trstu zbral inštitut Intermedia-Nuova comunicazione, so sekciji Krščanske demokracije »F. Pecorari« sugerirali zamisel, da bi priredila javni posvet, na katerem naj bi z različnih vidikov obravnavali vprašanje, kaj storiti, da bi zgodovinsko jedro spet dobilo človeško dimenzijo.

Na posvetu, ki bo v četrtek na sedežu KD v Palači Diana s pričetkom ob 9.30, bo sodelovalo osem strokovnjakov, zaključke pa bosta podala župan Richetti in podtajnik za kulturne dobrine Astori. Giampaolo Bartoli bo osvetlil probleme in potrebe Trsta, Giovanni Cervesi vprašanje prometa in parkirišč, Gigetta Tamaro bo spregovorila o mestnem zelenju, Boris Podrecca o izkušnji v Salzburgu, Pietro Cordara o zgodovinskem jedru kot otoku za pešce, Vinicio Montegan bo podal razmišljanja o posledicah, ki bi jih prepoved prometa lahko imela, Corrado Terzi bo govoril o izkušnjah z otoki za pešce in o mestnih strukturah, Luciano Semerani pa bo poročal o usklajevanju posameznih posegov v Trstu. Moderator srečanja bo novinar Ennio Severino.

Urnik trgovin za praznike

Zaradi novembrskih praznikov bodo urniki trgovin v prihodnjem tednu nekoliko spremenjeni. V ponedeljek, 31. oktobra, bodo lahko odprte vse trgovine, zaprte pa bodo morale biti v torek, 1. novembra. Na ta dan bo mogoče kupiti le cvetlice, saj bodo cvetličarne odprte v dopoldanskih in popoldanskih urah. V sredo, 2. novembra, bomo lahko odšli po nakupih le v trgovine z živili, drogerije in cvetličarne. V četrtek in petek se bodo spet odprla vrata vseh trgovin, v soboto, 5. novembra, pa je predvideno tudi odprtje trgovin, ki so običajno ob sobotah zaprte.

Od danes možno cepljenje proti influenci

Tudi letos se bo mogoče v ambulantah KZE brezplačno cepiti proti influenci. Cepljenje je priporočljivo zlasti za srčne bolnike, diabetike, za tiste, ki so nagnjeni h kroničnemu bronhitisu in pljučnim boleznim, pa tudi za nekatere poklicne kategorije, ki so v vsakodnevnem stiku z ljudmi. Ker cepivo gojijo v kokošjih jajcih, zdravniki odsvetujejo cepljenje tistim, ki so alergični na jajčne proteine.

Občani se lahko cepijo v ambulanti KZE v Ulici Farneto 3 (soba 101 za ženske, soba 12 za moške), ki bo od danes odprta ob delavnikih od 8.30 do 12. ure. Na Općinah (Proseška ul. 38) se bo mogoče cepiti ob sredah in četrtkih od 8. do 10. ure, na Proseku (hišna št. 220) ob torkih, četrtkih in sobotah od 8. do 9.30, v Križu (hišna št. 274) ob ponedeljkih, sredah ali petkih od 8. do 9.30, v dolinski občini (Boljunec 235) ob torkih in četrtkih od 8. do 10. ure, v Nabrežini (hišna št. 106) pa ob ponedeljkih, četrtkih in petkih od 11.30 do 12.30. V Miljah (Trg Foschiatti 3) bodo cepili ob torkih, sredah, četrtkih in sobotah od 10. do 11. ure, v Zgoniku (hišna št. 45) ob ponedeljkih in sredah od 8. do 9. ure, v repentabrski občini (v šolah) pa ob sobotah med 8. in 9. uro.

Razstava gob na Općinah požela veliko zanimanja

Razstava domačih gob, ki jo je ob svoji 10-letnici priredila konec tedna v dvorani Prosvetnega doma na Općinah Slovenska gobarska družina Trst, je doživela lep uspeh. Obisk je pokazal, da je med ljudmi veliko zanimanja za te nekoliko skrivnostne, a tudi slastne rastline. Najbolj zadovoljni so bili prireditelji, ki niso zamudili priložnosti, da bi širili poznavanje gob in narave.

Natečaj za fotoamaterje v priredbi Foto Trst 80

Krožek Foto Trst 80 prireja 6. fotografski natečaj. Tisti, ki se ga želijo udeležiti, bodo morali oddati svoje izdelke najkasneje do 19. novembra. Sprejemali jih bodo pri ZSKD v Ulici sv. Frančiška 20 (2. nadstropje), pa tudi na sedežu ZSKD v Gorici.

Natečaj je odprt vsem fotoamaterjem iz FJK in Primorske in se deli na dva odseka: barvni diapozitivi na prosto temo in črno-bele slike, ravno tako na prosto temo. Vsak avtor lahko sodeluje z največ 5 izdelki za vsak odsek. Diapozitive z osebnimi podatki (naslov dela, ime, priimek in naslov avtorja) morajo biti označene s piko na spodnjem levem kotu in nastavljene v okvirih 5 X 5. Daljša stranica črno-belih fotografij mora biti dolga od 20 do 40 cm. Na hrbtno stran mora avtor napisati svoje osebne podatke in naslov dela.

Komisija fotografskega natečaja, ki jo sestavljajo televizijska snemalka Laura Isoni, fotoamaterji Vittorio Buzzi, Luciano Kleva in Antonio Spazzal ter arhitekt in profesor tehnične vzgoje Miloš Jugovič, bo sprejemala dela udeležencev od 14. do 19. novembra. Avtorje najboljših izdelkov bodo nagradili v soboto, 10. decembra, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi razstavo.

Prodajna razstava starin

Na Pomorski postaji bo letos že šesta prodajna razstava starin. Pričela se bo v sredo, 9. novembra, zaključila pa v ponedeljek, 14. novembra. Razstavni prostori bodo odprti vsak dan od 10. do 13. ure, popoldne pa od 15.30 do 19.30. Na dan otvoritve si bo mogoče razstavljene dragocenosti ogledati samo v popoldanskih urah.

V soboto bodo prostori Pomorske postaje izjemoma odprti do 23. ure. V dvorani Oceania se bo namreč ob 21. uri pričela dražba antikvariata. Izkupiček bodo prireditelji namenili Italijanskemu združenju za raziskavo rakastih obolenj.

Občinski svet bo drevi izvolil nov odbor

Tržaški občinski svet bo drevi izvolil nov občinski odbor, v katerem bosta KD in PSI imela po šest zastopnikov, liberalci, socialdemokrati in republikanci pa po enega. Za podžupana bo potrjen socialist Seghene, starejši odbornik bo liberalec Trauner. Pokrajinski svet pa bo novo upravo izvolil na petkovi seji pokrajinske skupščine.

Drevi na Općinah odprtje razstave Claudie Raza

V openskem Prosvetnem domu bodo drevi ob 20.30 odprli razstavo slikarke Claudie Raza. Benečanska umetnica, ki je s svojimi samostojnimi razstavami imela velik uspeh tako doma kot na tujem, bo na Općinah dala na ogled svoje grafične liste, akvarele in pastele.

Delo Claudie Raza bo predstavil Sergij Cesar, odprtje razstave pa bo obogatil pianist Miran Košuta.

■ **Jutri ob 18. uri bo v dvorani** zavarovalnice Generali (Ul. Machiavelli 1, 5. nadstr.) srečanje s furlanskim pisateljem Carlom Sgorlonom, ki bo predstavil svoj zadnji roman "Il Caldèras". Pisatelja bo predstavil Luigi Danelutti. Večer prireja Mednarodna skupina iz Hohensalzburga v okviru ciklusa "Umetnost in kultura".

† Zapustil nas je naš ljubljeni

Stanislav Purger

(STANKO)

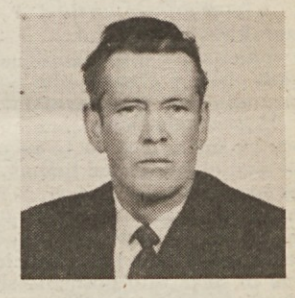

Pogreb bo danes, 25. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Mačkolje.

Žalujoči: žena, sestre in brat z družinami, nečaki in drugo sorodstvo

Mačkolje, 25. oktobra 1988
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Ob smrti Stankota Purgerja izreka ženi Justini in svojcem iskreno sožalje

KD Primorsko - Mačkolje

Ob smrti Stankota Purgerja izraža ženi Justini in svojcem občuteno sožalje

sekcija VZPI-ANPI Dolina Mačkolje, Prebeneg

pisma uredništvu

Šolska prehrana v občini Dolina: kaj pravijo starši

Spoštovani gospod župan,
podpisani starši otrok, ki obiskujejo italijanske in slovenske otroške vrtce in osnovne šole s podaljšanim in s celodnevnim poukom, odločno protestiramo zaradi nevzdržnega položaja, v katerem so se znašli otroci in starši omenjenih šol.

Ob koncu oktobra šolske menze delujejo le napol ali sploh ne obratujejo, kot je primer tiste pri Domju. Malčki iz tamkajšnjega vrtca hodijo na kosilo domov in tako prekinjajo vzgojno dejavnost, povrhu pa povzročajo občutne preglavice predvsem tistim staršem, ki so zaposleni.

Učenci italijanske in slovenske osnovne šole, za katerih prehrano skrbi podjetje Dispral, pa pogosto zavračajo obroke, ker so le-ti (tudi po trditvah učiteljic) občutno manj kakovostni od obrokov, ki jih je nudila šolska kuhinja, poleg tega pa mnogokrat prihajajo v šolo že mrzli. Rečeno nam je bilo, da je položaj posledica bolezenske odsotnosti več kot polovice kuhinjskega osebja. Ker pa se take dolge odsotnosti že več let ponavljajo, je jasno, da ne gre za občasne, temveč za kronične primere.

Glede na posebni značaj te šolske službe in na resnost položaja zahtevamo, da se izvede preiskava:

1. o delovnih pogojih osebja in ustreznosti struktur;
2. o dejanskem zdravstvenem stanju osebja, ki bi ga bilo treba v primeru trajne nesposobnosti preusmeriti na druga delovna mesta ali upokojiti in ga nadomestiti s telesno sposobnejšimi delavci;
3. o kriterijih izbire osebja.

Glede poviška stroškov za prehrano za skoraj 42 odstotkov glede na lansko leto (od 48 na 68 tisoč mesečno) pa vas vljudno prosimo za pojasnilo, kako je do njega prišlo in kateri stroškovni elementi sestavljajo celotno vsoto. Nesprejemljivo je namreč, da mora porabnik v tako visoki meri plačevati neučinkovitost neke službe, tudi glede na to, da baje v drugih občinah naše pokrajine veljajo mnogo nižje cene.

Prosimo vas, da bi osebno posegli za rešitev vseh teh naših problemov, in sicer tako, da bi ustanovili posebno preiskovalno komisijo, v kateri bi bili predstavniki Občine, sindikatov in staršev.

V pričakovanju vašega odgovora vas s spoštovanjem pozdravljamo!

Sledi 96 podpisov

Stališče sindikata CGIL uslužbencev Občine Dolina

Spoštovano uredništvo,
s pričetkom letošnjega leta je z vso silo prišlo na dan že kronično vprašanje šolske prehrane v dolinski občini. Kot znano, je problem dvojne narave: dolgotrajne bolezni večjega dela kuhinjskega osebja in vedno večji strošek v breme uporabnikov.

Sindikat CGIL uslužbencev Občine Dolina že celo desetletje opozarja občinsko upravo na problem in zaman predlaga ustrezne rešitve. Sindikalni predlog o sodobno opremljeni centralizirani kuhinji sega še v čase, ko je v vsaki šoli in vrtcu delovala šolska kuhinja z eno oz. dvema kuharicama. Vsaka, čeprav kratka odsotnost ene same kuharice je spravila v krizo celotno organizacijo. Edino požrtvovalnost in dobesedno skakanje osebja (kuharic in čistilk) z enega mesta na drugo sta zagotovila brezhibno delovanje službe.

Po dolgih letih nategovanja se je vrv pretrgala. Tako je prišlo v lanskem šolskem letu do prvih večjih problemov, ko je občinska uprava koncentrirala vse v kuhinji v Boljuncu in pri Domju, ki sta prej služili izključno tamkajšnjim potrebam in sta torej neprimerno opremljeni in z omejeno prostorsko zmogljivostjo. Od takrat še čakamo na rezultate od uprave obljubljene študije milanskih izvedencev, kako opremiti kuhinji za njuno optimalno delovanje in za povečanje storilnosti. Nič čudnega, če v težkem delovnem okolju prevladuje tako visok odstotek bolnega osebja, katerega bolezen potrjujejo izvidi zdravniških kolegijev različnih stopenj. Sprašujemo se, do kdaj bo vzdržalo v taki situaciji ostalo osebje, dodeljeno kuhinjam in čiščenju šolskih poslopij.

Naš predlog o centralizirani kuhinji smo ponovno razčlenjeno predočili občinski upravi pred dvema letoma, ko smo razpravljali o preureditvi občinskih služb. Predlagali smo izgradnjo nove sodobne kuhinje (za investicijo naj bi zaprosili Deželo in Sklad za Trst), ki bi lahko z nižjim organikom bila kos vsem potrebam. Predlagali smo tudi premestitev tistega osebja, ki ne more več opravljati težkih del na druga mesta (npr.: sluga v kompleksu osnovnih šol in vrtcev pri Domju, pomoč pri izvršnem uradniškem delu in podobno).

Takrat je uprava v duhu principa steklene palače zelo spretno razširila alarmistični glas, da sindikat vsiljuje DISPRAL menzo in v dokaz razdelila po šolah kopijo še nepodpisanega delovnega zapisnika ene od številnih sej med sindikati in upravo, na kateri smo med drugim obravnavali možne vmesne faze do dokončne uresničitve centralizirane kuhinje. Med raznimi morebitnimi rešitvami smo med drugim tudi omenjali možnost DISPRAL menze. Uprava si je na ta način poceni zagotovila naklonjenost staršev in tako osamila sindikat ter v bistvu zamrznila naš predlog. Kakšno rešitev pa je uprava ponudila istim staršem letos?

Ob nenavdušujočih perspektivah odbornika za šolstvo (ki ste jih objavili 19. t. m.) glede vsot, ki jih bodo morali plačati starši s prihodnjim letom in ki bodo z leti skoraj gotovo še naraščale (saj na njihovo višino seveda vpliva tudi strošek za osebje, ki je odsotno zaradi bolezni in za osebje, ki ga nadomešča), ponovno postavljamo naš predlog za centralizirano kuhinjo, za kar smo na razpolago, da se v ta namen tudi srečamo s starši slovenskih in italijanskih šol, s šolskimi oblastmi ter z občinsko upravo.

Sindikat CGIL uslužbencev
Občine Dolina
SINDIKALNI ODBOR

Župan Švab pa zaupa v moč medsebojnega sodelovanja

Dragi Primorski dnevnik,
ob povratku s 6. glavne skupščine italijanskih občin v Turinu, sem prebral pismo uredništvu predstavnikov staršev COŠ Ricmanje-Domjo.

Občutek imam, kot da bi se pogovarjali med gluhimi, med ljudmi, ki se nočejo sporazumeti.

Uprava se je zaradi bolezni uslužbencev znašla v takem položaju, da ni mogla za nekaj časa zagotoviti lastne kuhinje in se je zato poslužila službe DISPRAL.

Na podlagi namigov predstavnikov staršev, da hrana DISPRAL ni dobra, smo sporazumno z njimi organizirali srečanje s pristojnim funkcionarjem KZE.

Očitno ta sestanek ni razjasnil in izboljšal ničesar, zato smo sedaj na osnovi v pismu predstavnikov staršev opisanih simptomov, ki škodijo zdravju otrok, prijavili DISPRAL pristojni sanitarni inšpekciji.

Danes se skoro vsi prevažamo z avtom. Ko se nam ta pokvari in naš mehanik nima nadomestnih delov in ne more čez noč priti do njih, nas morajo prevažati drugi ali si moramo sposoditi drug avto.

Predstavniki staršev sprašujejo, kaj pomeni medsebojno upoštevanje in sodelovanje.

Pomeni samo to, kar je napisano, gre za upoštevanje in sodelovanje med nami in mehanikom, med starši in občinsko upravo.

Seveda so možne tudi druge oblike reševanja, toda druge oblike imajo tudi drugačen naziv.

Finančni zakon za prihodnje in naslednja leta nam bo vsilil take restrikcije, ki nas bodo vse hudo prizadele. Zato še odločneje potrjujem svojo vero v medsebojno upoštevanje in sodelovanje ter spretnost pri kovanju naše skupne in osebne sreče.

Župan občine Dolina
Edvin Švab

Zanimiva pobuda krožka Istria

V hotelu Savoia (Nabrežje Mandracchio 14) bo danes ob 17.30 okrogla miza na temo »Združenja Istranov na tej in na oni strani meje: odnosi in perspektive«, ki jo prireja kulturni krožek Istria. V razpravi bodo sodelovali predsednik Združenja Istranov Silvio Delbello, predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko Silvano Sau, predsednik Združenja istrskih skupnosti Arturo Vigini in predsednik krožka Istria Marino Vocci. Krožek bo z današnjo pobudo, za katero vlada veliko zanimanje, začel svojo novo delovno sezono.

GLASBENA MATICA
TRST

Koncertna abonmajska sezona 88/89

V četrtek, 27. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Simfoniki RTV Ljubljana

Dirigent: **Anton Nanut**
Solist: **Alojz Zupan, klarinet**
Na sporedu Dusik, Krommar, Beethoven

Prodaja vstopnic v Pasaži Protti in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni KD.

Dvig abonmajev: na GM v torek in sredo od 10. do 13. ure, v četrtek od 10. do 12. ure; pri blagajni Kulturnega doma v četrtek od 19. ure dalje.

gledališča

VERDI
V petek, 28. t. m., ob 12.00 bodo v mali dvorani gledališča Verdi predstavili program sezone 1988/1989.

Jesenska simfonična sezona - V soboto, 29. t. m., ob 20.30 (red A) koncert pod vodstvom Spirosa Argirisa. Na sporedu skladbe Stravinskega in Mahlerja.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1988/89 - Nocoj ob 20.30 ponovitev dela L. Pirandella VSAK PO SVOJE. Režija Giuseppe Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 1. Rezervacije in predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrditve starih.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Nocoj ob 20.30 ponovitev dela Carpinterija in Faragune MARINARESCA ali NEL PAESE DELLE MALDOBRIE. Režija Francesco Macedonio.

Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul. Ghirlandaio 12) so v teku vpisovanja novih abonmajev.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 25. oktobra 1988
DARINKA

Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 17.03 - Dolžina dneva 10.28 - Luna vzide ob 16.49 in zatone ob 6.54.

Jutri, SREDA, 26. oktobra 1988
LUCIJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 2.43 najnižja -36 cm, ob 8.52 najvišja 60 cm, ob 15.30 najnižja -62 cm, ob 21.45 najvišja 35 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,1 stopinje, zračni tlak 1018,9 mb raste, veter 5 km na uro jugovzhodnik, vlaga 66-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marvin Pipan, Federico Mania, Alessia Marussi, Silvia Baldissera, Giuseppe Francesco Spadafora, Matteo Quadrini, Silvia Maran, Joelle Del Rosso, Fabio Bindi, Stefano Negri, Tommy Giacomin, Andrea Molinaro.

UMRLI SO: 96-letna Gemma Matosel vd. Cerovazzi, 83-letni Alessandro Lonza, 85-letni Giuseppe Gionechetti, 74-letna Romana Moyzischek vd. Furlan, 79-letna Caterina Masserotto, 76-letna Angelina Kovacevich, 75-letna Renata Soranz, 73-letni Bruno Malisan, 94-letni Francesco Narobe, 68-letni Paolo Corda, 67-letni Giovanni Snidersich, 75-letna Giovanna Udovicich vd. Sain, 82-letna Maria Pieri, 66-letni Stanislao Purger, 88-letna Anna Maria Predonzan.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. oktobra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.

NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

V spomin na Anno Spehar por. Ferluga darujejo uslužbenci pri tramvaju 70.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 50-letnici poroke daruje družina Ščurek 50.000 lir za Sklad M. Čuk in 50.000 lir za Dom J. Ukmarja.

S hvaležnostjo v spomin na izreden učiteljski in profesorski kader z ravnateljem Antonom Čokom na čelu poklanja Lucija Kalc por. Hrovatin 50.000 lir za proslavo ob 100-letnici Ciril-Metodove šole.

Vesela družba 50-letnikov iz Gropade, Padrič in Bazovice daruje 150.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Čelesteja Daneva, Kristino Husu in Pepko Malalan daruje trgovina Kozmetika 90 - Občine 20.000 lir za SKD Tabor in 20.000 lir za Finžgarjev dom na Opčinah.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Dijaški dom "S. Kosovel" v Trstu

prirejata

ZIMOVANJE V ZGORNJIH GORJAH

od 27. decembra do 4. januarja 1989

za mladino od 11. do 17. leta.

Vpisovanje na sedežih SKGZ v Trstu - Ul. sv. Frančiška 20, III. nadstr. - tel. 744249 in v Gorici - Ul. Malta 2 - tel. 531644 vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure (razen ob sobotah).

TK Galerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

vas vabi

v četrtek, 27. t. m., ob 18. uri na

otvoritev razstave

Demetrija Ceja

»ODPRTINE«

slike in gvaši

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je odprta razstava z naslovom UMETNOST IN POHIŠTVO. Svoja dela razstavljajo: Nado Canuti, Pasquale Di Fabio, Federico Gismondi, Ali Al Jabiri, Paolo Pratali, Daniela Rancati in Tina San.

V studiu Bassanese (Trg Giotti 8/I) je na ogled razstava umetnikov iz Nove Zelandije.

V galeriji Torbandena bo do 30. t. m. odprta razstava slikarja Edmonda DOBRZANSKEGA.

V Beneški hiši v Miljah je do 30. t. m. razstava del Zvonka Čoha in Milana Erča, Marine Gržinič in Aine Šmid, Bojana Gorenca, Marka Modica in Marjetice Potrč.

V galeriji Rettori Tribbio 2 je do 4. novembra na ogled razstava slikarja Fulvia MONAIJA.

V galeriji Cartesius je odprta razstava slikarke ROSSDEAR.

SKD Tabor - Občine - Prosvetni dom. Nocoj ob 20.30 otvoritev razstave CLAUDIE RAZE, pri klavirju MIRAN KOŠUTA, uvodna beseda SERGIJ CESAR. Vabljeni!

Na Tržaški univerzi, na fakulteti za inženirstvo, je do 28. t. m. na ogled fotografska razstava Fabia BALBIJA.

V galeriji Rossoni, Korzo Italia 9, je do 30. t. m. na ogled razstava slikarja Franca FRANCESCHINISA.

V Občinski galeriji na Trgu Unità bo do 6. novembra na ogled razstava Emidia EREDITÀJA. Urnik: od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Ob praznikih od 10.00 do 13.00.

kino

ARISTON - Zaprto.
EXCELSIOR I - 16.30, 19.15, 22.00 **L'ultima tentazione di Cristo**, r. M. Scorsese, □
EXCELSIOR II - 18.30, 21.30 **Bird**, dram., r. C. Eastwood, i. F. Whitaker, D. Venora.
NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Calori animali**, por., □□.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Labirinto mortale**, krim., r. Peter Yates, i. Jeff Daniels, Kelly McGillis.
NAZIONALE III - 16.15, 22.00 **Blade runner**, fant., i. Harrison Ford.
NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 **L'impero dei sensi**, dram., r. N. Oshima, i. M. Eiko, N. Aoi, □□
FENICE - 18.00, 22.15 **Coming to America - Il principe cerca moglie**, kom., i. Eddie Murphy.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Beetle Juice (spiritello porcello)**, r. T. Burton, i. A. Baldwin, G. Davis.
MIGNON - 16.30, 22.00 **Il mio amico Mac**, fant., r. S. Raffili, i. J. Calegory, C. Ebersole.
EDEN - 15.30, 22.10 **Sex bizarre**, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 **La bottega del piacere**, i. Ilona Staller, porn., □□.
CAPITOL - 16.30, 22.00 **Mister Crocodile Dundee II.**, r. John Cornell, i. Paul Hogan, Linda Kozlovsky.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **L'insostenibile leggerezza dell'essere**, dram., r. P. Kaufman, i. D. Day-Lewis, J. Binoche.
ALCIONE - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 **Amante tuttofare** in **Liceali sexy-girls affittasi**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Hugota in Darmo je osrečilo rojstvo male

ANDREJE

Srečnima staršema in novorojenki želijo vso srečo in zdravje

kolegi in predsedstvo SDGZ

čestitke

Jutri praznuje 21 let LORENZO BOGATEC iz Križa. Iz srca mu voščita in želita, da bi se mu izpolnile vse želje mama in Edi.

Pri Sv. Ivanu hišica stoji in v njej naša teta EMA živi ter svoj visoki 80. rojstni dan slavi. Da bi v zdravju in zadovoljstvu živela še mnogo dni ji želita nečakinji Silvija in Dorotea.

razna obvestila

KD I. Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124, sklicuje REDNI OBČNI ZBOR v petek, 28. t. m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju.

SKD Tabor - Občine in Društvo zamejskih likovnikov - Trst organizirata novembra večdnevno delavnico O LIKOVNEM IZRAŽANJU. Mentorji: Jasna Merku - plastika, Claudia Raza - grafika in Boris Žuljan - risba. Informativno srečanje in vpisovanje v soboto, 5. novembra, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 obvešča, da je sestanek, posvečen srečanju z uredništvom revije Mladine, ki je bil napovedan za soboto, 29. oktobra, zaradi tehničnih problemov, prestavljen na soboto, 12. novembra. Že vnaprej prisrčno vabljeni!

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Štanjel in Vitovlje jutri, 26. t. m., ob 8. uri izpred Deželne palače na Trgu Oberdan.

razne prireditve

SPDT vabi vse člane in prijatelje na otvoritev predavateljske sezone v četrtek, 27. oktobra, ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano. Znani slovenski alpinist Peter Podgornik bo predvajal svoje FILME O CERRU TORREJU IN YOSEMITEJU.

Društvo slovenskih lovcev F-JK Doberdob prireja v petek, 28. oktobra, ob 20. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku predavanje na temo DIVJI PRAŠIČ; predavatelj inž. Blaž Krže, strokovni sekretar Lovske zveze Slovenije. Vabljeni člani, kmetovalci in zainteresirani!

SKD I. Gruden priredi v petek, 28. oktobra, ob 20. uri v društvenih prostorih KONCERT AKADEMSKEGA ZBORA F. PREŠEREN iz Kranja. Vabljeni!

Narodna in študijska knjižnica - Ciklus Otroške urice v NŠK. Z NIKOM GRAFENAUERJEM OD PEDENJPEDA DO SKRIVNOSTI v petek, 28. t. m., ob 17. uri v NŠK - Ul. sv. Frančiška 20/I. Vabljeni osnovnošolski otroci!

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - vabi v nedeljo, 30. oktobra, na večer z diapozitivi. Prof. Marinka Pertot nas bo popeljala na SPREHOD PO NARAVNIH PARKIH POLJSKE. Začetek ob 17. uri.

mali oglasi

LEPOTA + EKOLOGIJA = ZELIŠČNE KREME KELEMATA. Kozmetika 90 - Občine.

MIZAR obnavlja pohištvo in opravlja raznovrstna popravila. Telefonirati ob uri obedov na št. 228183.

NUDIM LEKCIJE za smučarski tek na plastični progi v Nabrežini. Zainteresirani naj telefonirajo na št. 299798 od 13. do 14. ure.

SLOVENSKO UVOZNO/IZVOZNO PODJETJE zaposli trgovskega potnika z znanjem srbohrvaščine in angleščine. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Potnik".

REPO za vlaganje na tropine prodaja Anton Drufovka, na križišču v Grojni št. 1, tel. 0481/34220.

PRODAJAM akacijeve kole za vinograd po 13.000 lir stot in drva za kurjavo po 10.000 lir stot. Žniderič, Števerjan, tel. 0481/884161.

PRODAM dve stanovanji v središču Doberdoba. Telefonirati na št. 0481/882367.

KRIZANTEME prodaja po ugodni ceni Kmetijska zadruga v Trstu. Na razpolago so vam v naših trgovinah v Ul. Foscolo 1, Ul. Flavia 62, v Miljah v Ul. Tonello 6 in v skladišču v Industrijski coni - III. Trasv. Est.

KUPIM stanovanje v predmestju ali na tržaškem Krasu, 80 kv. m. Tel. 040/762228 v večernih urah.

KUPIM staro prikolico za 600-700 tisoč lir. Tel. 51853.

menjalnica

24. 10. 1988

Ameriški dolar	1320.—	Japonski jen	9,70
Nemška marka	743.—	Švicarski frank	877.—
Francoski frank	216.—	Avstrijski šiling	105,30
Holandski florint	658.—	Norveška krona	198.—
Belgijski frank	35.—	Švedska krona	212.—
Funt šterling	2310.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1970.—	Španska peseta	10,50
Danska krona	190.—	Avstralski dolar	1040.—
Grška drahma	8,50	Debeli dinar	0,30
Kanadski dolar	1090.—	Drobni dinar	0,30

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Sobotni Fantastico še naprej razvnema duhove in dviga polemike

Montesano o muflonih in ostarelih

Sobotni oddaji Fantastico in njenih voditeljem je očitno »usojeno«, da dvigajo čim več prahu. Iz leta v leto se voditelji menjujejo, tudi nekatere druge karakteristike se spreminjajo, prahu pa je vedno dovolj.

Duhove razvnemajo včasih tudi gostje. Tako je bilo pretekli teden precej vznemirjenja zaradi genovskega komika Paola Villaggia, ki so ga zaman pričakovali že na prejšnji oddaji. Izgovarjal se je sicer, da ga je zaustavilo pomanjkanje vetra, ko je bil na krajšem oddihu z jadrnico. Zlobni jeziki pa natolcujejo, da je pri tem odigral preecejšnjo vlogo honorar. Govorilo se je o 10 milijonih (Villaggio je seveda pribil, da kar polovico honorarja požrejo davki), nato o 20, zdi pa se, da je prejel kar 30 milijonov, saj se je sam Montesano potrudil pri direktorju za »dostojni« znesek. In Villaggio se je seveda pojavil, spregovoril o filmu, ki ga bo v kratkem snemal s Fellinijem, o Fantozziju, ki se bo spet prikazal ob božiču, o oddaji na tretji mreži in o avtobiografiji. Morda je za znane osebnosti res tvegan nastop v takih oddajah, ker si lahko tudi zapravijo simpatijo širokega občinstva, kot trdijo nekateri, prav gotovo pa so taki podvigi tudi odlična reklama, ki se ji le malokdo lahko odpove.

Govori se tudi o gostih, ki naj bi se prikazali v prihodnjih oddajah: Verdone, Troisi, Muti, Tognazzi, Arbore, Frassica, torej briljantna imena za vse okuse in starosti. Najbolj pričakovana sta bivša voditelja Adriano Celentano in Pippo Baudo, v zvezi s katerima je sam Montesano kar precej previden.

V zadnji oddaji je bil Enrico Montesano (na sliki s kolegico Anno Oxa) precej polemičen do tistih, ki mu očitajo, da se oblači v krzno. V bistvu je le odgovarjal na pripombe, načel pa je temo, ki bo verjetno razvnela še koga, saj je ob izginjanju muflonov spregovoril o manj »plemenitih« živali, ki jih ljudje nemoteno »uporabljajo«, ne da bi se kdo razburjal. Mimogrede se je dotaknil kar precej žgočih vprašanj o ostarelih in bolnikih. Ob napovedi baleta je omenil še Amnesty International in delu v korist zatiranih narodov. Montesanu je treba priznati, da se je argumentov lotil na zanimiv način, kar bo prav gotovo izzvalo še kako reakcijo. Oddaji pa ne bo škodilo...

Odslej ob torkih zvečer na RAI 1 tudi tednik TG 1

Prva televizijska mreža bo nocoj začela z oddajanjem novega tednika z naslovom *TG 1 sette*, ki bo vsak torek zvečer ob 20.30 nudil gledalcem 45 minut informacij o politiki, kulturi in raznoraznih aktualnostih. V bistvu je to »priloga« dnevnika na prvi mreži. Koordinatorji oddaje so Mario Foglietti, Enrico Mentana in Achille Rinieri. *TG 1 sette* je edina tovrstna oddaja v prvih večernih urah.

Vsaka oddaja bo posredovala gledalcem kakih pet reportaž ali daljših zapisov o dogodkih, osebnostih in novih težnjah v svetu. Kot vsak tednik bo posvečala posebno pozornost izredno aktualnemu dogodku, takemu, ki je vreden »prvega plana«, ker je posebno razburil javnost. Za ta dogodek se bo redakcija seveda odločila zadnji trenutek. Poseben prostor je namenjen raziskavam, katerih izhodišče bodo vedno posamezni problemi, ne pa teze. Pri teh prispevkih bodo uredniki izredno zbirčni glede osebnosti, ki naj bi jih intervjuvali. Posebna rubrika bo nosila naslov Diario italiano (Italijanski dnevnik) in bo posvečena dogodku prejšnjega dne. V glavnem se bo ukvarjala z odnosom med državljani in ustanovami.

Za nocojšnjo oddajo so predvidena prispevek o primeru Calabresi z intervjujem Leonarda Marina in komisarjeve vdove ter reportaža o rimskih beračih. Italijanski dnevnik bo obravnaval omejitev hitrosti na avtocestah, rubrika Anteprima pa bo posvečena Johnu Lennonu. Za Prvi plan se bodo uredniki odločili zadnji trenutek.

Humoristi o humorju

Danes se nam obeta na Radiu Koper zanimiva oddaja, ki bo potekala v živo. Humoristi bodo razpravljali o humorju, razgovor pa bodo popestrili tudi s svežimi prispevki. Poslušalci se bodo lahko vključevali v oddajo preko telefona.

Oddajo, ki bo na sporedu od 13. do 15. ure, bo vodil Andrej Jelačin - Toni Karjola, kot gosta pa bosta sodelovala humorista Franjo Frančič in Zoran Debenjak.

Z Zahoda prihajata Pulcinella in reklama

Pulcinella se po 400 letih vrača v Sovjetsko zvezo, seveda na povabilo vladnih mož. Požrešni in nesramni služabnik iz commedie dell'arte je prvič obiskal Vzhod pred kakimi 300 ali 400 leti z italijanskimi gledališkimi skupinami, ki so tedaj potovale po Evropi. Pulcinella je prednik marsikaterega lika, med katere spadata prav gotovo angleški Punch in ruski Petruška: Do romantike, Stravinskega in še kasneje je bil Petruška zelo pogost protagonist v raznih umetnostnih zvrsteh. V zadnjih desetletjih so »ulična lutkovna gledališča« v SZ izginila, zato je vabilo neapeljskemu lutkarju Brunu Leoneju še toliko bolj zanimivo. Do 27. oktobra bo s svojim repertoarjem o eni najstarejših evropskih mask nastopal v gledaliških šolah v Moski, Leningradu in Minsku.

Televizijske gledalce v SZ pa je ob koncu preteklega tedna presenetilo še nekaj: ob deseti uri zjutraj je druga državna televizijska mreža oddajala kar 45 minut zahodne reklame. In tako so gledalci lahko občudovali vrsto proizvodov, ki jih sploh ne poznajo, ki jih enostavno ni na sovjetskem tržišču. Oddaja naj bi bila namenjena predvsem menedžerjem, vodilnim možem sovjetskih tovarn in vsem, ki se zanimajo za sodobno tehnologijo ob geslu »informirajmo trgovske kroge o sodobnih težnjah in razvoju znanosti in tehnologije v svetu«. Reklamo je zbrala Publitalia, ki se povezuje s Fininvestom in ki je lani sklenila pogodbo s sovjetsko televizijsko ustanovo Gostelradio. Sovjetski časopisi medtem že napovedujejo naslednjo oddajo za 5. november.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.15 Aktualno: Uno mattina
9.35 Nanizanka: La famiglia Brady
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci
10.30 Dnevnik
10.40 Ci vediamo alle dieci (2. del)
11.00 Nan.: Aeroporto internazionale
11.30 Ci vediamo alle dieci (3. del)
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Fantastico bis
14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet
15.00 Aktualno: Italijanske kronike
15.30 Variete: Miss Teen-Ager 88 (vodi Valerio Merola)
16.30 Risanke
16.50 Nanizanka: Diciottanni
17.35 Rubrika: Spaziolibero
17.55 Danes v parlamentu in dnevnik
18.05 Kviz: Domani sposi
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Tednik: TG 1 - Sette
21.20 Variete: Biberon
22.20 Dnevnik
23.10 Glasbena oddaja: Nočni rock
13.30 Aktualno: Per fare mezzanotte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Inf. odd.: Didaktični materiali

RAI 2

8.00 Nad.: La corona del diavolo
9.00 Film: Amori di mezzo secolo (kom., It. 1954, r. Germi-Rossellini-Pietrangeli, i. E. Ruffo)
10.15 Risanka, nato Tečaj angleščine
11.30 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Mezzogiorno è... (2. del)
14.00 Nanizanka: Saranno famosi
14.45 Dnevnik
15.00 Film: Pazzo, pazzo west! (kom., ZDA 1975, r. Howard Zieff)
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Glasbena oddaja: Improvvisando
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nan.: Il commissario Köster
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 TV film: Il ritorno di Perry Mason
22.10 Dnevnik - kratke vesti
22.25 Kviz: Il milionario
23.15 Dnevnik, nato Filmske novosti
23.30 Film: Il postino suona sempre due volte (dram., ZDA 1946, r. Tay Garnett, i. Lana Turner)

RAI 3

12.00 Informativna oddaja: Meridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija
15.00 Izobraževalna oddaja: Nove meje znanosti
15.25 Šport: hokej, off-shore, jahanje, softball
17.00 Glasbena oddaja: Girofestival
17.30 Dokumentarna oddaja: Geo
18.20 Nanizanka: Vita da strega
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dok. oddaja: 20 let prej
20.00 Variete: Complimenti per la trasmissione
20.30 Film: Questo pazzo pazzo pazzo pazzo mondo (kom., ZDA 1964, r. Stanley Kramer, i. Spencer Tracy, Peter Falk)
21.45 Dnevnik - večerne vesti
23.10 Aktualno: Milleameriche flash
23.15 Dokumentarna oddaja: Bitka v El Alameinu
23.40 Dnevnik - zadnje vesti
23.55 Dok. oddaja: 20 let prej

RTV Ljubljana

10.00 Mozaik. Šolska TV: Novo o starih planetih - Neptun
10.15 Poljudnoznanstvena oddaja: Genetika in njena uporaba
10.35 Otroška oddaja: Pamet je boljša ko žamet - Kameleon v kozarcu
10.40 Angleščina v pravljicah: Pepelka
10.55 Risanke
11.00 Tečaj angleščine
16.30 Mozaik. Šolska TV (pon.)
17.30 Spored za otroke in mlade: Lonček, kuhaj! - Piškoti (Muca Liza ima poleg mišk rada tudi kaj sladkega. Zato bosta z Janezom danes spekla piškote...)
17.35 Tedenski zabavnik (oddaja TV Sarajevo)
18.45 Risanka
19.00 Vremenska napoved
19.01 Obzornik, TV Okno, Zrno
19.30 Dnevnik in vreme
20.10 Komedija: Ščuka da te kap (Tone Partljič, r. Franci Križaj, predstava SLG Celje)
21.50 Kulturna oddaja: Osmi dan
22.30 Dnevnik
22.45 Video strani

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.40 Športna oddaja: Juke box - Zgodovina športa po želji
14.10 Mednarodni nogomet (pon.)
16.00 Dnevnik
16.10 Kronika in reportaže: Šport spektalek
18.50 Dnevnik
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:

TRST — Intervju z zgodovinarjem Jožetom Pirjevcem ob okrogli mizi o kominformu
TRST — Umetnost in znanost na sejmu Spazio 5
TRST — V Trstu se že pripravljajo na poletno kulturno sezono

19.30 TVD Stičišče
20.00 Nanizanka
20.30 Mednarodni nogomet
22.30 TVD Novice
22.45 Tednik: Sportime magazine
23.30 Boks: slavna srečanja
0.15 Kronika in reportaže: Šport spektakel

CANALE 5

8.00 Nanizanke: Strega per amore, 8.30 La casa nella prateria, 9.30 General Hospital
10.35 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.05 Film: Noi giovani (dram., ZDA 1958 r. Bernard Girard, i. Robert Hartland, Pippa Scott)
16.50 Kvizi: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 OK il prezzo è giusto!, 18.55 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.30 Nan.: Dallas, 21.30 Dynasty, 22.20 I Colby
23.30 Variete: Maurizio Costanzo show
0.50 Filmska rubrika: Première
1.00 Nan.: Sulle strade della California, 2.00 Sceriffo a New York

RETEQUATTRO

7.30 Nanizanke: Mary Tyler Moore, 8.00 Il Santo, 9.00 Adam 12
9.30 Film: Buon giorno, elefante! (kom., It. 1952, r. Gianni Franciolini, Vittorio De Sica)
11.30 Nan.: Cannon, 12.30 New York New York
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: Lou Grant
19.00 Aktualno: Dentro la notizia
19.30 Nan.: Gli intoccabili
20.30 Film: Shenandoah la valle dell'onore (vestern, ZDA 1965, r. A. V. McLaglen, i. James Stewart)
22.30 Aktualno: Anthropos
23.15 Aktualno: Dentro la notizia
23.45 Film: Ogro (dram., Šp.-Fr. 1979, r. Gillo Pontecorvo, i. Angela Molina, Gian M. Volontè)

ITALIA 1

7.15 Risanki: Belle e Sebastien, 7.45 Rascal
8.15 Nanizanke: Superman, 8.45 Buck Rogers, 9.30 La donna bionica, 10.30 Flipper, 11.00 Riptide, 12.00 Hazzard
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Magica Emi, Hilary
14.00 Variete: Smile
14.30 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.05 Tečaj angleščine
15.30 Nanizanka: Family Ties
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Memole, Holly e Benji, Prendi il mondo e vai, Acchiappafantasmi
18.30 Nanizanki: Magnum P.I., 19.30 Happy Days
20.00 Risanki: Benjamin, 20.15 Beverly Hills
20.30 Film: Conan il barbaro (fant., ZDA 1982, r. John Milius, i. Arnold Schwarzenegger, Sandhal Bergman)
23.00 Nanizanka: Zanzibar
23.40 Variete: Dibattito
24.00 Nanizanka: Tre cuori in affitto
0.30 Rubrika: Première
0.40 Nanizanki: Samurai, 1.40 Star Trek

TELEPADOVA

12.30 Nadaljevanka: I Ryan
13.30 Risanka
14.15 Nad.: Una vita da vivere, 15.15 Ciranda de Pedra, 16.45 Piume e paillettes
17.30 Otroška oddaja: Super 7, vmes risanke Bravestarr, Lucky Luke, Robotech, Lupin III
20.00 Nanizanka: Squadra speciale anticrimine
20.30 Film: Cattivi pensieri (kom., It. 1976, r. Ugo Tognazzi, i. Ugo Tognazzi, Edwige Fenech)
22.40 Kviz: Colpo grosso
23.40 Nanizanka: Switch
0.15 Film: Lezioni maliziose (kom., ZDA 1980, r. Alan Mayerson, i. Sylvia Kristel)

TELEFRIULI

13.30 Nad.: Leonela, 14.30 Cuori nella tempesta
15.30 Rubrika: Parola mia
16.30 Glas. odd.: Music box
17.15 Dokumentarec: Velike svetovne reke
18.15 Nadaljevanka: I giovedì della signora Giulia
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nanizanka: Angie
20.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
22.00 Športna oddaja
22.30 Dnevnik
23.00 Nanizanka: Diamanti
24.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Za vsakogar nekaj: Svet Boga, Bog sveta, Glasba, Paberkovanja in beležke; 10.00 Pregled deželnega tiska; 10.10 Z opernega in koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: (12.00) In ti, kam pojdeš v soboto zvečer? (12.40) Cecilijanka 1987; 13.20 Glasba po željah; Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Iz Benečije; 15.00 Roman: Spomini na Rilkeja (17. del); 15.15 Glasba, novice in pogovori; 17.10 Mi in glasba: Komorni zbor RTV Ljubljana, zbor Consortium musicum ter simfonični orkester RTV Ljubljana; 18.00 Burkaška štorija: Burkaški misterij (Dario Fo).

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Problemi marksizma; 11.25 Danes smo izbrali; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Melodije; 14.05 Znanje za jutri; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak; 17.00 V studiu; 18.00 Sotočja; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel Franca Puharja; 20.00 Slovenska zemlja; 20.35 Komorna glasba; 21.05 Igra; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Glasba; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Operetna glasba.

RADIO KOPER
(slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba, danes se spominjamo; 7.00 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Kp; 14.30 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Sotočje.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, Almanah; 7.00 Jutri je drugi dan; 7.35 Variete, Zdravo otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Jutranja oddaja; 8.20 Naj... program; 8.35 Glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Feeling; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na 1. strani; 10.05 Superpass; 10.40 Družina; 11.00 Turizem, Pismo iz...; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasba; 14.33 Popevka tedna; 15.00 Glasbeni non stop; 16.00 Pirandello; 16.33 Glasba; 17.00 Show business; 17.33 Glasba z ekrana; 18.00 Bubbling, 18.33 Prijatelj DJ; 19.00 Zimzelene melodije.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Mozaik; 17.00 Filatelistična oddaja; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta, nato Nočni val.

Mednarodno posvetovanje o odnosih med Italijo in Avstrijo

Prijateljstvo in sodelovanje ustvarjajo ljudje ob meji

Ministra Mock in Santuz skupaj v kostnici na Oslavju

Enkraten in vsebinsko pomemben dogodek se je v nedeljo in včeraj odvijal v Gorici. Pomemben ne toliko zaradi prisotnosti visokih predstavnikov avstrijske in italijanske vlade, podkanclerja dr. Aloisa Mocka in ministra, poslanca Giorgia Santuza, ampak zaradi sporočila: Italija in Avstrija sta v času po prvi svetovni vojni, in še zlasti v zadnjih desetletjih uspeli zgraditi trdne odnose prijateljstva in vsestranskega sodelovanja, trudita se, da bi se ti odnosi še bolj poglobili v obojestransko in skupno korist cele Evrope. Ko se odklanja vojna kot sredstvo za urejanje težav in nesporazumov med narodi, ostaja prizadevanje za prijateljstvo, sodelovanje in povezovanje edina pot.

Avstrijski minister za zunanje zadeve A. Mock in italijanski minister za prevoze G. Santuz sta v nedeljo popoldne slovesno odprla mednarodno posvetovanje o odnosih med Italijo in Avstrijo v obdobju po prvi svetovni vojni, na pobudo Inštituta za mittelevropska kulturna srečanja in Goriške občine. Slovesnost je bila na županstvu v Gorici, ob udeležbi predstavnikov civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti ter dveh vodov vojske, avtrijske in italijanske.

Tu je udeležence najprej pozdravil goriški župan dr. Scarano, za njim pa še predsednik Pokrajine Crisci, predsednik Inštituta za mittelevropska kulturna srečanja Martina, avstrijski konzul v Trstu Birnbaum ter predsednik deželnega odbora Biasutti. Slednji je naglasil prizadevanja Dežele in posameznih krajevnih skupnosti za krepitev prijateljstva in sodelovanja med sosednjimi območji, pri čemer ima pomembno vlogo delovna skupnost Alpe-Jadran. Opozoril je na prizadevanja Dežele, da bi čimprej s cestnimi in drugimi prometnimi infrastrukturami premostili naravne meje med sosedi. "To je le prvi korak v okviru priprav na celovitejšo integracijo Evrope devetdesetih let, v katero se namerava vključiti tudi Avstrija." Na slovesnosti sta kot zadnja spregovorila minister Santuz in avstrijski podkancler Mock. Santuz je podčrtal prizadevanja, ki jih

Nedeljska slovesnost na goriškem županstvu (foto Bumbaca)

Italija vlaga v posodobitev in krepitev prometnih struktur ter potrdil politično izbiro Italije, ki vidi samo v prijateljskem sodelovanju in sporazumevanju s sosedi jamstvo skupnega napredka.

Avstrijski podkancler Mock je podčrtal, da smo se vsi v zgodovini nekaj naučili. Posledica takih izkušenj je pospešeno sodelovanje med ljudmi.

Po slovesnosti na županstvu sta se ministra v spremstvu vojaških in civilnih oblasti odpeljala na Oslavje, kjer sta se skupaj — zgodilo se je prvič na tako visoki ravni — poklonila tamkaj pokopanim padlim vojakom v prvi svetovni vojni. Tudi v kostnici na Oslavju so bili, poleg italijanskih vojakov, prisotni tudi avstrijski.

Delovni del simpozija pa je bil na sporedu včeraj v dopoldanskih urah. V dvorani Avditorija, ki je bila polna do zadnjega kotička, saj so izvajanju sledili dijaki višjih srednjih šol, tudi slovenskih, se je ob 9.30 pričel posvet na temo o razvoju odnosov med Avstrijo in Italijo v letih 1918-1988, na katerem je sodelovalo pet predavateljev.

Srečanje je otvoril prof. Sergio Tavano, docent na tržaški univerzi, ki je tudi vodil posvetovanje. Kot prvi je spregovoril zgodovinar prof. Adam Wandrusczka. V svojem zelo izčrpnem posegu se je zaustavil pri podpisu pogodbe o ustavitvi sovražnosti, ki sta jo Italija in Avstrija sklenili ob koncu prve svetovne vojne dne 3. 11. 1918, stopila pa je v veljavo dan kasneje, tako da si niso bili sprva vsi zgodovinarji složni glede točnega datuma. Univerzitetni profesor Giorgio Campanini je nato spregovoril o hudem udarcu, ki ga je predstavljal konec vojne za vsa nacionalistična gibanja po Evropi. Po njegovem mnenju se danes bližamo k zedinjeni Evropi, kjer bo vedno več narodnosti, ne bo pa držav, v strogem nacionalističnem pomenu besede.

O kulturnih odnosih med državama sta nato spregovorila prof. Walter Zettl in prof. Giorgio Cusatelli. Oba sta prikazala velik pomen kulturne dejavnosti, ki je pripomogla k zbližanju med državama. Od začetnega zavračanja sosednih kultur, smo skozi ta desetletja prišli celo do, morda pretiranega, poveličevanja hasburškega mita. Posvet je sklenil poseg politika, dr. Erharda Buseka, ki je podčrtal pomembnost skupnega sodelovanja na raznih področjih. Še posebno pomembno pa je prav obmejno, deželno sodelovaje med Avstrijo in Italijo. Sledila je še diskusija, kjer so poglobili nekatera vprašanja, ki so prišla na dan med raznimi poročili.

Pa še nekaj so povedali razpravljalci: da so glavni ustvarjalci novih odnosov in prijateljstva ter sodelovanja ljudje, ljudje ob meji, medtem ko je bila uradna politika na relaciji Dunaj — Rim v preteklosti morda le preveč utesnejna v spone formalnosti.

Elektronika in videc

Vittorio Spolverini se je te dni prepustil strokovnjakom. S posebno občutljivimi napravami naj bi ugotovili, kaj se je v tistih štiridesetih ali petdesetih sekundah, ko naj bi imel vizije, oziroma srečanja z nadnaravnim, dogajalo. V nedeljo je tak poskus videc opravil pred okrog dva tisoč radovedneži, ki so se zbrali na običajnem mestu med državno cesto in Soči, pri Fari. Iz Milana sta prišla dva strokovnjaka, sodelavca raziskovalnega centra za psihofiziologijo, dr. Giorgio Gagliardi in dr. Marco Margnelli. Vidca sta opremila z raznimi elektrodami in senzorji in vključila svoje instrumente. Videnje je, kakor so zapisali včerajšnji dnevniki, prišlo nekaj minut pred običajnim časom. Strokovnjaka naj bi sicer priznala, da se med videnjem nekaj dogaja v podzavesti vidca, če gre za ekstazo ali kakšno drugo stanje, pa bosta sporočila, ko bosta podrobno preučila grafikone, ki so jih instrumenti začrtali. Menda sta vidca med njegovim spremenjenim stanjem tudi nekajkrat zbodla v lice in pocurljalo je nekaj krvi, on pa menda niti ni trenil. Pač pa naj bi Marija spremenila razpoloženje. Po treh dneh žalostnega izraza naj bi se v nedeljo spet nasmejala. Kaj pa je sporočila? Tokrat je bila menda zelo diskretna in pustila sporočilo samo za ugledna milanska strokovnjaka.

Sicer pa se dogaja v gozdičku pri Soči vsak dan kaj novega. Ljudje seveda komentirajo in si mislijo stvar po svoje. Ta tako, drugi drugače, vedno več pa je takih, ki zmajejo z glavo. Videc je med drugim napovedal, da je že izročil notarju (kateremu, žal ni izdal) ovojnico s sporočilom o katastrofi, ki naj bi se pripetila nekje na svetu. Ovojnico naj bi odprli nekaj dni pred napovedanim dogodkom. Menda je Spolverini pred nedeljskim videnjem na svojem stanovanju opravil še nekaj poskusov in se menda pustil hipnotizirati. Pred kakšnim tednom naj bi se menda v njegovem stanovanju, tako po izjavah, ki jih je dal, naselil sam zlodej. Zadeva je res zapletena...

Rajonski svet v Ločniku

V četrtek ob 20.30 se bo sestal v prostorih centra za javne storitve na trgu San Giorgio 37 v Ločniku rajonski svet. Na dnevnem redu je med drugim diskusija o stanju na področju socialnega skrbstva. Na vabilo rajonskega sveta se bo sestanka udeležil občinski odbornik za socialne usluge dr. Flavio Culot.

Danes in jutri pokrajinski svet Drevi tudi seja občinskega sveta

Pokrajinski svet se bo v tem tednu sestal dvakrat. Prva seja je napovedana za danes ob 16. uri, druga pa za jutri ob istem času. Svetovalci se bodo predvidoma seznanili s programskim dokumentom novega odbora. Še pred tem pa bo moral svet rešiti nekatera druga vprašanja. Med temi tudi popraviti "spodrsljaj" z zadnje seje, ko je odbornik Fabbro (KD) prejel en glas več kakor drugi odborniki, kar ni bilo dogovorjeno na predhodnih sestankih predstavnikov strank koalicije. Fabbro je že na omenjeni seji, kakor smo poročali, napovedal svojo ostavko. In prav to ostavko bo vzel na znanje pokrajinski svet na današnji seji. Volitve za eno odborniško mesto bodo ponovili in s tem naj bi bilo umeščanje odbora dokončano. Seveda če se stvari ne bodo vnovič in nepredvidoma spet zapletle.

Pokrajinski svet se bo, takoj po seznanitvi s programskim dokumentom, moral lotiti reševanja zares številnih vprašanj, ki so se nakopičila v zadnjem obdobju prejšnjega mandata in v treh mesecih brezvladja, do sestave nove večine.

Zelo pereča so vprašanja na področju šolstva, javnih del, varstva okolja.

Danes zvečer je napovedana tudi seja občinskega sveta v Gorici. Začela se bo ob 18.30. Nadaljevali bodo z razpravo številnih točk, ki so ostale z dnevnega reda zadnjega zasedanja. Ob tem velja opozoriti, da je bil dnevni red zadnjič zares zajeten.

Petdeset milijard do leta 1992 za posodobitev termocentrale v Tržiču

Onesnaževanje, ki ga povzroča termocentrala v Tržiču bodo, kot kaže, v prihodnjih treh, štirih letih, znatno omejili. Po neuradnih vesteh, je upravni svet družbe ENEL, ki je lastnica omenjenega objekta, na zadnji seji sklenil nameniti 50 milijard lir za temeljito prenovo četrtega agregata. Tako naj bi povsem prenovili naprave, kjer se odvija izgorevanje, namestili naj bi posebne naprave za zadrževanje dušikovih spojin, zamenjali z drugimi, uspešnejšimi, dosedanje elektrofiltre. Remont agregata, bodo predvidoma opravili v štirih letih, do leta 1992. Ni znano, če bo treba v času remonta ustaviti proizvodnjo električne energije v tem delu centrale, ali pa bo prišlo samo do občasnih prekinitev.

V zvezi s termocentralo v Tržiču velja opozoriti, da je že leta dolgo v predmet zanimanja tržiške in ne samo tržiške javnosti. Spomladi so v Tržiču izpeljali tudi referendum, kjer se je večina volilcev izrekla proti možnosti, da bi na tem mestu zgradili novo termocentralo in za takojšnjo sanacijo obstoječega objekta. Zgleda, da so protesti krajanov in raznih naravnovarstvenih združenj vendarle zalegli in da bodo pri družbi Enel v bodoče namenili več pozornosti (in denarja) varstvu okolja.

V termocentrali uporabljajo v zadnjem času največ premoga, usposobljena pa je tudi za uporabo nafte. Prav sežiganje velikih količin premoga povzroča močno onesnaževanje.

Upati je le, da bodo pri Enelu načrtovano prenovo zares izvedli in to čimprej.

razna obvestila

KD Briški grič obvešča, da se prične redna vadba rekreacijske telovadbe jutri, 26. oktobra, ob 20. uri na Bukovju. Vpisujejo Ana Mikluš - Ščedno (tel. 884182), Divna Valič - Jazbine (tel. 390167) in Nevenka Klanjšček - Klanec (tel. 884178).

Upravni odbor Kulturnega doma prireja v četrtek, 27. t. m., ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma predstavitev zbirke poezij "Pesmi štirih". Predstavitve se bodo udeležili vsi štirje avtorji, in sicer Ciril Zlobec, Tone Pavček, Janez Menart in Kajetan Kovič.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »La leggenda del santo bevitore«.

VERDI Zaprto. Jutri 19.00-22.00 »L'ultima tentazione di Cristo«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Goduria carnale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Danza dei desideri«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Nedotakljivi«.

DESKLE 19.30 »Helrajzer«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Rita Bassi - Ul. don Bosco 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Giovanni Costani iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

Nad sto tisoč obiskovalcev na sejmu Motor Expò Racing

V nedeljo se je zaključil na sejmišču Espomego 8. sejem vozil in motorjev Motor Expo' Racing. Tudi letos je sejem privabil v Gorico veliko število obiskovalcev, kar je dokaz, da je Motor Expo' Racing zelo uspešna in odmevna sejemska prireditev na Goriškem in ena najbolj popularnih v deželi nasploh.

Prireditelji — združenje Outline AS v sodelovanju s Trgovinsko zbornico, Posebno sejemsko ustanovo in Avtomobilskim klubom — so z rezultatom seveda zadovoljni, saj je letošnja izvedba doživela še večji uspeh od prejšnjih. Računajo, da je bil letos obisk za kar 15 odstotkov višji od lanskega, tako da lahko ocenimo, da si je ogledalo razstavo več kot 115 tisoč ljudi. Največji naval je bil seveda ob sobotah in nedeljah, kar je povzročilo tudi dokaj težav v prometu v bližini razstavišča. To se je pokazalo zlasti zadnji dan enotedenske prireditve. Še posebno zanimanje je vladalo za 2. rallystar treh Benečij. Prireditev je bila na sporedu v soboto in nedeljo in je privabila veliko gledalcev, zlasti mladih.

Prvi in čeprav začasni obračun enotedenskega sejma je torej nadse spodbuden. Tudi sponzorji so izrazili zadovoljstvo nad uspehom prireditve, tako da že sedaj obljubljajo zanimive novosti za prihodnjo izvedbo.

Posvetovanje predstavnikov lovskih zvez

Združeno proti gozdni steklini

Na nedavnem 37. mednarodnem posvetu, ki ga je priredila pokrajinska sekcija državnega združenja lovcev Federcaccia, so ponovno razpravljali o ukrepih za omejevanje širjenja gozdne stekline. Srečanja so se udeležili predstavniki lovskih zvez iz Slovenije, Koroške, Bavarske in Veneta, vsi pa so si bili skupni, da bo mogoče odpraviti to nevarno bolezen le z združenimi močmi.

Posveta so se med drugim udeležili tudi deželni odbornik za gozdove, lov in ribolov Carlo Vespasiano, pokrajinski odbornik Mirko Spazzapan in deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati. Predstavniki posameznih lovskih zvez so poročali o dosedanjih ukrepih ali takih, ki jih načrtujejo. V bližnji Sloveniji namreč skuša skupina lovskih čuvajev, gozdnih straž in predstavnikov lovskih družin po celem obmejnem pasu, ki teče od Tolmina preko Nove Gorice vse do Sežane, preventivno cepiti lisice z nameščanjem posebnih vab. Lisice, kakor znano, so glavni krivec pri prenašanju in razširjanju stekline. Prireditelj periodičnega posvetovanja je bila Pokrajina, ki jo je zastopal odbornik Spazzapan ter udeležencem zaželel dobrodošlico in dobro delo v njihovih jezikih.

RANK XEROX

Poskusite potolči rekord.

Izboljšati morate rekord učinkovitosti. Kako? Z elektronskim pisalnim strojem Xerox Serie 6000. Izmed sedmih različnih modelov izberite tistega, ki vam ustreza.

naš tehnični servis

Elektronski pisalni stroji Xerox Serie 6000. Nov rekord v učinkovitosti.

Poverjeni zastopnik Rank Xerox

LOG.O.S. srl Gorica
Tel. 0481/20040
Telefax 0481/20265

Razpisan mednarodni natečaj za ovrednotenje goriškega gradu

Mednarodno združenje EUROPAN istočasno razpisuje v devetih evropskih državah nekatera zanimiva obnovitvena načrtovanja. V Italiji so izbrali 20 študij za ovrednotenje življenjskega prostora, med te so člani združenja uvrstili tudi goriški grad in njegovo bližnjo okolico. »Razvoj življenjskih navad in arhitektura življenskih prostorov« se glasi namreč tema natečaja, ki je predvsem namenjen mladim gradbenim inženirjem in arhitektom s področja skupnosti dežel Alpe-Jadran. Pobudo za natečaj je dalo kar devet evropskih držav, in sicer Avstrija, Belgija, Francija, Grčija, Italija, Nizozemska, Zahodna Nemčija, Španija in Švica.

S to pobudo namerava goriška občinska uprava ovrednotiti grajski grič, natečaj pa bo ponudil občinskim upraviteljem nekaj izvirnih idej za ovrednotenje okolja goriškega gradu in njegove turistične in kulturne ponudbe.

Načrtovalci se za sodelovanje pri natečaju lahko vpišejo, vključno do 28. oktobra na sedežu državnega združenja avtonomnih inštitutov in konzorcijev za ljudske gradnje ANIACAP v Rimu. Natečajniki ne smejo biti starejši od 40 let, svoje izdelke pa bodo morali oddati do vključno 16. januarja 1989.

Prometni nesreči

Včeraj zjutraj se je na Tržaški cesti pripetila lažja prometna nesreča. Iz še nepojasnjenih vzrokov sta trčila poštni furgon, ki ga je upravljal 21-letni Massimilano Padovan iz Vidma, in motorno kolo, ki ga je upravljal 18-letni Riccardo Ferletic, doma iz Doberdoba.

V nesreči se je poškodoval le Ferletic, ki so ga z rešilcem prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili lažji pretres možganov, močan udarec v obraz in nekaj odrgnin po nogah in rokah. Na nevrološkrm oddelku se bo moral zdraviti 15 dni.

Okrog poldneva se je v drugi prometni nesreči laže poškodovala 39-letna Nadja Pinosa por. Kos. Zaradi močnega udarca v tilnik se bo morala zdraviti 10 dni.

Na izrednem občnem zboru v petek

Člani posojilnice v Doberdobu soglasno odobrili novi statut

Glasovanje na petkovem občnem zboru (foto Klemše)

Tudi Kmečko-obrtna hranilnica in posojilnica v Doberdobu, tako kakor so to storili že v Sovodnjah in tudi v nekaterih drugih krajih v naši deželi, skuša v največji možni meri prilagoditi poslovanje novim potrebam članov in klientov ter novim zahtevam tržišča. Pomemben korak v tej smeri je prilagoditev statuta, kar so člani opravili, soglasno, na petkovem izrednem občnem zboru, ki je potekal v župnijski dvorani v Doberdobu, ob navzočnosti notarja dr. Armenia Germana.

Razloge za tako pomemben korak, je na skupščini obrazložil predsednik upravnega sveta posojilnice Andrej Gergolet. Povedal je, da je bil osnutek novega statuta, ki daje posojilnici možnost prožnejšega poslovanja, ki utrjuje povezanost med to ustanovo in Deželno in vsedržavno zvezo podeželskih hranilnic in posojilnic in ki spreminja pravno obliko zadruge, izdelan v vsedržavnem okviru, da v celoti odgovarja veljavnim zakonskim predpisom in da je že prejel predhodno soglasje s strani Dežele, zaradi česar ne bi smelo biti posebnih težav za njegovo dokončno odobritev in uveljavljanje. To se bo sicer zgodilo šele čez nekaj mesecev, ko bo v celoti zaključen dolgotrajni postopek.

Kaj predvideva novi statut? Bistvena novost je menjava pravne oblike. Iz dosedanje zadruge z neomejeno zavezo, se zadruga spremeni v zadrugo z omejenim jamstvom. To pomeni, kakor je na skupščini dejal ravnatelj dr. Maks Gergolet, da se riziko članov, v primeru, če bi ustanova zašla v težave, kar se sicer doslej še ni zgodilo in se tudi ne bo, omeji na največ deset deležev glavnice (50 tisoč lir).

Novost je tudi uvedba novega zadružnega organa, razsodišča za razsojanje morebitnih sporov med člani zadruge in upravnim svetom. Novost je nadalje v načinu volitev članov statutarnih organov, ki se izvolijo vsi obenem in za dobo treh let. Doslej je bilo obnavljanje organov postopno, tako da so se volili le samo nekateri člani.

Novosti so tudi glede sestave, oziroma sprejemanja članstva, glede na poklicno dejavnost in status. Člani zadruge bodo lahko tudi pravne osebe, kar sedanji pravilnik ne dopušča.

Skratka gre za vrsto pomembnih novosti, ki bodo ustanovi omogočale, da bo ohranila vlogo pospeševalca gospodarskega in družbenega razvoja Doberdoba in krajev v Laškem, kjer ima veliko klientov.

Z narodnostnega vidika je pomembno tudi to, da je v statutu vnešeno tako italijansko, kakor slovensko ime zadruge.

Tudi Kmečko-obrtna hranilnica in posojilnica v Doberdobu se pripravlja, da bo na primeren način obeležila letošnji jubilej 80-letnico ustanovitve in neprekinjenega delovanja. Ta jubilej, kakor je napovedal na petkovem občnem zboru, ki je bil izključno posvečen odobravanju novega statuta, bodo proslavili na posebni prireditvi, 12. novembra.

UNICEF si prizadeva za uvedbo posebnega programa za razvoj

V Gorici bo 5. novembra meddeželni seminar za šolnike

Gorica bo gostila v soboto, 5. novembra, zelo zanimivo meddeželno srečanje na temo Vzgoja za napredek in za mir na višjih srednjih šolah. Posvet spada v okvir številnih pobud, ki jih prireja italijanski odbor pri Unicefu pod pokroviteljstvom glavnega vodstva za Sodelovanje za napredek pri Ministrstvu za zunanje zadeve.

Vodstvo svetovnega sklada za otroke (Unicef) namerava s temi pobudami seznaniti širšo javnost o važnosti vključitve Vzgoje za napredek in mir v učne načrte na vseh višjih srednjih šolah. Prav šola, kot zelo pomembna inštitucija pri izoblikovanju človeške osebnosti, pa bi morala čimbolj osvešča ti mladino s to problematiko. Važno je, da bi prišlo do večjega sodelovanja med šolo in vsemi deželnimi, državnimi in tudi mednarodnimi ustanovami, ki so zavzemajo za uveljavitev napredka in miru.

Prvo meddeželno srečanje, ki bo 5. novembra v pokrajinski palači v Gorici, se bo pričelo ob 9.30. V dopoldanskih urah bodo na vrsti številna predavanja, med katerimi bi omenili poročilo prof. Marie Luise Corridoni, ki bo nakazala prve korake projekta Ascoli, ki predvideva vključitev zgoraj omenjenih tematik v šolske programe. Njenemu posegu bo sledilo poročilo prof. Marielle Pratissoli, ki bo spregovorila o metodoloških in didaktičnih aspektih, s katerimi so se soočali pri sperimentaciji tega projekta na neki višji šoli v Anconi.

Jutranji del bo sklenila diskusija na razna poročila. Sledila bo krajša pavza, po kosilu pa bodo na sporedu še ostali posegi. Med drugimi bo spregovoril tudi ravnatelj učiteljišča Slataper iz Gorice, dr. Franco Codega.

Omenili bi še, da se po lanskem prvem srečanju z goriško javnostjo, ko so bili predstavljeni cilji načrta za razvoj in pomoč, deželni odbor Unicef skuša še bolj približati šolam.

Zgoraj omenjeni seminar je meddeželnega značaja in je namenjen profesorjem višjih srednjih šol.

V Novi Gorici 27. t. m.

Predstavitev knjige prof. Alda Rupla

V četrtek, 27. t. m., bo v Novi Gorici, na pobudo Zveze telesnokulturnih organizacij Nova Gorica predstavitev knjige profesorja telesne vzgoje in družbeno-političnega delavca Alda Rupla Novo v zamejski telesni kulturi. Knjiga, ki je izšla letos poleti, je nadaljevanje prvega avtorjevega dela Telesna kultura med Slovenci v Italiji. V tej drugi publikaciji analizira Rupel novosti v zvezi z zamejskimi telesnokulturnimi organizacijami v zadnjem desetletju.

Srečanje, na katerem bo avtorja predstavil podpredsednik ZTKO Nova Gorica, prof. Franc Polenčič, bo ob 19. uri v dvorani Zavarovalne skupnosti, Kidričeva 21.

Leva struja socialistične stranke ocenjuje povolilne sporazume

Po štirih mesecih od upravnih volitev in potem ko so bile sestavljene uprave v vseh ustanovah, je že čas za umirjeno presojo, če so bile rešitve, tako kakor se odražajo danes, res najboljše in najbolj odgovarjajoče usmeritvi volilcev in koristim stranke. Tako stališče zagovarjajo, v posebnem tiskovnem poročilu, predstavniki leve struje v socialistični stranki na Goriškem, ki izražajo obenem pomisleke, če so izpeljane rešitve (v Tržiču, na Pokrajini in drugod), res najbolj odgovarjajoče.

Še zmeraj je vprašljivo, v kolikšni meri je odločujoča vloga PSI pri upravi Goriške Občine. Za Gradež, kjer traja stanje nejasnosti in začasnosti, s hipoteko MSI, bi bilo treba iskati trajnejše rešitve.

Po mnenju leve struje v socialistični stranki na Goriškem, rezultati niso takšni, kakor se jih skuša prikazati. Gre bolj za nekakšno operacijo "homogenizacije", pri čemer socialistična stranka, globalno vzeto, ni pridobila. Kvečjemu je tak proces koristil socialdemokratom in krščanskim demokratom.

V daljšem poročilu predstavnikov leve struje PSI je tudi nekaj kritičnih osti do pokrajinskega vodstva in do načina vodenja stranke. Izraža se kritika zaradi pomanjkanja notranje razprave v stranki.

Leva struja PSI zagovarja enotnost v stranki, moderen pristop in prizadevanja za napredne izbire v korist celotne skupnosti. To so osnovni cilji delovanja. To pa še ne pomeni, da je treba pomesti z notranjo demokracijo in razpravo.

Stališče se sklicuje na nedavno preosnovo v pokrajinskem vodstvu, s ciljem odprave raznih struj in utrjevanja enotnosti.

Odbor za proslave

Na Prefekturi se je te dni sestal odbor v katerem so predstavniki vojaških in civilnih oblasti in ki je pristojen za koordiniranje raznih spominskih slovesnosti ob dnevu oboroženih sil in obletnici zmage in konca prve svetovne vojne. Osrednje slovesnosti bodo letos v nedeljo, 6. novembra.

Ob obletnici rojstva Simona Gregorčiča

Literarni večer v Dijaškem domu

Mladi izvajalci recitala (Foto Lutman)

Gojenci dijaškega doma Simon Gregorčič v Gorici so pripravili v petek interno proslavo, na kateri so počastili obletnico rojstva Goriškega slavčka. Glavna točka večera je bil recital Al enega mi vzeli niste... Skupina starejših gojencev — Mirjam Simic, Giorgio Cerno, Jure Prescheren, Magali Micottis in Špela Stepančič — je z živo besedo in ob prijetni glasbeni spremljavi prikazala življenjsko pot pesnika. Posamezna življenjska obdobja so povezovali z odlomki nekaterih najbolj znanih pesnikovih del. Recital je pripravil in zrežiral animator Sten Vilar.

Udeležence je nato pozdravil ravnatelj dijaškega doma Edmund Košuta, ki se je najprej zahvalil gojencem, ki so se res potrudili in žrtvovali, da bi na primeren način počastili obletnico rojstva pesnika, po katerem se imenuje tudi goriški zavod. Naglasil je pomembnost podobnih kulturnih pobud v našem zamejskem prostoru, izrazil pa je istočasno tudi zaskrbljenost, da večkrat mladina ne zna cěniti vsega tega, kar ima.

Ob koncu je Košuta seznanil gojence, da bodo v sredo, 26. t. m., odšli že zjutraj Trst, kjer bo v Kulturnem domu srečanje z vrstniki iz Trsta in Celovca. Korošci bodo ob tej priložnosti uprizorili igro Atomske bombe ni več. Srečanje dijaških domov se bo nato nadaljevalo v prostorih tržaškega zavoda.

Gregorčičevo proslavo je sklenil ogled filma, ki so ga posneli gojenci sami med izletom na Vrsno, pesnikovo rojstno vas.

Za zaključek bi še povedali, da so ob proslavi gojenci pripravili tudi manjšo razstavo Gregorčičevih del.

(M. L.)

Interpelacija KPI na Pokrajini

Te dni je skupina komunističnih pokrajinskih svetovalcev izročila predsedniku pokrajine Crisciju interpelacijo, ki se nanaša na pereč problem trgovskega-tehničnega zavoda v Štarancanu. Svetovalci predlagajo, naj v čimkrajšem času uredijo primeren dostop v šolska poslopja. Vsako jutro namreč nastane v Ul. Mattei pravi kaos, prav tako tudi ob uri, ko dijaki zapuščajo šolsko poslopje. Problem je še bolj kritičen, ker je ob avtobusnem postajališču bencinska črpalka. Zaželeno bi bilo tudi, da bi Ul. Mattei primerno razsvetili.

Komunistični svetovalci spodbujajo nadalje pokrajinsko upravo, da čimprej omogoči dijakom uporabo telovadnice, ki so jo otvorili pred upravnimi volitvami, za katero pa pristojni organi niso še dali dovoljenja za uporabo. Rešiti pa bi bilo treba tudi problem številčno preskromnega neučnega osebja.

Nova asfaltna prevleka za ulice na celotnem območju Rupe in Peči

V Sovodnjah gradijo garažo za občinska vozila

Na območju Rupe in Peči je v teku obsežnejši poseg za asfaltiranje vseh ulic in poti, ki so bile razkopane v zadnjem obdobju zaradi gradnje kanalizacijskega omrežja, obenem pa bodo ob tej priložnosti na novo asfaltirali nekaj odsekov cest, kjer do zdaj ni bilo asfaltne prevleke. Gre predvsem za odseke cest na območju Rupe.

Vrednost del, ki jih že opravljajo, znaša skoraj 200 milijonov lir. Poleg prenove asfaltne prevleke v zgoraj omenjenih dveh zaselkih občine, bodo v okviru načrta, katerega financiranje si je občina zagotovila z najetjem posojila, zgradili še približno dvesto metrov pločnika na Prvomajski ulici v Sovodnjah v smeri proti Štandrežu. Tu bodo tudi zasadili nizkorastoča drevesa. Manjši poseg je predviden tudi v neposredni bližini novega poštnega urada, kjer bodo tudi zgradili nekaj deset metrov pločnika, medtem ko bo Pokrajina poskrbela za preureditev nevarnega križišča med občinsko in pokrajinsko cesto.

Podoben poseg, kakor se izvaja v Rupi in na Peči, bodo prihodnje leto opravili tudi v Gabrjah in bo v zelo kratkem roku tudi formalno poverjeno načrtovanje del.

V poročanju o tem, kaj je novega na področju javnih del v sovodenjski občini, velja zabeležiti, da se je pričela gradnja garaže za občinska vozila, da je bil dokončan poseg za urejanje parkirnega prostora ob telovadnici in da so urbanizacijska dela na prvem območju obrtniške cone tudi že zaključena.

Na zadnji seji občinskega sveta je bil odobren izvršilni načrt za gradnjo nove ulice v spodnjem delu Sovodenj — odcep Ulice Bazoviških junakov — dela pa se bodo predvidoma začela še v tem letu. Financiranje je zagotovljeno iz lastnih sredstev občine, strošek pa znaša okrog 35 milijonov lir.

Koncert dua Beilina – Paley

V Tržiču se drevi nadaljuje letošnja koncertna sezona. Ob 20.30 bo v občinskem gledališču nastopila violinistka Nina Beilina ob spremljavi pianista Alexandra Paleya. Na sporedu skladbe Bacha, Prokofjeva, Blocha in Ravela.

KULTURNI DOM GORICA

Zveza slovenskih kulturnih društev
in Mladinski odbor SKGZ
prirejata kabaretno predstavo

ŠKOVACE

izvaja skupina
KARST BROTHERS

v petek, 28. 10., ob 21. uri
v Kulturnem domu v Gorici

predprodaja vstopnic
v Kulturnem domu in na sedežu ZSKD

Listina udeležencev na sobotnem spominskem taboru v Šempasu

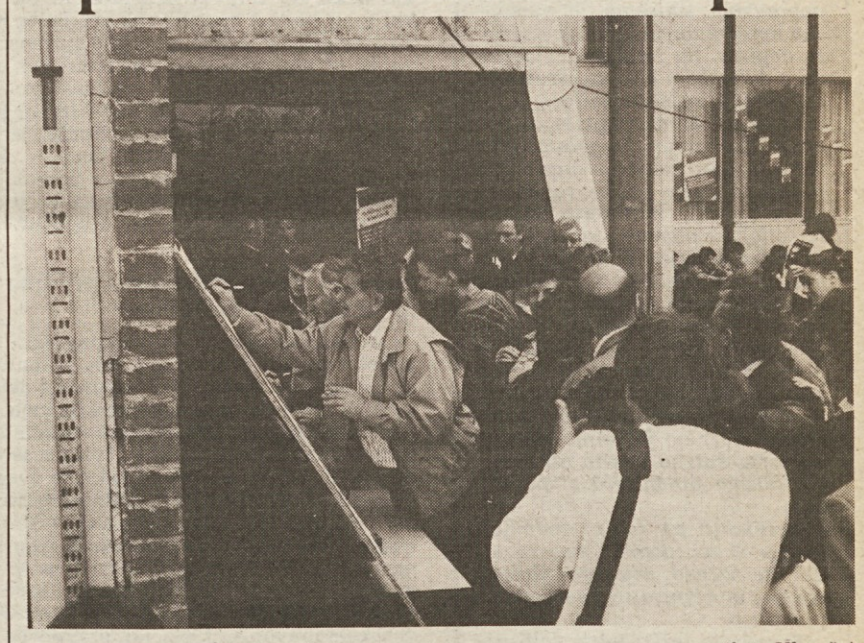

Podpisovanje spominske listine (foto Klemše)

"Zbrali smo se pod milim nebom in pred vsem svetom, da izrečemo tu, na starodavni slovenski zemlji, da hočemo, naj se zgodi kar hoče, ostati zvesti in biti vedno vrednejši sinovi matere Slave. Šempas 1868-1988". Te pozdravne besede s katerimi je dr. Karel Lavrič pred 120 leti začel svoj govor pred desettisočglavo množico, ki se je zbrala pod Šempasom, so bile natisnjene kot edino sporočilo "listine udeležencev" sobotnega spominskega tabora. Besede se morda zdijo današnjemu ušesu nekoliko arhaične, vendar je bila v srcih večine, ki so se sobotnega spominskega tabora udeležili, ista volja, isto hotenje, isto čutenje, ista skrb in zaskrbljenost nad usodo posameznika in slovenskega naroda, kakor pred 120 leti. Na sobotnem shodu je govoril, kakor smo že poročali, podpredsednik RK SZDL Viktor Žakelj, pozdrav zamejskih Slovencev pa je prinesel prof. Darko Bratina.

Na zborovanju slovenskih slavistov v Mariboru

Slavistično društvo Slovenije se je izreklo za referendum

Letno strokovno zborovanje slovenskih slavistov, ki se praviloma seli po Sloveniji, je bilo letos od 13. do 15. oktobra v Mariboru. Udeležilo se ga je nad 500 slavistov, predvsem slovenistov, iz Slovenije in zamejstva.

Prevladujoč del zborovanja je vedno strokovno izpopolnjevanje. Letos je bila vodilna literarna tema — **Rudolf Maister, pesnik in general** — v sozvočju s sočasnim splošnim vzdušjem. Referate na to temo so imeli Z. Porekar (*Moj General R. Maister*), B. Hartman (*General R. Maister — ljubitelj knjig*), F. Zadravec (*Pesmi narodnega junaka R. Maisterja*). V središču pedagoške pozornosti so bili učbeniki slovenščine: J. Toporišič je kritiziral prikaz zgodovine slovenskega knjižnega jezika v učbenikih za srednjo šolo, M. Kolar pa neumestne redakcijske posege v umetnostna besedila osnovnošolskih čitank; z organizacijskega vidika sta govorila o nastajanju učbenikov slovenščine za srednjo oz. osnovno šolo T. Logar in A. Kozinc. O nadaljnji usodi tekmovanja v znanju slovenščine se je odločalo na posvetu o Cankarjevem priznanju: potem ko sta M. Končina in M. Kocjan-Barle poročali o organizacijskih (predvsem finančnih) težavah pri pripravi tekmovanja, B. Krakar-Vogel pa o kvaliteti testov za preverjanje literarnih sposobnosti (ugotovila je, da testna vprašanja v veliki meri niso v zvezi z razumevanjem literarnega besedila, ampak se nanašajo na zgodovinske, biografske in druge okoliščine; povsem odsotna so vprašanja, ob katerih bi dijak pokazal tvorbene jezikovne sposobnosti; vzrok za neustrezno kvaliteto je tudi stalno menjavanje komisij, ki teste pripravljajo), je bilo po temperamentni razpravi kljub odločnemu nasprotovanju SD Maribor in Murska Sobota izglasovano, da se republiško tekmovanje za Cankarjevo priznanje odloži za eno leto (39 glasov za enoletni odlog, 26 glasov za naknadno odločanje v pokrajinskih društvih, 13 glasov za ustanovitev stalne pripravljalne komisije). Čeprav je prvi argument te odločitve dvom v finančni izid tekmovanja, sta gotovo vplivala nanjo tudi malodušje in negotovost, ki ju je čutiti povsod.

V tehtnih spremnih predavanjih iz jezikoslovja je bilo predstavljeno besedilo slovje kot jezikoslovna panoga (T. Korošec) in pragmatika kot veda (O. Gnamuš). Referat iz dialektologije je orisal narečno podobo mariborskega predmestja (Z. Zorko), jezikoslovna stilistika pa je bila predstavljena z obravnavo stavčno-fonetičnih prvin v umetnostnem besedilu (J. Čar). Referati iz literarne zgodovine in interpretacije so obravnavali Majcnovo kratko prozo (G. Kocjan), modele slovenske literarne kritike v 19. stol. (B. Paternu), Bobrowskega oris slovenske literarne zgodovine (N. Jež), Lipušev roman (H. Glušič). Didaktiki materinščine so predavali o domišljijskem spisu (F. Žagar), usmerjenem tihem branju v osnovni šoli (J. Lipnik) in delu z besedilom (M. Dolgan). V slavistični sekciji so predavali A. Derganc, A. Skaza, M. Javornik, T. Pretnar in A. Lipovec.

Skrbno pripravljena strokovna ekskurzija nas je popeljala v zahodne in srednje Slovenske gorice. Tu se je na majhnem prostoru skoncentriralo izredno plodovito in za razvoj slovenskega knjižnega jezika usodno jezikovno in jezikoslovno delovanje: sredobežne težnje Svetourbanske akademije, Krempla in Dajnka po dokončni osamosvojitvi že obstoječega vzhodnoštajerskega jezika in sredotežno delovanje slovničarja in slovarnika Antona Murka, ki je v tridesetih letih 19. stol. preokrenil jezikovni razvoj k osrednjemu toku, hkrati pa osrednji slovenski knjižni jezik obogatil s številnimi štajerskimi prvinami. Pot je vodila mimo domov A. Murka (Voličina), slovarnika Jože Glonarja (Zg. Korena), Rudolfa Maistra (Zavrh), pesnika Leopolda Volkmerja (Destrnik), Matije Murka (Drstelja), literarnega zgodovinarja Antona Slodnjaka (Bodkovci pri Ptuju), Antona Krempla (Mala Nedelja), Edvarda Kocbeka in Bratka Krefta (Videm ob Ščavnici), Petra Dajnka (Črešnjevci), Oroslava Cafa (Verjane). S predavanji o Volkmerju (M. Potrata), Slodnjaku (I. Arhar), Kremplu (M. Jesenšek) in Dajnku (B. Rajh) smo dobili vpogled v jezikovno in širšo kulturno problematiko teh krajev od Velikonedeljske prisege, prvega štajerskega besedila iz 1570, do današnjih dni.

Plenarni zbor slovenskih slavistov je letos razpravljal predvsem o splošnih družbenih in šele nato o ozko strokovnih vprašanjih. Slavistično društvo je ponovno podprlo slovensko politično vodstvo v njegovem prizadevanju za demokratično družbo, in za zaščito slovenskih narodnostnih in državnih pravic, Skupščino SRS pa pozvalo k razpisu referenduma o ustavnih amandmajih. (Sklepe Slavističnega društva objavljamo v celoti na drugem mestu.)

Slavisti iz Trsta, Gorice in Vidma so se zborovanja udeležili v lepem številu, žal pa so bili le trije udeleženci iz šole. Nekateri kolegi bi želeli priti, pa jim šole niso dovolile, da bi se (na lastne stroške) udeležili te najpomembnejše slovenistične izmenjave znanj in pedagoških izkušenj. Ker je skrb za izpopolnjevanje šolnikov dolžnost šolskih oblasti, bi bilo umestno, da bi se odnos do strokovnih zborovanj spremenil že do naslednjega leta, ko bo kongres slavistov v Portorožu.

MAJDA KAUČIČ-BAŠA

SKLEPI SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE

Sprejeti pred zborom slavistov na slavističnem zborovanju v Mariboru

1. Slavistično društvo Slovenije (SDS) podpira slovensko politično vodstvo v njegovem prizadevanju za uveljavitev demokratične družbe in za zaščito slovenskih narodnih in državnih pravic.

2. SDS izraža vso podporo delu Odbora za varstvo človekovih pravic in njegovim zahtevam, vštevši zahtevo po razjasnitvi narave povelja komandanta LAO št. 5044-3 z dne 8. 1. 1988. SDS v celoti pristopa k Odboru za varstvo človekovih pravic.

3. SDS pozdravlja ustanovitev Sveta za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri SZDL Slovenije in mu ponuja svojo strokovno pomoč.

4. Marca letos se je SDS pridružilo podpisnikom poziva k razpisu republiškega referenduma o ustavnih amandmajih. SDS še zmeraj meni, da je tak referendum potreben, ker bi dal Skupščini SRS trdno oporo za nujno zavrnitev amandmajev, ki so usmerjeni zoper interese slovenskega naroda. SDS hkrati poziva Skupščino SRS, naj ne privoli v sprejemanje amandmajev v paketu.

5. SDS zavrača vsakršne poskuse obujanja ideje o t. i. skupnih jedrih. Vzgoja in izobraževanje spada izključno v pristojnost republike, ne federacije.

6. SDS zahteva od vseh slovenskih predstavnikov v organih federacije in vseh družbenopolitičnih organih na ravni federacije, da v narodno- in državnoreprezentativnih govornih položajih uporabljajo slovenski jezik.

7. Drugi odstavek 243. člena Ustave SFRJ dopušča, da se v delih JLA pri poveljevanju in vojaškem pouku uporabljajo vsi jeziki narodov in narodnosti Jugoslavije. Vendar se ta možnost ne uresničuje. Zato SDS predlaga slovenskim delegatom v Skupščini SFRJ, naj zahtevajo spremembo tega člena Ustave SFRJ: njegov drugi odstavek naj se črta, tako da ostane samo naslednje besedilo: »V oboroženih silah Socialistične federativne republike Jugoslavije se v skladu z ustavo SFRJ zagotavlja enakopravnost jezikov narodov in narodnosti Jugoslavije in njihovih pisav.«

8. Člen 242 Ustave SFRJ določa, da pri »sestavi starešinskega kadra in postavitvah na višje poveljniške in vodilne položaje v Jugoslovanski ljudski armadi velja načelo čim bolj sorazmerne zastopanosti republik in avtonomnih pokrajin«. SDS predlaga slovenskim delegatom v Skupščini SFRJ, naj dosežejo, da bo Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo letno obveščal Skupščino in javnost o narodnostni sestavi starešinskega kadra v JLA in o konkretnih ukrepih za uresničevanje 242. člena.

9. Preveri naj se skladnost zakonskih in podzakonskih določitev o rabi jezikov v JLA in vojaškem sodstvu z ustavnimi določili glede enakopravnosti jezikov in narodov.

10. Zakonsko naj se zavarujejo pravice slovenskega jezika v javni rabi na področju SR Slovenije.

11. SDS ugotavlja zapostavljenost slovenščine kot materinščine v učnih programih glede števila ur; (veliko) večje število ur ima materinščina tako na Zahodu kakor tudi v socialističnih državah. - Za Filozofsko fakulteto v Ljubljani naj se pridobijo finančna sredstva za vsaj še enega didaktika slovenščine.

12. Dosledno je treba spoštovati zakon, po katerem v slovenskih šolah pouk poteka le v slovenščini.

13. Zavod za šolstvo SRS naj upravnemu odboru SDS predloži v presojo reformirane učne načrte za srednjo šolo in svoje odločitve v zvezi z nastajanjem novih učbenikov; zadnje velja tudi za učbenike osnovne šole. (Trenutno se nam menda obetajo za prve tri razrede srednje šole štiri knjige za literaturo in ena za jezik.)

14. SDS zahteva od ustreznih teles, naj rešijo vprašanje Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani v skladu z načrtom, ki predvideva gradnjo na prostoru med Filozofsko fakulteto in Križankami.

15. SDS protestira zaradi dejstva, da niti SDS niti njegova pokrajinska društva nimajo statusa, ki bi jim za redno delovanje zagotavljal redna družbena sredstva od jasno obvezanega naslovnika. (Zaradi finančnih in z njimi povezanih organizacijskih težav je moralo SDS za eno leto odložiti republiško tekmovanje za Cankarjevo priznanje.)

Kosilo je jezikovno lažje prebavljivo od »refekcije«

V zadnjih dneh smo se na straneh našega dnevnika kar štirikrat srečali z vprašanjem, ki že dalj časa buri duhove v dolinskem kotu. Vprašanje šolske kuhinje oziroma šolskih kosil pa žal ni le domena dolinske občine, pač pa presega njene teritorialne meje. Ne zato, ker bi tudi v drugih krajih imeli take ali podobne probleme, pač pa zato, ker oblika, s katero so nam v pismih uredništvu najprej starši iz Ricmanj in od Domja (11. oktobra), nato dolinski župan Švab (15. oktobra), zatem dolinski odbornik Sancin (19. oktobra), nazadnje pa še spet predstavniki staršev (20. oktobra) postregli, zadeva vse nas.

V bistvu gre za vprašanje slovenščine v javni rabi.

*V vseh štirih dopisih je bil govor o šolski **refekciji**. Tega izraza Slovenski pravopis ne pozna. Prav tako ga ne najdemo na straneh Slovarja slovenskega knjižnega jezika. Že mnogokrat smo dobili dopise, v katerih so bile besede, ki so tuje slovenskemu jeziku. Nekajkrat smo jih skušali »posloveniti«, saj je šlo večinoma za italianizme, večkrat pa so ti naši jezikovni posegi izzvali val kritik dopisovalcev, češ da smo s popravkom smiselno in vsebinsko spremenili njihovo sporočilo. Iz dopisov pa vendarle izvemo, da v dolinskem kotu starši **refekciji** pravijo **šolsko kosilo**.*

*Ta izraz, **šolsko kosilo** (oziroma šolska malica) je namreč pravilen, saj gre za obrok hrane. Italijani poznajo izraz »refezione scolastica«, (iz latinskega besede refectio), ki pomeni »lahek obrok za revne šolarje«. Tako pravi Nuovissimo dizionario della lingua italiana Palazzi na strani 1148. Mi (starši, župan, odbornik, a tudi novinarji) smo zelo nekritično prevzeli italijanski izraz in mu samo dodali slovensko končnico, pa čeprav smo prepričani, da domačini poznajo in rabijo slovenski izraz **šolsko kosilo** ali **malica**. (Pismo uredništvu z dne 20. okt.)*

***Refekcija** pa žal ni osamljen primer. V teh dopisih smo zasledili še izraza **organik** (šolsko osebje) in **depurator** (čistilna naprava).*

Seveda je težko takoj najti ustrezen slovenski izraz za ubeseditev pojmov in besed, s katerimi nas bombardira večinski jezik v večinskem okolju. Novinarji se vsak dan znajdemo pred neštetimi takimi in podobnimi jezikovnimi zagatami.

Kako iz njih?

*Gotovo bo jezik v časopisu boljši, če bomo lahko izraze zajemali iz naših logov. Zato: nič več **šolske refekcije**, odslej samo slovensko **šolsko kosilo!***

Bilten Slavističnega društva

Pred dnevi je izšla 2. številka Biltena Slavističnega društva. Majda Kaučič-Baša je prispevala razpravo o vprašanju Jezikovnega razsodišča v Trstu, ki jo ponatiskujemo v celoti na drugem mestu. Olga Lupinc je v daljšem zapisu podala izsledke raziskave, ki jo je opravila v nižjih srednjih šolah v Rojanu in Nabrežini. Ob vzročnih besedilih je kot pomanjkljivost upovedovanja ugotovila — pomensko zgoščevanje in pomensko širjenje. Možnost za premostitev pomanjkljivosti vidi v okrepitvi »položaja slovenskega jezika v javni rabi, s čimer bi se zmanjšala premoč italijanskega sistema nad slovenskim«. Informativnega značaja je zapis Janeza Povšeta o tekmovanju za Cankarjevo priznanje, prav takšne so tudi Novice na zadnjih straneh Biltena.

Želja po ustanovi, ki naj bi na hitro odpravila težave tukajšnje slovenščine

Vprašanje jezikovnega razsodišča v Trstu

Komu naj sodi in po katerem zakonu

Jezikovna izoliranost Slovencev v Trstu in nemoč pri reševanju jezikovnih vprašanj porodita vsakih nekaj let željo po ustanovi, ki bi — častitljivo kot kralj Matjaž in golih rok kot Peter Klepec — na hitro odpravila težave tukajšnje slovenščine. Ustanova, ki bi vsaj približno ustrezala tem zahtevam, bi morala vzbujati strah in spoštovanje: kaj drugega pride torej v poštev kot sodišče? In ker je pri roki že narejeno ime ustanove v Sloveniji, je odgovor na dlani: jezikovno razsodišče. Toda — ali poznamo vlogo Jezikovnega razsodišča v Sloveniji? Ali ta ustanova odkriva zakonitosti jezika, ali jezikovno znanje popularizira, ali dela kaj drugega? Kaj bi delala pri nas?

Norma v jeziku, jezikovni predpis in Jezikovno razsodišče

Jezikovna norma so zakonitosti, ki določajo podobo jezika; prepoznava teh zakonitosti je jezikovni opis. Le idealni opis sovpada z dejanskim jezikovnim stanjem, praktična kodifikacija odseva normo z zakasnitvijo. Dve povsem različni stvari pa sta jezikovna norma in predpis. Predpis lahko izhaja iz norme ali pa nima z njo nikakršne zveze. Iz norme izhajajoči predpis je ali impliciten, vsebovan v opisu (na primer v znanstveni slovnici, v slovarju), ali pa ekspliciten, če so pravila norme izpostavljena kot navodila za jezikovno rabo. Predpis, ki ne izhaja iz norme, temelji na napačni teoriji ali na slabem poznanju jezikovne rabe (tipični primer: bravec v Slovenskem pravopisu 1962); tak predpis na silo spreminja naravno podobo jezika in najmanjše zlo, ki ga lahko povzroči, je zmeda.

Evropsko jezikoslovje šteje za mejnik v načinu obravnavanja jezika obdobje, ko se začnejo jezikovni pojavi opisovati, ne več zgolj predpisovati; Angleži na primer s ponosom poudarjajo, da je za njih ta mejnik že leto 1668, ko jim je filozof **Wilkins** izdelal enojezični slovar. Slovence so neugodne sociolingvistične razmere dolgo časa silile v obrambo pred vplivom večinskega jezika (nemščine), in zato v purizem; dolgo je bila edina vrsta jezikovnega opisa kontrastiranje slovenščine z nemščino. Kljub temu se tudi pri nas začne obdobje sistematičnega opisa vsaj s **Kopitarjem** 1808 (morfologija, morfonologija, pravopis), **Metelkom** (skladnja in besedotvorje) in **Miklošičem** (besedotvorje). Dokazano je, da tudi poljudnejše in bolj agitacijsko jezikoslovje prejšnjega stoletja, na primer **Levstik** v Napakah slovenskega pisanja, izhaja iz znanstvenih spoznanj o jezikovni normi.

Jezikovno razsodišče v Sloveniji je včasih napačno razumljeno kot ustanova, ki rešuje sporne zadeve v jeziku in določa jezikovno normo. V resnici ni tako. Jezikovno razsodišče ni kraj, kjer bi se razsojalo, kaj je v jeziku prav in kaj ni, tam se ne rešujejo vprašanja jezikovnega sistema; ustanovljeno je bilo zato, da bi obsojalo zlorabo jezika. Slovenski jezik je toliko kodificiran, da lahko strokovnjak razreši večino problemov sam, vprašanja, ki so odprta, pa se rešujejo z raziskavo. Jezikovno razsodišče ni raziskovalna ustanova, čeprav združuje tudi strokovnjake — jezikoslovce. Je častno razsodišče, moralna ustanova, ki opominja ali kako drugače moralno vpliva na kršilce jezikovne norme. Jezikoslovci so v Jezikovnem razsodišču zato, da bi bilo njegovo delo strokovno neoporečno. Kot tako je Razsodišče doslej pozitivno usmerjalo rabo slovenščine v Sloveniji.

Jezikovno razsodišče v naših razmerah

Ali je mogoče v okolju, kjer se funkcionalna ali celo popolna zamenjava enega jezika z drugim razlaga kot psihološki, sociološki, sociolingvistični pojav, obravnavati čistost, pravilnost slovenščine kot moralno kategorijo? Ali je to moralno v razmerah, ko je marsikomu (iz razlogov, ki jih zdaj ne bomo razčlenjevali) lažje govoriti italijanščino kot slovenščino? In predvsem: bi bilo javno obsojanje kršilcev jezikovne norme tvorno, bi prispevalo k spontanejši in k bolj množični rabi slovenščine, kar je tudi pogoj za kvaliteto jezika? Ali jezikovno razsodišče kot moralna inštitucija spada v večjezikovno okolje?

Verjetno si tisti, ki želijo jezikovno razsodišče v Trstu, zamišljajo njegovo delovanje drugače: kot razsojanje v zadevah jezikovne norme in kot jezikovno predpisovanje. Nobenega dvoma ni, da je to delo nujno potrebno.

Norma tukajšnje variante knjižne slovenščine namreč ni povsem kodificirana. Res je, da veljajo za slovenščino v zamejstvu ista pravila slovničnega sistema kot za slovenščino v Sloveniji, toda slovarski del slovenščine v Italiji se deloma razlikuje od osrednjeslovenskega slovarja. Vzrokov za te razlike je več; glavni je gotovo med seboj razlikujoča se predmetnost na obeh straneh meje. Poenostavljeni pregled kaže naslednja razmerja med tukajšnjim in osrednjeslovenskim besediščem:

1. za enako predmetnost na obeh straneh meje imamo enaki poimenovanji;

2. za enako predmetnost imamo različni poimenovanji (prim. trgovinstvo: gospodarsko poslovanje, podjetje: delovna organizacija, znanstveni licej: realna gimnazija); možni vzroki teh razlik so zunajjezikovni vplivi, posebni jezikovni razvoj, vpliv italijanščine;

3. za predmetnost, ki je povsem enaka kot v Sloveniji, v Italiji nimamo slovenskega poimenovanja; do te vrste vrzeli v slovarju, zlasti strokovnem, prihaja zaradi omejene rabe: beseda obstaja, le uporabnik (v tem primeru ne posameznik, ampak skupnost) je ne pozna; vrzel (imenujem jo besedna redukcija) obstaja le v jezikovni rabi, ne pa tudi v slovarskem sistemu;

4. za predmetnost, ki se razlikuje od one v Sloveniji, imamo izdelano poimenovanje (prim. računsko sodišče/računski dvor);

5. za od slovenske razlikujočo se predmetnost nimamo poimenovanja, ker obstaja vrzel v slovarskem sistemu.

Slovnični in slovarski del jezika se tesno prepletata, zato lahko neustrezni izbor slovarske enote vpliva tudi na slovnični ustroj besedila.

Normiranje prikazanega stanja ni stvar jezikovnega občutka, ampak dokaj zapletenih jezikoslovnih (poleg področnostrokovnih) meril. Tej nalogi je kos le specializirano poklicno jezikoslovje. Pri nas bi moralo uveljavljati normo s slovarji (italijansko-slovenskim, slovensko-italijanskim, enojezičnimi slovenskimi slovarji tukajšnje specifike).

Dokler norma ni kodificirana, je vsakršno predpisovanje kot streljanje z zavezanimi očmi: včasih lahko zadene, še večkrat zgreši. (Že samo slabo razločevanje med redukcijo in sistemsko vrzeljo, na primer, bi vodilo k nesmiselnemu, za nadaljnji razvoj jezika škodljivemu predpisovanju odvečnega besedja). Tudi zaradi tega je zamisel jezikovnega razsodišča za tukajšnje razmere problematična.

MAJDA KAUČIČ - BAŠA

ISCO ugodno ocenil gibanje gospodarstva

Ugodni razvoj italijanskega gospodarstva (večanje proizvodnje in blažitev primanjkljaja nasproti tujini) se bo še nadaljeval. To meni zavod za proučevanje konjunkture ISCO, ki navaja, da se je industrijska proizvodnja v času januar-avgust 1988 povečala za 5,1% v primerjavi s prvimi 8 meseci 1987. Hkrati se je rahlo dvignila stopnja izkoriščanja zaposlene delovne sile, saj so se posegi po dopolnilni blagajni zredčili za 20,8%, vtem ko je število opravljenih delovnih ur po osebi do konca maja letos naraslo za 3,5% nasproti ustreznemu obdobju lani. Pri ugodni gospodarsko-razvojni fazi botrujeta zlasti porast izvoza in večje povpraševanje po potrošnem blagu na notranjem tržišču, ki jima gre prišteti še okrepitev naložb v stroje in opremo. V prvih 8 mesecih leta se je proizvodnja končnih investicijskih dobrin tendečno vzpela za 9,6%.

Glede zboljšanja računov z inozemstvom ISCO poudarja, da so kratkoročne napovedi ugodne tudi zaradi sprememb na mednarodni ravni. Dolar se je pocenil, podobno se je zgodilo s cenami nafte, a tudi obdobje močnih surovinskih podražitev se je menda zaključilo. Ne samo, povprečni dolarski tečaji surovin — brez energetskih postavk — so se avgusta celo znižali za 6,6% nasproti junijskim cenam, to pa naj bi zavrlo inflacijske pritiske. Neugodno pa je, da so se cene potrošnega blaga na debelo v Italiji avgusta zvišale za 0,7% nasproti juliju in za 5% v primeri z lanskim avgustom, vendar naj bi tremu odpomogla ravno pocenitev nafte, ki je tudi pozitivno učinkovala na trgovinsko bilanco.

OPEC: nesoglasja se le zglajujejo

Oblačno je še zmerom, razjasnitev pa vse več: tako se da oceniti izid skupnega zasedanja odborov OPEC za cene in za dolgoročne strateške prijeme v Madridu. Uradno sporočilo ne omenja glavnih problemov, s katerimi se ubada trinajsterica držav članic kartela, a odraža voljo po utrditvi enotnosti in po rešitvi spora okrog proizvodnih kvot med Iranom in Irakom. Več ministrov za energijo je javno poudarilo, da ne bodo podpisali nobenega sporazuma o proizvodnih ravneh, ki ne bi obvezoval vseh 13 članic OPEC. Hkrati so te prvič formalno pristale na to, da se Irak spet vključi v mehanizem, ki odreja proizvajalne stopnje, kar potrjuje tudi izjava iranskega ministra Akazadeha: predlagal je, da bi zalivski sosedi imeli enako kvoto, a pod pogojem, da se vanjo ne vračuna tudi notranja poraba nafte. Iraški minister Al Khalabi ni spregovoril, ker se mora menda prej posvetovati s svojo vlado.

Zaenkrat ostajata torej nerešeni vprašanji, po kakšnem ključu spet vključiti Irak v sistem kvot in kakšen globalen sporazum doseči, da se OPEC izvleče iz zdajšnje kaše, ki jo povzroča prevelika proizvodnja. Ta znaša trenutno okoli 21 milijonov sodov na dan, medtem ko se suče poraba nafte v državah članicah kartela okrog 18,9-19,3 mil. sodov dnevno, to pa daje slutiti, da bodo cene na svetovnem petrolejskem tržišču ostale še kakšen mesec nizke. Tudi zato, ker ne bo nobene odločitve vsaj do 17. novembra, ko bo novo zasedanje OPEC, in ker ni tako enostavno čez noč zmanjšati proizvodnje na 17,4 milijona sodov, kolikor naj bi po sodbi strokovnjakov znašala optimalna količina vsak dan načrpane nafte.

Londonska centralna banka v obrambo funta šterlinga

Britanski emisijski zavod je moral včeraj kar najodločneje nastopiti, da je lahko preprečil izdatnejše nazadovanje funta šterlinga: ko je ta brž po odprtju valutnih borz padel na 3,12 zahodnonemške marke proti kotaciji 3,1459 v petek, je londonska centralna banka začela na debelo kupovati marke. No, po zaščitni operaciji si je funt opomogel in se povzpel do 3,1375 marke.

Britanski denarni enoti se je pravzaprav začelo pisati slabo že v petek, in to zaradi izjav finančnega ministra Lawsona: z ene strani ni potrdil obveze, da bo vlada še naprej podpirala funt šterling, z druge strani pa tudi ni postregel z nobeno razveseljivo novico glede zunanjetrgovinskega primanjkljaja. Nasprotno: naglasil je, da se bo deficit kaj težko popravil pred začetkom leta 1990. Funt šterling pa se je oslabil še zaradi glasov, da bodo negativni tudi podatki o septembrskem trgovinskem saldu, ki naj bi jih objavili četrtek.

ISDEE: o investicijah v SFRJ

Tržaški Inštitut za študije in dokumentacijo o Vzhodni Evropi in državah Evropske gospodarske skupnosti (ISDEE) bo priredil danes, 25. oktobra, ob 18. uri na lastnem sedežu — Korzo 27, II. nadstropje — konferenco na temo: Jamstva za tuje investitorje v Jugoslaviji. Predaval bo ravnatelj pravne fakultete na zagrebški univerzi prof. Krešimir Sajko, ki sodi med najuglednejše poznavalce mednarodnega trgovinskega prava. Pri organizaciji predavanja, ki mu bo sledila javna debata, sodeluje tudi Inštitut za mednarodno pravo s tržaške univerze. Pobuda se uokvirja v skupna prizadevanja prirediteljev, da se pojasnijo nekateri vidiki sedanje politično-institucionalne stvarnosti v Jugoslaviji, in to s posebnim ozirom na reformo mehanizmov o sovlaganju tujih kapitalov, okrog katere se odvija živahna razprava tako v političnih kot v znanstvenih krogih sosedne republike.

patronat inac svetuje boris simoneta

Za oprostitev ticketa na zdravila so odslej pristojne občine

VPRAŠANJE: Sem 70-leten vdovec in hudo bolan, tako da moram vsak dan jemati precej zelo dragih zdravil. Prisiljen sem plačevati tudi visok ticket na zdravila, čeprav imam le minimalno pokojnino, to pa zato, ker biva z mano sin, ki ima precej dobro delavsko plačo. Lani so mi na pristojnem uradu dejali, da je skupni dohodek previsok, zato nisem dobil dovoljenja. Zanima me, če je še v veljavi ta zakon, ki se mi zdi zelo krivičen, saj je moj sin enota zase, čeprav živiva skupaj.« (J. G.)

ODGOVOR: Glede pravice do oprostitve ticketa se je letos marsikaj spremenilo in beležimo nekaj pozitivnih zakonskih novosti. Namesto uradov Krajevne zdravstvene enote so za ugotavljanje pravice in izstavljanje potrdil za oprostitev ticketa zdaj pristojne posamezne občine, kar bo posebno za upravičence iz okoliških občin birokratsko precej olajšalo ves postopek. Bistvena novost je vsebinske narave in zadeva sam pojem družinske skupnosti oziroma to, čigav dohodek se v družini upošteva. Zakon izrecno določa, da pridejo v poštev (podobno kot za družinsko doklado) dohodki zakonca (če ni ločen), mladoletnih otrok in morebiti še drugih družinskih članov, ki pa so enote v breme (ti morajo imeti pravico do družinske doklade, tudi če je INPS dejansko ne izplačuje). Polnoletni otroci se smatrajo kot sestavni del družinske skupnosti le, če so zaradi invalidnosti ali telesne oz. umske prizadetosti povsem in trajno nesposobni za delo. Glede dohodkov pa je treba poleg tistih iz davčne prijave 1987 prijaviti še morebitne druge dohodke, ki niso podvrženi IRPEF (vojne in inozemske pokojnine, civilne invalidnine, rente INAIL, bančne obresti in donos raznih obveznic), vendar le, če presegajo 2 milijona lir.

V vašem primeru sinov dohodek ne pride več v poštev in če res prejemate le minimalno pokojnino, imate vsekakor pravico do oprostitve ticketa. Za osebo, ki je že dopolnila 65. leto, znaša namreč zgornja meja dohodka 7.579.000 lir. Zato vam svetujemo, da se obrnete na občinski urad, ki vam bo izstavil novo zdravstveno izkaznico s pravico do oprostitve ticketa vse do 30. junija 1989, nato pa boste morali obnoviti dovoljenje, seveda če boste še imeli za to pogoje.

DO KONCA MESECA DAVEK NA ZDRAVJE ZA ODVISNE DELAVCE IN UPOKOJENCE

Dne 31. oktobra zapade rok, do katerega morajo odvisni delavci in upokojenci plačati morebitni davek na zdravje — na dohodke, ki so jih leta 1987 imeli poleg plače oz. pokojnine. Neobdavčeni so le prvi 4 milijoni dohodka od zemljišč, zgradb in kapitala.

RANK XEROX
Poskusite potolči rekord.
Izboljšati morate rekord učinkovitosti. Kako? Z elektronskim pisalnim strojem Xerox Serie 6000. Izmed sedmih različnih modelov izberite tistega, ki vam ustreza.

naš tehnični servis
Elektronski pisalni stroji Xerox Serie 6000. Nov rekord v učinkovitosti.
Poverjeni zastopnik Rank Xerox
LOG.O.S. srl Gorica
Tel. 0481/20040
Telefax 0481/20265

Borzni pregled

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

TRŽAŠKA BORZA

	20.10.	24.10.
URADNE KOTACIJE		
Generali	43700	43100
Lloyd	18005	18000
Lloyd risp.	7300	7300
RAS	45500	44800
RAS risp.	18100	17560
Sai	20560	20610
Sai risp.	8250	8085
Montedison	2085	2058
Montedison risp.	965	949
Pirelli	3100	3015
Pirelli risp.	3080	3090
Pirelli risp. nc	1800	1800
Snia	2800	2920
Snia risp.	2750	2865
Snia risp. nc	1280	1300
Rinascente	5160	5075
Rinascente priv.	2660	2660
Rinascente risp.	2710	2735
Premuda	1700	1700
Premuda risp.	1650	1650
SIP	2980	3105
SIP risp.	2520	2540
Bastogi	330	330
Comau	2710	2710
Fidis	7350	7200
Gerolimich	92	93
Gerolimich risp.	82	83
SME	4930	4850
Stet	4170	4175
Stet W 10	1910	2000
Stet W 9	1200	1200
Stet risp.	3170	3280
Tripcovich	6600	6610
Tripcovich risp. nc	2550	2540
Att. Immobiliari	3676	3650
FIAT	10400	10419
FIAT priv.	6330	6420
FIAT risp.	6145	6135
Gilardini	13000	13000
Gilardini risp.	9300	9150
Dalmine	225	275
Marzotto	6200	6150
Marzotto risp.	6015	5980
Marzotto risp. nc	4410	4460
NEURADNO TRŽIŠČE		
I. C. C. U.	660	660
SO. PRO. ZOO.	930	930
Carnica Ass.	12500	19300

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	24. 10	spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI		
BTP januar 1989 12,5%	100,40	—0,05
BTP julij 1990 10,5%	99,15	+0,05
BTP maj 1990 10,5%		100,30
BTP nov. 1988 12,5%	99,95	—
BTP okt. 1988 12,5%	100,10	—
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA		
CCT ECU 1982/89 13%	105,25	+0,62
CCT ECU 1982/89 14%	101,40	—0,10
CCT ECU 1983/90 11,5%	106,10	—0,38
CCT ECU 1984/91 11,25%	107,10	—
CCT ECU 1984/92 10,5%	107,00	—0,19
CCT ECU 1985/93 9%	102,05	—0,63
CCT ECU 1985/93 9,6%	104,05	—,014
CCT ECU 1985/93 8,75%	101,95	+0,54
CCT ECU 1985/93 9,75%	105,60	+0,19
CCT april 1992 10%	97,15	—0,05
CCT julij 1992 IND	97,50	+0,05
CCT januar 1991 IND	98,60	—0,55
CCT julij 1993	95,75	—0,10
CCT december 1990 IND	99,80	—0,05
CCT februar 1991 IND	98,70	—0,25
CCT februar 1997	95,55	+0,05
CCT junij 1993 CV IND	95,70	—0,05
CCT marec 1991 IND	99,30	—
CCT nov. 1993 CV IND	96,70	+0,16
CCT sept. 1993 CV IND	96,40	—0,05
CCT avgust 1992	98,05	—
CCT avgust 1993	95,70	—0,05
CCT 1983/93 TR 2,5%	88,20	+0,11
CCT avgust 1988/93 IND	—	—
CCT avgust 1990 IND	99,30	+0,10
CCT avgust 1991 IND	99,70	—0,05
CCT avgust 1995 IND	95,10	+0,05
CCT avgust 1996	94,05	—0,58
CCT april 1991 IND	100,20	—0,10
CCT april 1992	98,05	—
CCT april 1995 IND	93,80	+0,05
CCT april 1996	94,50	+0,05
CCT december 1990 IND	101,25	—
CCT december 1991 IND	99,50	+0,10
CCT december 1995 IND	95,90	—0,05
CCT december 1996 IND	95,90	—0,10
CCT ECU febr. 1994	101,40	—
CCT ECU maj 1994	94,35	—
CCT EFIM avg. 1988 IND	—	—
CCT ENI avg. 1988 IND	—	—
CCT februar 1991 IND	101,25	—
CCT februar 1992 IND	98,90	—
CCT februar 1992 9,8%	100,00	—
CCT februar 1995 IND	97,90	+0,05
CCT februar 1996	95,95	—0,05
CCT februar 1997 IND	95,45	—
CCT jan. 1990 BA 12,5%	102,05	—
CCT jan. 1990 BB 12,5%	101,80	—
CCT jan. 90 USL 12,5%	102,15	—
CCT januar 1991 IND	101,15	—0,20
CCT januar 1992 IND	100,00	—
CCT januar 1992 11%	99,95	—0,05
CCT januar 1993 IND	95,00	—
CCT januar 1996 CV IND	97,80	—
CCT januar 1997 IND	94,95	—
CCT januar 1995 IND	93,55	—0,05
CCT januar 1996 IND	94,30	+0,05
CCT INAM jan. 89 12,5%	100,15	—0,20
CCT jul. 88 EM 83 IND	—	—
CCT julij 1990 IND	99,20	—
CCT julij 1991 IND	99,75	—0,05
CCT julij 1995 IND	95,15	—0,16
CCT julij 1996	94,65	—
CCT maj 1991 IND	100,15	—
CCT maj 1992	96,75	—0,05
CCT maj 1995 IND	93,65	+0,05
CCT maj 1996	94,45	+0,11
CCT maj 1997 IND	94,50	—
CCT marec 1991 IND	100,05	—0,05
CCT marec 1995 IND	93,95	—0,16
CCT marec 1996	94,80	—0,05
CCT marec 1997 IND	95,40	—
CCT nov. 1990 IND	99,10	—
CCT nov. 90 EM 83 IND	101,35	+0,10
CCT nov. 1991 IND	99,85	—
CCT nov. 1992 IND	97,80	—
CCT nov. 1995 IND	95,80	—
CCT nov. 1996 IND	95,60	+0,05
CCT oktober 1993 IND	96,75—	—0,10
CCT okt. 88 EM 83 IND	100,00	—
CCT oktober 1990 IND	99,35	+0,10
CCT oktober 1991 IND	99,85	—
CCT oktober 1995 IND	95,80	—0,05
CCT oktober 1996 IND	94,85	—
CCT sep. 88 EM 83 IND	—	—
CCT sep. 1990 IND	99,20	—0,15
CCT sep. 1991 IND	99,70	—0,05
CCT sep. 1995 IND	95,20	—0,05
CCT sep. 1996 IND	94,70	—
CTS marec 1994 IND	73,40	—
CTS april 1994 IND	72,50	—
ED SCOL 1975/90 9%	99,60	—
ED SCOL 1976/91 9%	101,00	—
ED SCOL 1977/92 10%	101,20	—
REDIMIBILE 1980 12%	104,30	+0,19
RENDITA — 35 5%	74,10	—

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	24. 10	spr. %
ŽIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO		
Alivar	10500	+0,06
Buitoni	9830	+1,35
Eridania	5710	+1,96
Perugina	3080	+0,65
ZAVAROVALŠTVO - BANČNIŠTVO		
Alleanza Ass.	42990	—0,96
Alleanza Ass. risp. por.	39980	—1,28
Assitalia	17050	—3,09
Ausonia	2570	+0,78
Latina Ass. ord.	18530	—1,06
Generali Ass.	43700	—0,68
Italia Ass.	12040	—2,90
Abeille	95000	+0,84
La Fondiaria spa	69000	+1,92
La Previdente	24770	—0,12
Lloyd Adriatico	18000	—
RAS fraz.	45800	+0,22
RAS risp. port.	17560	+0,91
Toro ord.	22995	—0,02
Unipol priv.	16680	+1,02
Banca Comm. Italiana	2781	—0,32
Banco di Roma	7499	—0,01
Credito Italiano	1530	—1,16
Interbanca ord.	—	—
Mediobanca	22000	—0,90
PAPIRNA INDUSTRIJA - CEMENT		
Cart. Burgo ord.	14305	—0,52
L'Espresso	25000	—
Mondadori	22250	+1,13
Mondadori priv.	11400	—1,72
Poligraf. Editoriale	5040	—1,17
Cementir	3620	+0,97
Italcementi	123750	+0,04
Unicem	22760	—0,91
Unicem risp.	9050	—0,38
KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI		
Calp	2500	+2,04
Fidenza Vetrar 1000	6699	—0,23
Italgas	1996	+1,57
Mira Lanza	39995	+0,99
Montedison 1000	2058	—1,05
Montefibre	1635	—0,84
Pirelli	3015	—2,26
Pirelli risp.	3090	+0,22
Recordati ord.	8705	+0,92
Saffa	8258	+0,12
Siossigeno	26550	—0,89
Snia BPD	2878	+0,80
Snia Fibre	1453	—0,13
Snia Tecnopolimeri	5250	+0,59
TRGOVINA - KOMUNIKACIJE		
Rinascente	5050	—0,39
Silos Genova	555	+2,77
Standa	19300	—1,00
Standa risp. port.	7110	—1,25
Alitalia cat. A	2341	—1,39
Alitalia priv.	1455	—1,68
Italcable	14990	—0,39
SIP	3102	+1,70
SIP risp. port.	2515	+0,19
Sirti	10060	+0,54
ELEKTROTEHNIKA - FINANCE		
Ansaldo Trasporti	5431	+0,20
Tecnomasio	1681	—0,53
Bastogi	329	—1,49
Bonifiche Siele	33000	+3,93
Bonifiche Siele risp.	9000	—1,09
CIR - Comp. Ind. Riunite	6420	—2,65
CIR risp.	6400	—2,06
Cofide	6099	—1,07
Comau Finanziaria	2710	+0,08
Editoriale SpA	2850	+1,06
Euromobiliare	7100	+1,71
Ferruzzi Agric.	1742	+0,40
Fidis	7190	—0,55
Fimpar	1400	—0,70
Finarte	3590	+0,53
Fiscambi Holding	6690	+6,19
Fiscambi risp.	1810	—0,82
Fornara	2190	—2,92
Gaic	30740	—0,83
Gemina	1754	+0,86
Gemina risp.	1754	+0,28
Gerolimich	93	+1,08
Gerolimich risp. port.	83	+0,30
IFI priv.	19550	—0,76
IFIL fraz.	4039	—0,27
IFIL risp. port. fraz.	1951	—0,45
Iniziativa Meta	—	—
Iniziativa Meta risp.	—	—
Italmobiliare	134000	—1,54
Pirelli & C.	7580	+3,69
Riva Finanziaria	9329	—0,10
Sabaudia Finanziaria	—	—
Sabaudia risp. nc	—	—
Saes	1970	—1,05
SME	4835	—0,28
SMI Metalli	1139	—2,56
SMI Metalli risp.	965	—0,51
SOGEFI	4060	—0,73
Stet	4170	—0,23
Stet risp. port.	3255	—0,39
Tripcovich	6605	—0,67
Tripcovich risp. nc	2540	—0,19
NEPREMIČNINE - GRADBENIŠTVO		
Attiv. Immobiliari	3640	—0,41
Calcestruzzi	10300	—0,48
Cogefar	5200	—1,79
Del Favero	4152	—1,14
Grassetto SpA	11500	+1,76
IMM Metanopoli	1024	—0,38
Risanamento Napoli	18190	—0,32
Vianini	3200	+0,47
MEHANSKA IN AVTOMOBIL. INDUSTRIJA		
Aeritalia ord.	3163	—
Danieli & C.	7501	+0,01
Data Consyst	9290	—0,06
Fiar SpA	15800	+0,95
Fiat	10385	—0,08
Fiat priv.	6385	+1,10
Fiat risp.	6100	+0,01
Franco Tosi	18500	+0,16
Gilardini	12950	—0,23
Magneti Marelli	3293	+0,70
Merloni	2710	+0,61
Necchi ord.	2550	+7,14
Olivetti ord.	10165	—0,54
Olivetti priv.	6330	—0,93
Pininfarina	9290	+0,97
Rodriquez SpA	9800	—1,01
Safilo	5725	—0,08
Safilo risp.	5700	+9,61
Saipem	2194	—0,72
Saipem risp.	2119	—3,24
Teknecomp	1310	+0,69

V tretjem kolu italijanske nogometne A lige

Zgodovinska zmaga Napolija

Kdor je napovedoval krizo neapeljskega moštva, se je pošteno uštel. Maradona in tovariši so namreč nasuli Pescari kar 8 zadetkov in pokazali, da ko nastopajo v popolni postavi, so izredno nevarni, še posebno v napadu, kjer se je s tremi zadetki izkazal »rezervni« igralec Carnevale. Drugo presenečenje 3. kola italijanske nogometne lige prihaja iz Milana, kjer so Sacchijevi varovanci, kljub prisotnosti Gullita igrali neodločeno z Laziom.

Ostale ekipe, ki sodijo v krog favoritov za državni naslov, so igrale neodločeno in opaziti je bilo, da so štedile z močmi zaradi jutrišnjih nastopov v evropskih pokalih.

Udinese vse bliže vrhu

Udinese je tudi proti Barletti potrdil, da je začetna kriza že mimo in da sodi v ožji krog favoritov za napredovanje. V nedeljo so Sonettijevi varovanci zlahka premagali Becalossija in tovariše ter s tem dohiteli Bari in Licato na drugem mestu razpredelnice.

Triestina podlegla v La Spezii

Tržačani so v najpomembnejšem srečanju kola zasluženo klonili v La Spezii. Resnici na ljubo je treba povedati, da delček krivde za neuspeh Lombardovih varovancev nosi tudi sodnik, ki je ob priložnosti prvega zadetka spregledal nedovoljeni položaj domačega napadalca.

Ponoven uspeh Pro Gorizie

Del Nerovi varovanci so v deželnem derbiju proti Pasianeseju slavili pomembno zmago. Tekma na Rojcah se je slabo začela za domače, ki so v prvem polčasu morali priznati boljšo igro gostov. V nadaljevanju pa je Pro Gorizia pokazala vse, kar zna in zasluženo zmagala.

Košarka: poraz San Benedetta, Dalipagić 53 košev!

V drugem kolu italijanske A-2 lige je goriški San Benedetto nerodno izgubil v Pescari. Potem ko so domači vodili že z 18 koši prednosti, so jih Goričani, predvsem po zaslugi Aleksinasa, dohiteli in 20 sekund pred koncem vodili s točko prednosti. Na žalost pa je Bullara zgrešil strel in napravil osebno napako, kar je Pescara najboljše izkoristila.

Od ostalih srečanj velja omeniti zmago videmskega Fantonija proti favorizirani Violi ter uspeh veronskega Glaxa predvsem po zaslugi Dalipagića, ki je dosegel 53 točk.

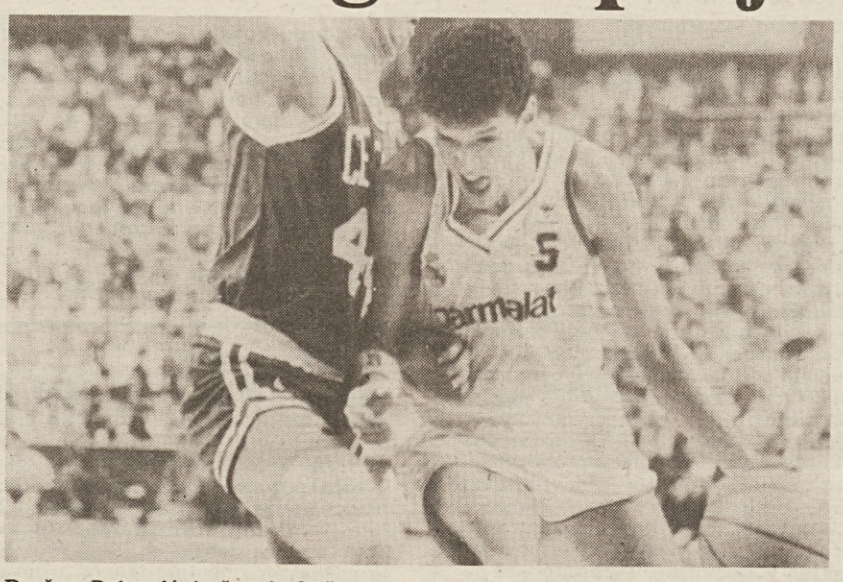

Dražen Petrović (z žogo) skuša prodreti ob Dannyju Aingeju med finalno tekmo Real Madrid - Boston Celtics

Prvi Stefanelov poraz

Tržaški Stefanel je v Montegranaru doživel prvi prvenstveni poraz in s tem zapravil priložnost, da bi sam prevzel vodstvo na lestvici. Tanjevićevi varovanci so to pot zaigrali precej nezbrano. Od gostov si pohvalo zaslužita le Colmani in Maguolo, medtem ko je bila igra ostalih pod običajnim nivojem.

Boston Celtics premočni za evropske ekipe

Na »odprtem« košarkarskem turnirju v Madridu je profesionalno moštvo Boston Celtics premočno zmagalo in dokazalo, da obstaja še precejšnja kakovostna razlika med profesionalnimi ekipami in najboljšimi evropskimi postavami.

V odločilnem srečanju so Larry Bird in tovariši s 111:96 premagali Real Madrid, v vrstah katerega se je najbolj izkazal Dražen Petrović. V finalu za 3. mesto pa je jugoslovanska reprezentanca brez večjih težav (100:91) premagala italijanske prvake Scavolinija.

jugoslovanski nogomet - jugoslovanski nogomet

Vojvodina vztraja na vrhu lestvice

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Po premoru so jugoslovanski prvoligaši z 11. kolom nadaljevali prvenstvo. Crvena zvezda, Partizan, Dinamo in Velež so igrali že v soboto, kajti v sredo jih čakajo tekme 2. kola tekmovanj za evropske pokale. Crvena zvezda in Dinamo sta zmagala, Velež in Partizan pa izgubila, toda vsi štirje so zapustili zelo slab vtis, njihove možnosti pa so nasploh zelo skromne.

Crvena zvezda je pred tekmo z Milanom premagala Sarajevo, strelci so bili Šabanadžović, Mrkela in Prosinečki, igra pa zelo, zelo povprečna. Malo bolje so igrali le Šabanadžović, Prosinečki in Stojković. Partizan je v gosteh z Željezničarjem izgubil z 0:1, strelec zmagovitega gola za novo Gugoljevo moštvo pa je bil veteran Nikić, ki ga prejšnji trener ni uvrščal v moštvo. Partizan je igral katastrofalno slabo, oglednik Rome pa si je seveda oddahnil, kajti skupna zmaga 10:0 z bolgarsko Slavijo je po malem skrbela rimski klub.

Moštvo Partizana bo okrepil vojak in reprezentant Vokrri, z njim pa bi utegnil biti precej močnejši. Dinamo je v Skopju z Vardarjem zmagal z golom Škerjanca, toda eden izmed trenerjev Stuttgarta, ki bo v sredo gostoval v Zagrebu, je dejal, da Dinamo s tako igro nima nobene možnosti. Toda tudi Dinamo bo v sredo močnejši, igrala bosta namreč Mihajlović in vojak Boban. Še slabši pa je bil Velež, ki je doma izgubil z Vojvodino. Mostarci imajo še najlažjega nasprotnika - portugalsko moštvo Belenesesa, toda ob taki igri je uspeh nemogoč. Tuce in tovariši so očitno v veliki krizi. Pred nastopi v evropskih pokalih je mogoče reči, da bi bili Jugoslovani lahko zelo zadovoljni, če bi se v 3. kolo uvrstil vsaj eden izmed štirih klubov.

Najbolj prijetno je presenetil Hajduk z zmago v gosteh nad Radom. Strelec je bil Pejović, ki pa je bil zatem izključen. Z 10 igralci so Spličani zlahka ubranili prednost. Rijeka je z goloma Mladenovića in Kranjčana Florjančiča s Čelikom vodila 2:0, v 90. minuti pa je dobila gol.

V II. ligi je Olimpija v Kragujevcu spet priredila podvig. Po enajstmetrovkah je premagala Radničkega s 7:6, v regularnem času pa je bilo 2:2. Radnički je vodil že z 2:0, toda v pičlih dveh minutah je spretni Ubavić izenačil. Pri streljanju z bele točke je spet zablestel vratar Mohor, ki je ubranil dva strela, mirno nogo pa je imel Štok ob zadnjem strelu. Olimpija je tudi tokrat igrala v oslabljeni sestavi, manjkal je tudi kapetan Ameršek, toda vrste se počasi krepijo, tako da bo že v nedeljo ljubljansko moštvo z Leotarjem spet zaigralo v zelo močni zasedbi. Ljubljančane je začasno okrepil tudi Prelogar, ki ga je Olimpiji posodila celovška Austria. Olimpija še računa, da bi se lahko že v tej sezoni uvrstila v I. ligo, zato pa bo potrebno okrepiti vrste v prestopnem »mini« roku.

REZULTATI 11. KOLA: Osijek - Sloboda 3:1 (2:0), Budućnost - Napredak 2:1 (2:1), Vardar - Dinamo 0:1 (0:0), Rad - Hajduk 0:1 (0:1), Crvena zvezda - Sarajevo 3:1 (2:1), Željezničar - Partizan 1:0 (0:0), Velež - Vojvodina 0:1 (0:0), Rijeka - Čelik 2:1 (1:0), Spartak - Radnički 1:3 (1:2).

VRSTNI RED: Vojvodina 14, Dinamo in Hajduk 13, Rad 12, Radnički in Osijek 11, Velež 10, Partizan, C. zvezda in Budućnost 9, Napredak 8, Sloboda, Sarajevo in Spartak 7, Rijeka in Vardar 6, Željezničar 4, Čelik 0.

PRIHODNJE KOLO (30. t. m.): Sloboda - Radnički, Čelik - Spartak, Vojvodina - Rijeka, Partizan - Velež, Sarajevo - Željezničar, Hajduk - C. zvezda, Dinamo - Rad, Napredak - Vardar, Osijek - Budućnost.

REZULTATI 12. KOLA II. ZNL: Bačka - Belsica 3:0 (2:0), Novi Pazar - Dinamo 0:1 (0:1), Beograd - Proleter 2:3 (2:1), Priština - GOŠK Jug 1:0 (0:0), Sloboda - Šibenik 1:2 (0:2), Borac (Č) - Liria 2:0 (0:0), Radnički - Olimpija 6:7 (2:2, 1:0), Leotar - Mačva 5:0 (0:0), Kikinda - Sutjeska 2:1 (1:0), Borac (BL) - Pelister 3:1 (1:0).

VRSTNI RED: Borac (BL) 18, Proleter 17, Kikinda, Olimpija in Pelister 14, Borac (Č) 12, GOŠK Jug, Radnički in Leotar 10, Beograd, Liria, Sutjeska, Dinamo in Novi Pazar 9, Priština in Sloboda 8, Mačva 7, Belasica 6, Bačka 5.

PRIHODNJE KOLO (30. t. m.): Pelister - Bačka, Sutjeska - Borac (BL), Mačva - Kikinda, Olimpija - Leotar, Liria - Radnički, Šibenik - Borac (Č), GOŠK Jug - Sloboda, Proleter - Priština, Dinamo - Beograd, Belasica - Novi Pazar.

Nogomet: odločitve disciplinske komisije

Objavili seznam izključenih v evropskih pokalih

Disciplinska komisija UEFA je objavila seznam igralcev, ki so bili izključeni pred sredinem prvem kolu osmine finala v pokalu prvakov in pokalu pokalnih prvakov ter prvem kolu šestnajstine finala pokala UEFA.

V pokalu prvakov so bili izključeni Michel (Real Madrid), Beyens (Bruges) ter trener Werderja iz Bremena. V pokalu pokalnih prvakov sta bila izključena igralca Eintrachta Bakalorz in Grëndel, v pokalu UEFA pa so izključitve, ki zadevajo vse italijanske ekipe. Poleg Garrida (Benfica), Browna (Rangers Glasgow), Mendesa (Sporting Lisbona) Hërmanna (Austrija Dunaj) in Carlosa Ribeira (Belanenses), so bile za to sredo potrjene izključitve Napolijevega srednjega napadalca Carnevaleja, ki se je v nedeljo proslavil s tremi zadetki proti sicer zelo »odprti« obrambi Pescare, ter Renata, Rizzitellija in Desederija (vsi Roma). Roma bo torej za tekmo proti beograjskemu Partizanu zelo zdesetkana, saj so ti trije igralci bistveni za igro ekipe iz »večnega« mesta.

Velik uspeh mladega zamejskega rolkarja

Erik Tence (Mladina) državni podprvak

V nedeljo so se atleti športnih društev Mladina in Grmada udeležili finalne tekme italijanskega prvenstva v rolkanju v kraju Borso del Grappa Bassano. Možnost udeležbe v finalu so imeli trije atleti iz vsakega društva, najbolje uvrščeni v posameznih kategorijah. ŠD Mladina je bilo prisotno s tremi konkurencami v kategoriji cicibanov, Grmada pa s štirimi, od katerih trije v kategoriji cicibanov, eden pa pri mladincih. Dva atleta sta bila odsotna zaradi bolezni. Proga je bila mešana. Zadnja dva kilometra pa je bila zaradi izredno vzpenjajoče se rebri zelo naporna in selektivna.

Odlično se je izkazal predstavnik Mladine Erik Tence, in s to finalno tekmo potrdil drugo mesto na italijanskem prvenstvu. Skozi vse prvenstvo se je Tence izkazal in uveljavil svojo pripravljenost, saj mu je prvo mesto večkrat ušlo le za nekaj sekund. V isti kategoriji so se dobro odrezali predstavniki Grmade s šestim, sedmim in devetim mestom. Društveno sta se Grmada in Mladina med štiriindvajsetimi društvi uvrstili na 14. oziroma 15. mesto.

LESTVICA

Cicibani: 1. Omar Peruzzo (SC Bassano) 11'34''50; 2. Eric Tence (Mladina) 11'52''20; 6. Andrej Legiša (Grmada) 12'31''90; 7. Andrej Mervic (Grmada) 13'02''60; 9. Erik Iori (Grmada) 14'07''10; 10. Bogatec David (Mladina) 14'28''20; 13. Vojko Zotti (Mladina) 15'37''90

Mladinci: 1. Paolo Zampieri (Forestale) 33'04''10; 16. Rajko Zečevič 46'48''60.

Ervin Iori

nedeljski izidi

nogomet

Italijanska A liga

IZIDI 3. KOLA

Ascoli - Juventus 1:1, Cesena - Fiorentina 0:3, Como - Bologna 1:0, Milan - Lazio 0:0, Napoli - Pescara 8:2, Pisa - Sampdoria 1:1, Roma - Lecce 1:1, Torino - Atalanta 1:1, Verona - Inter 0:0.

LESTVICA

Milan, Inter in Sampdoria 5; Napoli, Juventus, Verona, Roma in Fiorentina 4; Lecce in Lazio 3; Bologna, Torino, Atalanta, Cesena in Como 2; Ascoli, Pisa in Pescara 1.

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Atalanta - Bologna; Cesena - Napoli; Fiorentina - Torino; Inter - Roma; Juventus - Milan; Lazio - Como; Lecce - Pisa; Pescara - Verona; Sampdoria - Ascoli.

Italijanska B liga

IZIDI 7. KOLA

Ancona - Padova 1:0, Bari - Sambenedettese 2:0, Brescia - Catanzaro 2:0, Cosenza - Reggina 3:1, Empoli - Taranto 3:2, Genoa - Avellino 2:0, Messina - Cremonese 1:1, Parma - Licata 0:3, Piacenza - Monza 1:0, Udinese - Barletta 3:1.

LESTVICA

Genoa 10; Licata, Udinese in Bari 9; Cremonese, Avellino in Parma 8; Taranto, Monza, Empoli, Ancona, Catanzaro in Reggina 7; Messina, Brescia, Cosenza, Padova in Piacenza 6; Barletta 5; Sambenedettese 2.

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Avellino - Ancona; Barletta - Brescia; Catanzaro - Empoli; Cremonese - Genoa; Licata - Bari; Monza - Cosenza; Padova - Messina; Reggina - Piacenza; Sambenedettese - Udinese; Taranto - Parma.

Italijanska C-1 liga

SPEZIA - TRIESTINA 2:0 (0:0)

STRELCA: Mariano v 75. min. in Tacchi v 87. min.

TRIESTINA: Cortiula, Polonia, Costantini, Cerone, Tomasoni, Butti (v 87. min. Vascotto), Trombetta, Papais, Pasqualini (v 50. min. Danelutti), Casaroli, Simonetta (Gandini, Gussoni, Casonato).

IZIDI 7. KOLA

Arezzo - Vicenza 3:3, Carrarese - Virescit 1:0, Centese - Montevarchi 1:1, Derthona - Spal 2:0, Mantova - Lucchese 2:0, Prato - Modena 0:0, Reggiana - Trento 2:0, Spezia - Triestina 2:0, Venezia Mestre - Livorno 1:0.

LESTVICA

Spezia 10; Reggiana, Triestina in Carrarese 9; Virescit, Trento, Derthona, Prato in Modena 8; Lucchese, Arezzo in Mantova 7; Montevarchi 6; Spal, Livorno in Venezia Mestre 5; Centese 4; Vicenza 3.

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Derthona - Arezzo; Vicenza - Spezia; Lucchese - Venezia Mestre; Modena - Virescit; Montevarchi - Prato; Livorno - Mantova; Spal - Reggiana; Trento - Centese; Triestina - Carrarese.

Meddeželna liga

PRO GORIZIA - PASIANESE 4:2 (2:2)

STRELCI: v 33. min. Trevisan, v 44. in v 65. min. Romano, v 48. min. Giacometti (vsi Pro Gorizia)

PRO GORIZIA: Fabro, Calvani (v 62. min. Candutti), Giacomin, Cotterle, Marassi, Candoni, Della Valentina, Gon, Romano, Giacometti (v 80. min. Stacul), Trevisan.

IZIDI 7. KOLA

Caerano - Bassano 1:1, Cittadella - Gemeaz 4:0, Conegliano - Mira 0:1, Miranese - San Donà 1:1, Opitergina - Pievigina 2:2, Pro Gorizia - Pasianese 4:2, Sacilese - Monfalcone 1:1, Unionclodia - Tombolo 0:1, Vittorio Veneto - Montebelluna 0:2.

LESTVICA

Cittadella 11; Opitergina in Conegliano 10; Montebelluna, Mira in Pro Gorizia 9; Monfalcone, Tombolo in Pievigina 8; Unionclodia, San Donà in Bassano 7; Gemeaz 6; Caerano 5; Pasianese 4; Vittorio Veneto in Sacilese 3; Miranese 2.

košarka

Italijanska A-1 liga

IZIDI 2. KOLA

Philips Milan - Ipifim Turin 102:92, Wiwa Cantù - Snaidero Caserta 102:105, Allibert Livorno - Divarese 86:85, Phonola Rim - Hitachi Benetke 95:78, Knorr Bologna - Cantine Riunite Reggio Emilia 79:89, Benetton Treviso - Arimo Bologna 92:81, Napoli - Enichem Livorno 97:94, Scavolini Pesaro - Alno Fabriano 99:84.

LESTVICA

Snaidero Caserta, Napoli in Philips Milan 4; Scavolini Pesaro, Hitachi Benetke, Arimo Bologna, Enichem Livorno, Divarese, Wiwa Cantù, Cantine Riunite Reggio Emilia, Benetton Treviso, Phonola Rim in Allibert Livorno 2; Ipifim Turin, Alno Fabriano in Knorr Bologna 0.

PRIHODNJE KOLO (26. 10.)

Divarese - Philips; Snaidero - Scavolini; Allibert - Benetton; Arimo - Napoli; Ipifim - Phonola; Cantine Riunite - Wiwa; Hitachi - Enichem; Alno - Knorr.

Italijanska A-2 liga

PESCARA - SAN BENEDETTO GORICA 79:77

SAN BENEDETTO: Gnecchi 7, Borsi, Ardessi 8, Alexis 29, Vitez 11, Esposito 4, Bullara 6, Hordges 12, Zaban, Salvadori.

OSTALI IZIDI 2. KOLA

Fantoni Videm - Viola Reggio Calabria 101:100, Annabella Pavia - Neutroroberts Firence 99:107, Sharp Montecatini - Irge Desio 92:100, Kleenex Pistoia - Jollycolombani Forli 85:80, Filodoro Brescia - Glaxo Verona 83:102, Marr Rimini - Teorema Arese 92:84, Sangiorgese Porto S. Giorgio - Corona Cremona 65:68.

LESTVICA

Roberts Firence, Kleenex Pistoia, Corona Cremona, Marr Rimini in Irge Desio 4; San Benedetto Gorica, Teorema Arese, Filodoro Brescia, Pescara, Glaxo Verona in Fantoni Videm 2; Annabella Pavia, Jollycolombani Forli, Viola Reggio Calabria, Sharp Montecatini in Sangiorgese 0.

PRIHODNJE KOLO (26. 10.)

Neutroroberts - Filodoro; Irge - Annabella; Viola Reggio C. - Pescara; Marr - Fantoni; San Benedetto - Kleenex; Corona Cremona - Jollycolombani; Glaxo - Sangiorgese; Teorema - Sharp.

Italijanska B-1 liga

DOCKSTEPS MONTEGRANARO - STEFANEL 95:85

STEFANEL: Procaccini 4, Bonino 5, Pilutti 14, Colmani 15, Cavazzon 4, Lokar 9, Cantarello 4, Zarotti 5, Bianchi, Maguolo 24.

OSTALI IZIDI 4. KOLA

Benati - Conad 67:66, Cuki - Numera 103:93, Electrolux - Faciba 101:91, Inalca - Rieti 89:73, Mar - Coop 107:88, Ragusa - Delizia 89:82, Ranger - Recine 80:77.

LESTVICA

Numera Sassari, Conad Siena, Benati Imola, Inalca Modena, Mar Roseto in Stefanel Trst 6; Rieti, Coop Ferrara, Ranger Varese, Cuki Mestre in Electrolux Pordenon 4; Delizia Campobasso, Recine Trapani, Virtus Ragusa in Docksteps Montegranaro 2; Faciba Busto Arsizio 0.

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Faciba - Varese; Campobasso - Cuki; Ferrara - Inalca; Electrolux - Roseto; Rieti - Ragusa; Sassari - Stefanel; Conad - Docksteps; Trapani - Benati.

totip

1. —	1. Jef's Spice	X
	2. Kenvil	2
2. —	1. Jef's Spice	X
	2. Holly Hurst	1
3. —	1. Elettrodo	1
	2. Baldrink	2
4. —	1. Fort Collins	2
	2. Doge del Cigno	1
5. —	1. Ekenberg	1
	2. Dolce Bru	X
6. —	1. Sail Match	1
	2. Peal	X

KVOTE

12 (18 dobitnikov)	29.683.000 lir
11 (532 dobitnikov)	970.000 lir
10 (5052 dobitnikov)	102.000 lir

totocalcio

Ascoli - Juventus	X
Cesena - Fiorentina	2
Como - Bologna	1
Verona - Inter	X
Milan - Lazio	X
Napoli - Pescara	1
Pisa - Sampdoria	X
Roma - Lecce	X
Torino - Atalanta	X
Cosenza - Reggina	1
Genoa - Avellino	1
Venezia Mestre - Livorno	1
Ischia - Palermo	2

KVOTE

13 (76 dobitnikov)	161.624.000 lir
12 (2202 dobitnika)	5.335.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA: Atalanta - Bologna; Cesena - Napoli; Fiorentina - Torino; Inter - Roma; Juventus - Milan; Lazio - Como; Lecce - Pisa; Pescara - Verona; Sampdoria - Ascoli; Licata - Bari; Sambenedettese - Udinese; Sarzanese - Pavia; Latina - Trapani

Košarka: v nedeljo je Jadran doma proti Castelfrancu zaigral borbeno in odločno

Rutinska in zaslužena zmaga proti trdoživi ekipi

JADRAN - CASTELFRANCO VENETO 91:76 (44:38)

JADRAN: Starc 7 (3:4), Persi, Čuk 14 (2:2), Manzano 4 (2:2), Corsi, Sosič 3 (1:2), Gobbo 15 (1:1), Rauber 13 (2:2), Ban 22 (5:6), Daneu 13 (5:6).

CASTELFRANCO VENETO: Pozzebon 5 (1:2), Tubia 13 (5:6), Pelloia 14 (2:4), Sottana, Pellizari 2, Frattin 18 (6:6), Duso 6 (2:2), Munaro 3 (0:1), Marini 12 (2:2), Pavanello 3 (1:2).

SODNIKA: Taurino iz Vignole in Ventura iz Bologne. PROSTI METI: Jadran 21:25; Castelfranco 19:25. OSEBNE NAPAKE: Jadran 22; Castelfranco 17. PET OSEBNIH NAPAK: Rauber (40). TRI TOČKE: Rauber 1, Ban 3, Pelloia 1. GLEDALCEV: tisoč.

Rutinska in zaslužena zmaga proti trdoživi ekipi. Ta stavek je lahko izhodišče ali pa zaključek našega poročila o nedeljski Jadranovi tekmi. Takoj moramo namreč poudariti, da to slavje proti solidni peterki je bilo vse prej kot lahko, po drugi strani pa niso jadranovci nikoli dajali vtisa, da bi popustili na svoji zmagoviti poti, ki se je začela v prvi, zaključila pa v zadnji minuti srečanja.

»Plavi« so namreč v postavi Ban, Rauber, Sosič, Starc in Gobbo začeli odločno in poletavno ter si zagotovili prednost, ki je na polovici prvega dela igre še znašala tri točke (23:20). Očitno je bilo, da sta točki domačinom prepotrebni, saj so v obrambi uporabljali svoja najenostavnejša, a najučinkovitejša orožja (obramba 1-3-1 in 2-1-2 ter v drugem polčasu mnogo mož-moža), v napadu pa najbolj preizkušene sheme. V središčnem delu prvega polčasa sta koncentracija in odločnost nekoliko upadli, vendar pa je nekaj menjav takoj vzpostavilo točkovno ravnotežje, ki je bilo ob koncu prvega dela dokaj realno, in sicer vodstvo Jadrana s šestimi točkami.

V drugem polčasu se je tekma še razživela, predvsem po zaslugi Čuka, ki v prvem delu igre sploh ni stopil na parket, v drugem pa je zadeval z vseh položajev. Tu se je razigral tudi Ban, ki je z dvema zaporednima trojkama takoj ustavil nasprotnikovo željo po izenačenem boju. Ključen trenutek tekme je bil okoli 30. minute, ko sta imela tako Mauro kot Marko štiri osebne napake, nasprotniki pa so prav takrat opravili »ofenzivo«, da bi iz te zanje ugodne situacije iztržili čim več. Vendar pa zrela in umirjena igra »plavih« je ta njihov poskus popolnoma onemogočila, igralci Castelfranca Veneta pa so takrat končno popustili.

Pet minut pred koncem tekme je bila razlika za Jadran najvišja (80:60), trener Peter Brumen pa je takrat poslal na igrišče še Corsija in Persija, ki sta v sicer zelo omejenem časovnem razdobju dobro opravila svojo nalogo. Sicer pa so vsi jadranovci igrali na dobrem nivoju, tokrat pa bi (spet) pohvalili Marka Bana in Čuka, za tisto, kar je pokazal v dvajsetih minutah igre.

Tekma je bila tipična kot prikaz, kaj čaka jadranovce v tem prvenstvu: trdi in solidni, pa čeprav ne tehnično izredni nasprotniki, vendar pa borbeni in nepopustljivi. Jadranovci so tokrat zaigrali nasprotniku primerno in mu pač, kot je bilo pričakovati, »zlomili krila«. (D. Jelinčič)

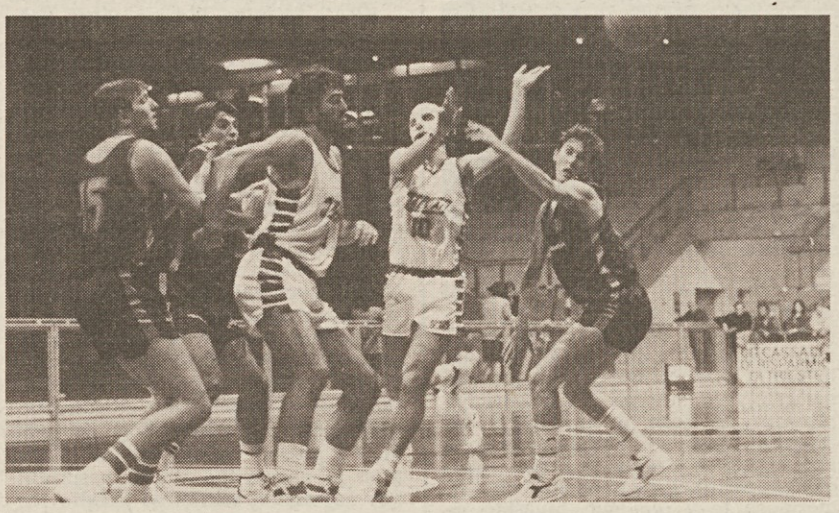

Gobbo in Sosič (z masko) v boju za žogo

IZIDI 4. KOLA

Campi Bis - Faenza	92:90
Dueville - Imola	84:94
JADRAN - Castelfranco	91:76
Montebelluna - San Donà	79:82
Oderzo - Castel S.P.	84:70
S. Lazzaro - Ravenna	90:91
Treviso - Asola	84:91
Virtus PD - Petrarca	92:87

LESTVICA

Oderzo	4	4	0	353:315	8
Imola	4	4	0	346:325	8
S. Lazzaro	4	3	1	346:325	6
Virtus PD	4	3	1	360:347	6
Montebelluna	4	2	2	355:331	4
Ravenna	4	2	2	361:340	4
S. Donà	4	2	2	313:302	4
Castel S. P.	4	2	2	292:293	4
Dueville	4	2	2	305:310	4
Asola	4	2	2	360:366	4
JADRAN	4	2	2	372:379	4
Petrarca PD	4	1	3	370:370	2
Castelfranco	4	1	3	284:295	2
Faenza	4	1	3	314:329	2
Campi Bis	4	1	3	373:404	2
Treviso	4	0	4	294:369	0

PRIHODNJE KOLO (29. in 30. t.m.)

Castelfranco - Oderzo; Castel S. P. - Virtus PD; Asola - S. Lazzaro; Faneza - Petrarca PD; Oderzo - Dueville; Imola - Treviso; JADRAN - Campi Bis; Petrarca - S. Donà; Ravenna - Montebelluna.

JADRANOVI STRELCI

Ban 84, Gobbo 56, Starc in Rauber 55, Daneu 48, Čuk 39, Manzano 24, Sosič 9, Persi 2.

JADRAN V ŠTEVILKAH

METI ZA 2 TOČKI: Starc 2:6; Čuk 6:7; Manzano 1:3; Sosič 1:1; Gobbo 6:11; Rauber 5:10; Ban 3:6; Daneu 4:7. 3 TOČKE: Starc 0:2; Manzano 0:1; Corsi 0:1; Sosič 0:1; Rauber 1:2; Ban 3:6. SKOKI: Starc 0 v obrambi, 1 v napadu; Čuk 2, 2; Manzano 1, 0; Gobbo 5, 1; Rauber 4, 4; Ban 4, 1; Daneu 2, 4. IZGUBLJENE, PRIDOBLJENE ŽOGE: Starc 2, 3; Čuk 2, 2; Manzano 0, 1; Corsi 1, 0; Sosič 4, 1; Gobbo 2, 2; Rauber 2, 1; Ban 2, 2; Daneu 1, 0. ASISTENCE: Starc 1; Sosič 1; Ban 2; Daneu 1. BLOKADE: Čuk 1; Gobbo 2; Daneu 1.

Dr. Žerjal o Valterjevi maski Edi Kraus o Jadranovi sezoni

Takoj po zaključku tekme smo se podali v Jadranovo slačilnico, kjer smo naleteli na zdravnika dr. Danija Žerjala. Priložnost smo izkoristili za kratek pogovor ter mu za začetek postavili dokaj običajno vprašanje.

Kaj pomeni biti Jadranov športni zdravnik?

»V glavnem to pomeni, da moram stalno slediti zdravstenemu stanju igralcev. Večkrat hodim na treninge, vedno pa sem na razpolago igralcem, kadarkoli pač potrebujejo. Med tekmo sicer redko posežem, saj je to v glavnem delo maserja. Le v primeru resnejše poškodbe moram opraviti svojo zdravniško dolžnost.«

Sedaj pa se še sam predstavi.«

»Kot zdravnik sem specializiran v gerontologiji, sicer pa sem športni zdravnik že šest let, ker me pač to področje zanima, saj sem se tudi jaz dalj časa ubadal s športnom, v glavnem kot odbojkar pri Boru. Pri Jadranu pa sem že drugo leto.«

Vsi gledalci so videli na igrišču Valterja Sosiča z masko na obrazu, ki si mu jo ti predpisal...«

»Kot je že vsem znano, je Valter pred časom utrpel zlom ličnice, kar je sicer enostavna poškodba, vendar pa dokaj dolgotrajna. Preden se namreč kost dodobra zaceli, minejo namreč kaki trije meseci, zato pa služi maska svojemu namenu. Ni razloga namreč, da bi igralec ne nastopal, vendar pa je maska nujna, saj tako bistveno ublaži morebitne udarce. Valter uporablja masko tudi med treningom, tako da se je nanjo že navadil.«

Pred slačilnicami smo med ostalimi odborniki in spremljevalci srečali Jadranovega predsednika Edija Krausa, ki nam je o začetku sezone in o vzdušju v ekipi povedal sledeče:

»Vzdušje je vsekakor dobro, sicer pa v tej začetni fazi ekipa še ni dobro pripravljena. Danes sem recimo v prvem polčasu pogrešal zagrizeno in moško igro v obrambi, nato pa se naši zaigrali odločneje. Zadovoljen sem z novima nakupoma Gobbom in Manzanom, ki sta se presenetljivo hitro vključila v Jadranovo sredo. Pričakujem, da se bo nihanje v igri čimprej uneslo in da bodo igralci čimprej dosegli optimum. Sicer pa je to tudi mnogo odvisno od prisotnosti na treningih, kar je predvsem pogojeno od poškodb. Upam, da bo teh res čim manj.«

Kdaj misliš, da se bo lestvica B-2 lige »unesla« in bo končno jasno, katere peterke bodo imele vodilno vlogo v tem prvenstvu?«

»Mislim, da bomo morali za neko jasno definicijo hierarhije zgornjega dela lestvice čakati tja do novega leta, ko se bo začel povratni del prvenstva. Takrat bo vse bolj jasno, tudi Jadranova vloga v tem prvenstvu.«

Na hodniku pred nasprotnikovo slačilnico je trener Castelfranca Veneta Paolo Scapinello čakal svoje igralce. Umirjeno, kot je bil pač tudi med tekmo, predvsem pa zelo prijazno, nam je odgovarjal na vprašanja:

»Nisem jaz tisti, ki odkrivam Jadranovo moč, saj se ni lani zastonj uvrstil v končnico prvenstva. Za to tekmo so bili še posebej motivirani, saj so v tej sezoni izgubili že dve tekmi. Ključni trenutek tekme je bil, ko sta imela Ban in Čuk štiri osebne napake, mi pa tega nismo znali izkoristiti, obratno, prav takrat so nasprotniki povečali svojo prednost, tako da jih nismo več ujeli. Menim, da nismo zaigrali posebno dobro, vendar pa tudi tokrat velja pravilo, da ti igraš tako, kot te pusti nasprotnik. Nasprotnik pa je bil Jadran...«

(D. Jelinčič)

Ženska namiznoteniška A liga: kljub porazoma

Spodbuden začetek krasovk

Prva ekipa Krasa Globtrade je tudi na gostovanju v Brescii iztržila minimalno razliko v točkah. Z rezultatom 4:3 je tesno izgubila proti lanskemu podprvaku Coccagliu. Teden dni prej je isti rezultat dosegla proti lanskemu prvaku Verone, kjer je zbrana prav tako elita italijanskega namiznega tenisa.

Pred pričetkom prvenstva se nihče ni nadejal tako dobrih rezultatov, vsaj v začetnih kolih ne, kjer sta čakala Kras Globtrade najmočnejša nasprotnika prvenstva. Po osebni odločitvi Tanje Ukmar, da zapusti namiznoteniško areno, je ostala vrzel v ekipi. Kras Globtrade je vključil v ekipo mlado tretjekategornico Alenko Obad.

Obadova je svoj debut uspešno opravila že na prvi prvenstveni tekmi proti prvokategornici Dondovi, ki ji je bila ves čas enakovredna nasprotnica. V Coccagliu pa je pripravila presenečenje: nepričakovano je premagala Anno Corbettovo, ki zaseda tretje mesto med drugokategornicami (lani je bila sedma v prvi kategoriji). Obadova je kljub prepovedi zdravnika odšla na gostovanje in igrala s temperaturo.

Po uvodnem presenečenju je Branka Batinić premagala večkratno državno reprezentantko in lansko podprvakinjo Licio Vignolo, ki je letos na lestvici zdrknila za dve mesti niže. Obetaven začetek s prednostjo dveh točk je vlil krasovkam veliko upanje, vendar se Miličeva v tretji tekmi ni mogla uspešno upirati nekdanji evropski podprvakinji med naraščajnicami 16-letni Alessii Arisi. Nasprotnice so bile žal močnejše tudi v dvojicah. Prav igra dvojic je bila na sobotni tekmi odločilnega pomena, kajti v naslednjem dvoboju Batinićeva ni imela veliko dela s Corbettovo. Arrisijeva je za tem premagala Obadovo, Sonjo Milič pa je porazila Vignolova. V drugem setu je sicer Miličeva izenačila na 15:15 in obstajala je možnost, da se igra tretji set, vendar je bila nasprotnica močnejša.

IZIDI 2. KOLA

SKUPINA A: tekmi Auer Ora - Surgelati Arena Verona in Recoaro Bocen - Castelgoffredo La calza sta bili preloženi zaradi mednarodnega odprtega prvenstva Romunije.

LESTVICA: Comafer Coccaglio 4, Surgelati Arena Verona, Auer Ora 2, Kras Globtrade, Recoaro Bocen, Castelgoffredo La calza 0 (Ora, Verona, Bocen in Castelgoffredo imajo tekmo manj).

SKUPINA B: Quattro Mori Cagliari - Pio XII Rim 4:0; Enigma Messina - TT Maratea 4:0; Barcellona P.DG. - Libertas Genova 4:1.

LESTVICA: Quattro Mori Cagliari, Barcellona 4, Enigma Messina, TT Maratea 2, Libertas Genova, Pio XII Rim 0. (J. J.)

Košarka: 1. kolo promocijske lige

Kontovelci vložili priziv

Uvodno kolo promocijskega košarkarskega prvenstva gotovo ni bilo naklonjeno našim peterkam, čeprav so vse tri naše ekipe igrale doma.

Proti pričakovanju je zmagala le Cicibona, ki je v razburljivem srečanju z dvema točkama odpravila veliko bolj izkušeno postavo Alabarde. Cicibonaši pa so se izkazali predvsem zaradi zvrhane mere požrtvovalnosti in borbenosti.

Praznih rok so ostali Brežani, ki so verjetno plačali davek neuigranosti, saj je ekipa letos precej spremenjena.

Končni izid sobotnega srečanja v Repnu med Kontovelom Electronic Shop in Barcolano še ni »znan«. Kontovelovo vodstvo je namreč po razburljivi tekmi vložilo priziv, češ da je prišlo do nepravilnosti pri zapisniški mizi. Barcolani naj bi pomotoma zapisali dve točki več.

Kako bo ukrepala deželna košarkarska zveza, je seveda prerano dajati vsakršno predvidevanje.

IZIDI 1. KOLA

CICIBONA - Alabarda 80:78; KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - Barcolana 83:85 (Kontovel je vložil priziv); BREG ADRIATHERM - CGI Milje 65:71; Ferroviario - Inter Milje 70:82; Scoglietto - CUS Trst 76:58; Stella Azzurra - Libertas 67:68.

LESTVICA

CICIBONA, Inter Milje, Scoglietto, Libertas, CGI Milje, Barcolana 2; KONTOVEL ELECTRONIC SHOP, BREG ADRIATHERM, Alabarda, Ferroviario, CUS in Stella Azzurra.

PRIHODNJE KOLO (29. IN 30. 10.)

Inter Milje - CICIBONA; Alabarda - BREG ADRIATHERM; CGI Milje - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP; Libertas - Scoglietto; Barcolana - Stella Azzurra; CUS - Ferroviario.

Jadran za vsesplošno rast obetavne kadetske vrste

V prejšnjih dneh je bila na devinsko-nabrežinskem županstvu predstavljena združena kadetska ekipa Jadran Farco, ki bo letos igrala svoje prvenstvene tekme v nabrežinski občinski telovadnici.

Uvodoma se je predsednik Jadrana Edi Kraus zahvalil županu Bojanu Brezigarju za sprejem in za naklonjenost občinske uprave glede uporabe telovadnice. Poudaril je nato, da Jadran gleda z velikim upanjem na svoje kadete. Pri tem se je tudi zahvalil matičnim društvom, ki so dala igralce na razpolago. Predsednik Kraus je podčrtal misel, da bo vodstvo Jadrana z zanimanjem sledilo poleg športnim dosežkom tudi splošni človeški rasti vseh igralcev in zato tudi njihovim šolskim uspehom. Pri tem je prosil prisotne starše, da bi vsi skupaj spremljali napore fantov, pa tudi bili pripravljeni na sodelovanje in konkretno pomoč.

Predsednik Kraus se je nato zahvalil podjetju Farco, ki je z veliko naklonjenostjo in razumevanjem sprejelo sponsorizacijo Jadranove kadetske vrste.

Župan Bojan Brezigar je izrazil svoje zadovoljstvo, da bo ekipa igrala v občinski telovadnici v Nabrežini in pri tem obljubil, da bo tudi osebno sledil njenim tekmam v kolikor mu bo to čas dopuščal. Vsem prisotnim je župan dal svežo novico, da je pred kratkim občinski odbor sprejel sklep za gradnjo novega športnega objekta pri Vižovljah. Občinski odbor hoče tako izpričati svoje zanimanje za mladinsko in športno udejstvovanje.

V imenu športnega društva Sokol je prisotne pozdravil njegov predsednik Vidoni, ki je Jadran Farcu tudi zagotovil vsestransko podporo.

Srečanje med igralci, starši, tehničnim in organizacijskim vodstvom Jadran Farca in ob prisotnosti župana Brezigarja se je pozneje nadaljevalo v prostorih gostilne Silvester v Nabrežini.

Trener Luka Furlan bo za letošnje kadetsko prvenstvo, ki se bo pričelo v prvih dneh novembra, imel na razpolago sledeče igralce: Martin Sosič, Damjan Gerli, Marko Presl, Janez Berdon, Valter Danieli, Marco Crisma, Aleš Sterni, Gorazd Bajc, Peter Ažman, Dean Oberdan, Christian Arena, Stefano Leghissa in David Doles.

Vsi igralci so rojeni v letu 1972.

(L. V.)

Na sliki: s sprejema na županstvu

Košarka: v D ligi

Gostje uspešni

V 1. kolu košarkarske D lige so kar štiri ekipe zmagale v gosteh, od leteh tudi Bor Radenska, ki je slavila zmago v Latisani. Borovci so zmagali, čeprav so igrali brez Davida Pregarca, ki se je baje odločil, da ne bo letos več igral za našega četrtoligaša.

Izidi 1. kola: Lancia Vida - BOR RADENSKA 90:93; Miane - Amici Pordenon 82:84; POM - Soteco 76:83; Roncade - Inter 1904 81:68; Tecnoluce - Ponte di Piave 70:62; Arte GO - Mogliano 78:76; Autosandra - Ormelle 71:73. **Lestvica:** Bor Radenska, Amici Pordenon, Soteco Gradišče, Tecnoluce Trst, Arte Gorica, Roncade in Ormelle 2; Lancia Vida Latisana, Miane, POM Tržič, Inter 1904, Ponte di Piave, Mogliano in Autosandra Trst 0. **Prihodnje kolo (30. 10.):** BOR RADENSKA - Autosandra; Soteco - Arte; Mogliano - Miane; Ormelle - Roncade; Inter 1904 - POM; Amici Pordenon - Tecnoluce; Ponte di Piave - Lancia Vida.

Nogomet: v 1. amaterski ligi

Primorje zadovoljilo

PRIMORJE - LIGNANO 2:1 (2:0)

STRELCI: Sullini v 3' in 15', Gobbo v 75'

PRIMORJE: Negrini, Roiaz, Manzini, Milani, Barbieri (v 50' Luxa), Pipan, Livan, Zurini, Sullini, Crevatin, Saraullo.

Z dvema zadetkoma v začetnih minutah tekme so si Prosečani zagotovili tretjo prvenstveno zmago. V prvem polčasu so gospodarili po dolgem in počez in niso nasprotniku dopustili niti strela v vrata. Uspeli so voditi dolgotrajne in bolj zapletene akcije, a tudi hitre in prodorne. Za slednje ima največ zaslug predvsem Zurini, ki je bil najboljši na igrišču in so ga gostje zaustavljali le s prekrški. V drugem polčasu so gostje začeli igrati odločneje, tako da so jim rdeče-rumeni morali prepustiti pobudo. Protinapade so izvajali s hitrima Sullinijem in Saraullom ter še z Zurinijem, ki si je tudi izboril 11-metrovko, vendar mu jo je vratar ubranil. Petnajst minut pred koncem so gostje dosegli gol in zaigrali na vse ali nič, toda časa je bilo premalo, a tudi moči so jim pojemale.

Kot smo dejali, je Primorje takoj povedlo, saj je Sullini že v 3. minuti z udarcem z glavo premagal nasprotnikovega vratarja, in sicer po lepi akciji na desnem krilu med Zurinijem in Livanom ter po podaji slednjega. Tudi drugi zadetek je dosegel Sullini, in sicer po podaji Zurinija: tedaj se Sullini znašel sam pred vratarjem, slednji se mu je podal nasproti, igralec Primorja pa mu je žogo z natančnim udarcem poslal za hrbet.

V drugem polčasu je Zurini v kazenskem prostoru preigral nekaj igralcev, eden izmed njih pa je zakrivil prekršek in sodnik je dosodil najstrožjo kazen, vratar pa je žogo brez večjih težav ubranil. Na drugi strani je kmalu zatem Manzini odbil žogo prav na gol črti. V 75. min. pa je v kazenskem prostoru do žoge prišel Gobbo ter zmanjšal zaostanek. Sledila je še vrsta kotov, prostih strelov in precej neorganiziranih akcij na obeh straneh. Primorje se je v glavnem zanašalo na protinapad, a je bilo neučinkovito v zaključni fazi. Minuto pred koncem je priložnost imel Zurini, ki je preigral nekaj nasprotnikov, a je streljal mimo vrat. (Š. M.)

V 5. kolu 2. amaterske lige (skupina D)

Kras tokrat odpovedal

KRAS - MARANESE 1:3 (1:2)

KRAS: Messina, Indrigo, Purič, Fabbri, Škabar, Marcosini, Redivo (v 62' Furlani), Vidali, Granata, Rotta, Parma

STRELCI: v 5' Filiputti, v 17' Fabris, v 25' Marin (11-metrovka), v 71' Marin

To je bila res črna nedelja za Krasove nogometaše, ki so po štirih uspešnih nastopih žal morali kloniti kar pred domačimi navijači. Glavni vzrok lahko iščemo morda v kančku pretirane uverjenosti v lastne moči. Predvsem je tokrat šepala obramba, ki ni bila ob dveh zadetkih Maraneseja dovolj pazljiva. Zlasti drugi zadetek je krasovcem povsem spodrezal noge, zanj pa je poskrbel kritizirani sodnik, ki je pri stanju 1:1 po izredno čudnih razpletih v 16-metrskem prostoru dosodil najstrožjo kazen. Žogo je tedaj imel v posesti vratar Messina in nad njim je nepravilno startal nasprotnikov napadalec, sodnik pa je upravičeno pustil prednost. Krasovemu vratarju pa očitno nekaj ni šlo v račun, tako da je vedno z žogo v posesti sunil krivca na tla in si prislužil rumeni karton. Igralci Maraneseja so se pomaknili proti sredini igrišča in mirno čakali, da se igra nadaljuje. Na začudenje vseh pa je sodnik pokazal na belo piko.

Prav v tem delu srečanja je Krasu reš šlo od rok, od pete minute dalje potisnil nasprotnika na njegovo polovico igrišča in v 17. minuti z efektnim zadetkom Fabrisa tudi zasluženo izenačil. Po ponovnem nezasluženem vodstvu gostov pa je postala Krasova igra vse bolj raztrgana, tako da ni imel resnih priložnosti za zadetek. Po ponovni napaki precej krhke domače obrambe so gostje v 26. min. drugega dela igra dokončno pokopali vse upe krasovcev, ki so preostali del srečanja sicer bili v številčni premoči, a tudi ta prednost žal ni pomagala.

Tokrat smo bili v Repnu žal priča obžalovanja in obsojanja vrednemu dogodku, gotovo prvemu takemu primeru tu pri nas. Vroči prenapetež je namreč poškodoval sodnikov avtomobil, kar bo društvo gotovo slano stalo. Takih »navijačev« Kras, in tudi nobeno društvo, res ne potrebuje. (Z. S.)

V 5. kolu 2. amaterske lige (skupina D)

Juventina le zmagala

Fogliano - Juventina 0:1 (0:0)

STRELEC: Bastiani v 63'.

JUVENTINA: Molinari, Paziente, Travagin, Trevisan, Krpan, Frandolič (Sermino), R. Molinari, Kavs (Tegas), Bastiani, Del Negro, Cingerli.

Toliko pričakovana zmaga v letošnjem prvenstvu je končno prišla. Dobri igri, ki jo je Juventina pokazala na vseh dosedanjih tekmah, se je tako pridružil še končni uspeh. Verjetno bo to tudi ugodno vplivalo na Grionove varovance, ki bodo odslej igrali z večjo samozavestjo in prepričani smo, da rezultati ne bodo izostajali.

V prvem polčasu sta si bili ekipi enakovredni in večjih priložnosti za gol nista imeli. Izjema je le 11-metrovka, ki so jo imeli na razpolago domačini, strel napadalca Fogliana pa je vratar Molinari odlično ubranil.

Premoč Štandrežcev se je pokazala v 2. polčasu, ko so vseskozi pritiskali na Foglianov kazenski prostor. Lekcije iz prejšnjih tekem pa so jim bile v poduk in v 63. minuti je Bastiani, po strelu Kavsa, dosegel zmagoviti gol. (D. M.)

V 5. kolu 2. amaterske lige (skupina E)

Vezna vrsta Vesne še vedno šepa

AQUILEIA - VESNA 0:0

VESNA: Savarin, N. Sedmak, Ridolfo, Podgornik, Rados, F. Candotti, Švab (v 70' S. Sedmak), Petagna, Caniglia (v 60' R. Candotti), Naldi, Pichierri.

V prvem delu srečanja se je igra odvijala na sredini, kjer so domačini imeli lažjo terensko premoč, saj je bila Vesna okrnjena (zaradi izključitve oz. vojaških obveznosti sta manjkala Patini in Barilla). Križani so v tem polčasu imeli lepo priložnost in tudi zadeli vratnico, kaj več pa v napadu niso pokazali. Na igrišče je letos prvič stopil tudi trener Petagna. Domačini niso v tem delu srečanja pokazali nič posebnega, zlasti v napadu.

V drugem polčasu se je tehtnica prevesila na stran Aquileie. Začela je ostreje pritiskati in plavi so se večkrat znašli v velikih težavah. V 62. min. bi domačini lahko povedli, toda vratar Savarin se je izkazal z odličnim posegom. Nekaj minut kasneje so Furlani zopet ostro napadli, kriški vratar pa, ki je bil nedvomno najboljši mož v svoji enajsterici, se je zopet rešil. Vesna v tem drugem delu srečanja ni nikoli spravila v težave nasprotne obrambe, tudi potem ne, ko je odšel z igrišča Caniglia in je njegovo mesto prevzel R. Candotti, ki pa si po poškodbi še ni popolnoma opomogel. Lahko rečemo, da je osvojena točka v gosteh za Vesno pozitiven rezultat, vendar moramo tudi povedati, da igra, ki jo kriški nogometaši predvajajo, ni zadovoljila: vezna vrsta je namreč še vedno zelo labilna, brez pravega režiserja, ki bi dajal napadalcem vabljive predložke. (A. Kostnapfel)

Nogomet: v 4. kolu 3. AL lige naše ekipe (z izjemo Sovodenj) v glavnem solidne

Breg prišel do svoje prve letošnje zmage

SKUPINA I

Fossalon - Sovodnje 2:0 (1:0)

SOVODNJE: Gergolet, Devetak, Hmeljak, Marson, Mrak, M. Fajt, Tomšič, Peric, Černic (Grillo), Gulin, A. Fajt.

Sovodenjcem ne gre in ne gre. Tudi v nedeljo so Spangherjevi varovanci bili boljši od nasprotnika, gradili igro na sredini, v napadu pa nimajo nikogar, ki bi se znašel v kazenskem prostoru.

Potek srečanja v Fossalonu je bil v bistvu enak dosedanjim tekmam Sovodenjcev, z izjemo nastopa proti Audaxu, ko so si Goričani zmago povsem zaslužili. Razumljivo je torej, da nasprotniki zelo dobro izkoriščajo hibe slovenskega napada in z minimalnim naporom iztržijo največ kar se da. Fossalon je na primer v nedeljo izvedel tri napadalne akcije, dve pa je končal z zadetkoma.

Ob neuspešni napadalni vrsti se Sovodenj drži še smola, saj za nekaj tednov ne bodo mogle računati na zadnji nakup, napadalca Acconcio, ki si je že na prvem treningu pretegnil mišico na nogi.

SKUPINA L

Romana - Breg 1:2 (0:1)

STRELEC ZA BREG: La Calamita (2)

BREG: Suraci, Slavec, Tul, Corbatti, D'Agostino, Germani, Albertini, Olenik, La Calamita, Kelemenich (Jez), Celin (Zonta), (Petronio, Prašelj)

Srečanje med vodilnima, Mladostjo in Beglianom, se je končalo neodločeno

Končno so Brežani dosegli prvo prvenstveno zmago in z njo tudi prvi točki. Igrali so zares dobro, izkazala pa sta se Slavec in predvsem La Calamita, ki je tokrat prvič branil Bregove barve.

Prvi polčas je potekel v znamenju gostov, ki so izvajali lepo in hitro igro in so bili večkrat zelo nevarni v napadu. Prvi zadetek Brežanov je padel v polovici tega polčasa: Celin je lepo preigral dva nasprotnika in podal v sredino, kjer je spretni La Calamita realiziral. V drugem polčasu so Brežani nekoliko popustili in nasprotnik je po napaki Bregove obrambe izenačil. Tekma se je odločila štiri minute pred koncem, ko je La Calamita po osebni akciji ponovno premagal nasprotnikovega vratarja. (E. B.)

Mladost - Begliano 0:0

MLADOST: Zanier, Lakovič, L. Frandolič (Zavadlav), Regolin, D. Frandolič, Devetak, Lavrenčič, Argentin, K. Ferfolja, E. Kobal, H. Kobal.

Srečanje vodilnih se je v Doberdobu zaključilo s salomonsko delitvijo točk. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da bi si zmago zaslužili domači, ki so posebno v 2. polčasu pokazali večjo odločnost in za las zamudili dve priložnosti.

V lepem sončnem popoldnevu sta v prvem polčasu ekipi igrali zelo oprezno in razumeti je bilo, da se druga druge boji. Zaradi tega je trpela predvsem igra v napadu, tako da pravih strelov proti vratom sploh ni bilo. Domači so se trudili, da bi pazljivo bizjaško obrambo ukanili z dolgimi podajami do Kobala in Ferfolje, gostje pa so vse stavili na hitre protinapade.

V drugem polčasu je Mladost že od vsega začetka pokazala, da ji neodločen izid ne odgovarja in se je zato nevarneje približala vratarju Begliana. Prizadevanja Kraševcev pa niso rodila zaželenih sadov, tudi zaradi umirjene igre, ki so jo gostje znali predvajati pred svojim kazenskim prostorom. (pr)

Gaja - Hermada 2:0 (1:0)

STRELCA: Vengust v 24', Starc v 71'

GAJA: Zemanek, Kalc, Alfieri, Šuc, Neppi, Ballarin, Vengust, Starc, Girardi (v 75' Calligaris), Bortolotti, Aversa (v 70' Della Giacoma).

Hermada je prišla na Padriče s trdnim namenom, da osvoji prvo letošnjo točko. Namera pa se ji ni posrečila, saj je pred razigranimi domačini klonila s klasičnim 2:0, kar je zanjo še dovolj časten poraz.

Čermeljevi varovanci se niso dali presenetiti. Z umirjeno in koristno igro so obvladovali sredino terena ter zalagali napadalce z odličnimi podajami. Neprisebnost in smola sta botrovali, da si niso že v prvem polčasu zagotovili izdatne zmage. Oba zadetka sta padla po izvedbi kota. V prvem polčasu se je med strelce vpisal Vengust, ki je odlično skočil in spravil žogo v mrežo. Sredi drugega polčasa je bil uspešen Starc in s tem zadetkom je bilo tekme praktično konec. Videti je, da zeleno-rumeni počasi prihajajo v formo, saj domiselno stremijo po uspešnih rezultatih, pa čeprav na rovaš na oko prijetne igre. (A. R.)

S. Andrea - Zarja 1:1 (0:0)

STRELEC za Zarjo: Samec v 64'

ZARJA: Racman, Gregorič, Grgič, Samec, Fonda, R. Kalc, Piscanc, Antonič, Auber, Gotti, Zagaria.

Tudi z nedeljskega gostovanja se Zarja vrača samo s točko, čeprav bi morala glede na prikazano igro odnesti obe. Prav v prvem polčasu bi si zarjani morali zagotoviti izdatno vodstvo, saj S. Andrea ni niti enkrat streljal proti vratom Zarje. V prvem delu so si namreč Bazovci ustvarili ničkoliko priložnosti za gol, ki pa jih niso znali izkoristiti, nekajkrat pa se je izkazal domači vratar. Tako se je polčas končal brez zadetkov. V drugem delu, ko so vsi mislili, da bodo zarjani z lahkoto nadigrali domačo ekipo, so Tržačani v 57. min. povedli po lepem strelu z roba kazenskega prostora. Zarjani se niso mogli takoj zbrati, nato pa so le izvedli nekaj lepih akcij. V eni od teh so končno izenačili po zaslugi Samca. Bazovci so zatem skušali priti do zmagovitega zadetka, toda igrali so preveč nepovezano, tako da se izid ni spremenil. (Big)

Isonzo - Primorec 1:1

STRELEC za Primorca: Canziani v 78'

PRIMOREC: Luciano Leone, Marko Kralj, Castro, Canziani, Florean, Coppola, Mulè, Edvin Kralj, Bacchia (v 60' Andrej Carli), Ferluga (v 81'Massimo Leone), Igor Milkovič.

Na težkem gostovanju pri Špetru ob Soči je trebenska ekipa le iztržila točko. Primorec je namreč odigral zelo taktično tekmo, kajti prva skrb je bila, da prepreči nasprotniku, da bi se nevarno približal kazenskemu prostoru. Tako so trebenski nogometaši obdržali skoraj ves prvi polčas pobudo v svojih rokah, vendar niso imeli niti ene priložnosti. Samo enkrat je pri prostem strelu Igor Milkovič nevarno streljal, vendar je vratar Isonza z odličnim posegom žogo odbil v kot.

V drugem polčasu pa so se domačini nekoliko prebudili in stisnili Primorec v obrambo. Kljub solidni igri pa so Trebenci četrt ure pred koncem klonili. Vendar se niso vdali, in kaj kmalu je Canziani z natančnim strelom izenačil. S tem je bila tekma praktično odločena, kajti obe ekipi nista imeli moči, da bi lahko še napadali. (Andrej)

rezultati - rezultati

3. AMATERSKA LIGA
Skupina I

IZIDI 4. KOLA

Audax - Brazzanese	5:0
Aiello - Moraro	2:4
Fossalon - SOVODNJE	2:0
Medea - Pro Farra	0:1
S. Lorenzo - Torre	1:2
Sagrado - Azzurra	0:2
Visco - Poggio	1:3

LESTVICA

Pro Farra	4	4	0	0	9:1	8
Torre	4	3	1	0	5:2	7
Audax	4	3	0	1	10:4	6
Medea	4	3	0	1	7:2	6
Fossalon	4	2	2	0	8:4	6
Moraro	4	2	1	1	11:5	5
Poggio	4	2	1	1	7:5	5
Aiello	4	2	0	2	8:6	4
Azzurra	4	1	2	1	3:2	4
S. Lorenzo	4	1	1	2	5:6	3
Visco	4	0	1	3	1:7	1
Sagrado	4	0	1	3	2:12	1
SOVODNJE	4	0	0	4	0:8	0
Brazzanese	4	0	0	4	3:15	0

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Azzurra - S. Lorenzo, Brazzanese - SOVODNJE, Moraro - Audax, Poggio - Sagrado, Pro Farra - Aiello, Torre - Medea, Visco - Fossalon.

3. AMATERSKA LIGA
Skupina L

IZIDI 4. KOLA

GAJA - Hermada	2:0
Isonzo - PRIMOREC	1:1
J. Aurisina - Vermegliano	1:0
MLADOST - Begliano	0:0
Romana - BREG	1:2
Sant'Andrea - ZARJA	1:1
Počitek: Aurisina	

LESTVICA

MLADOST	4	3	1	0	5:1	7
Begliano	4	3	1	0	4:1	7
GAJA	4	2	2	0	4:1	6
Aurisina	3	2	1	0	4:1	5
J. Aurisina	4	2	1	1	3:1	5
PRIMOREC	4	1	2	1	6:4	4
Isonzo	4	1	2	1	3:4	4
ZARJA	3	0	3	0	1:1	3
Sant'Andrea	4	1	1	2	3:6	3
BREG	4	1	0	3	3:5	2
Vermegliano	3	0	1	2	1:3	1
Romana	3	0	1	2	2:4	1
Hermada	4	0	0	4	1:8	0

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Begliano - GAJA, BREG - Aurisina, Hermada - Isonzo, PRIMOREC - Romana, Vermegliano - Sant'Andrea, ZARJA - MLADOST, počitek: J. Aurisina.

rezultati

1. AMATERSKA LIGA
Skupina B

IZIDI 5. KOLA

Cervignano - Azzanese	1:2
Gradese - Codroipo	1:1
Palmanova - Costalunga	2:1
Portuale - Spal	0:1
PRIMORJE - Lignano	2:1
Ronchi - Torviscosa	0:0
S. Canzian - Sangiorgina	2:1
Tamai - Porcia	4:1

LESTVICA

Palmanova	5	4	0	1	9:4	8
Tamai	5	3	1	1	7:2	7
Torviscosa	5	3	1	1	5:3	7
S. Canzian	5	3	0	2	8:6	6
Sangiorgina	5	3	0	2	8:7	6
PRIMORJE	5	3	0	2	7:6	6
Cervignano	5	2	1	2	13:5	5
Gradese	5	2	1	2	10:7	5
Ronchi	5	1	3	1	6:5	5
Azzanese	5	2	1	2	5:5	5
Codroipo	4	1	2	1	4:4	4
Costalunga	5	2	0	3	5:6	4
Portuale	5	2	0	3	4:5	4
Spal	5	2	0	3	4:13	4
Porcia	5	1	0	4	2:10	2
Lignano	4	0	0	4	2:11	0

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Azzanese - S. Canzian, Codroipo - PRIMORJE, Lignano - Gradese, Porcia - Costalunga, Sangiorgina - Cervignano, Spal - Ronchi, Tamai - Portuale, Torviscosa - Palmanova.

2. AMATERSKA LIGA
Skupina D

IZIDI 5. KOLA

Bertiolo - Latisana	1:1
Gonars - Castionese	2:1
Indipend. - Olimpia Ts	1:1
KRAS - Maranese	1:3
Morsano - Zaule R.	1:4
Mortegliano - Varmo	0:1
Pocenia - Flambro	1:2
S. Marco S. - Rivignano	0:1

LESTVICA

Gonars	5	2	3	0	7:3	7
Maranese	5	2	3	0	5:2	7
Indipend.	5	2	2	1	6:3	6
Rivignano	5	2	2	1	7:4	6
Varmo	5	3	0	2	6:4	6
KRAS	5	2	2	1	7:5	6
Flambro	5	1	4	0	2:1	6
Zaule R.	5	2	1	2	6:5	5
Latisana	5	0	5	0	3:3	5
S. Marco S.	5	2	1	2	2:2	5
Bertiolo	5	1	3	1	4:4	5
Olimpia Ts	5	2	1	2	6:8	5
Castionese	5	1	2	2	7:8	4
Mortegliano	5	1	2	2	5:6	4
Morsano	5	1	0	4	3:11	2
Pocenia	5	0	1	4	5:12	1

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Castionese - Varmo, Flambro - KRAS, Gonars - S. Marco S., Latisana - Morsano, Maranese - Pocenia, Olimpia Ts - Mortegliano, Rivignano - Indipend., Zaule R. - Bertiolo.

Skupina E

IZIDI 5. KOLA

Aquileia - VESNA	0:0
Architrave - Paviese	1:1
Fiumicello - Staranzano	1:1
Isonzo T. - S. Vito	0:0
Muggesana - S. Maria	1:2
Opicina - Pieris	1:0
Porpetto - Fincantieri M.	9:0
Ruda - C.G. Stud.	3:0

LESTVICA

S. Maria	5	4	1	0	10:3	9
Ruda	5	4	1	0	10:3	9
Staranzano	5	2	3	0	7:3	7
Fiumicello	5	2	3	0	6:3	7
C.G. Stud.	5	2	2	1	4:3	6
Porpetto	5	2	1	2	11:4	5
VESNA	5	1	3	1	3:1	5
Muggesana	5	1	3	1	7:6	5
Pieris	5	1	3	1	6:6	5
Opicina	5	2	1	2	2:3	5
Aquileia	5	1	2	2	6:8	4
Isonzo T.	5	1	2	2	4:7	4
S. Vito	5	1	1	3	8:10	3
Paviese	5	0	3	2	4:8	3
Architrave	5	0	2	3	4:10	2
Fincant. M.	5	0	1	4	2:16	1

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

Aquileia - Architrave, C.G. Stud. - Fiumicello, Paviese - Opicina, Pieris - Porpetto, S. Maria - Isonzo T., S. Vito - Muggesana, Staranzano - Ruda, VESNA - Fincantieri M.

Skupina F

IZIDI 5. KOLA

Campi Elisi - E. Adriatica	2:1
Capriva - Villesse	1:0
Fogliano - JUVENTINA	0:1
Natisone - Medeuzza	2:0
Piedimonte - Mariano	1:0
Pro Romans - Mossa	0:1
S. Nazario - Giarizzole	4:1
Villanova - S. Luigi	1:0

LESTVICA

S. Nazario	5	4	1	0	9:2	9
Capriva	5	4	1	0	6:2	9
E. Adriatica	5	3	1	1	6:2	7
Mossa	5	2	3	0	4:2	7
Fogliano	5	2	2	1	5:4	6
Piedimonte	5	2	2	1	4:3	6
Natisone	5	2	1	2	3:2	5
Villesse	5	2	1	2	3:3	5
Campi Elisi	5	1	3	1	5:5	5
Villanova	5	1	2	2	5:7	4
S. Luigi	5	1	1	3	8:7	3
JUVENTINA	4	1	1	2	1:3	3
Giarizzole	5	0	3	2	1:5	3
Medeuzza	4	0	2	2	3:6	2
Mariano	5	1	0	4	3:7	2
Pro Romans	5	1	0	4	2:8	2

PRIHODNJE KOLO (30. 10.)

E. Adriatica - Fogliano, Giarizzole - Capriva, JUVENTINA - Campi Elisi, Mariano - Pro Romans, Medeuzza - S. Luigi, Mossa - Piedimonte, Natisone - S. Nazario, Villesse - Villanova. Zaostala tekma Medeuzza - JUVENTINA bo 1. novembra.

Na srečanju med ZSŠDI in ŠD A. Gramsci iz Kopra

Vzpostaviti tesnejše sodelovanje

Predsednika ZSŠDI Odo Kalan in ŠD Gramsci Gianni Katonar (desno) si izmenjujeta darila. Na levi sta jugoslovanski konzul v Trstu Anton Pogačnik in predsednik TO ZSŠDi Jurij Kufersin

Začetek ne bi mogel biti bolj obetaven. Prijateljsko in sproščeno vzdušje na nedeljskem prvem srečanju v Borovem športnem centru na 1. maju med Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji in športnim društvom A. Gramsci iz Kopra je namreč pokazalo, da manjšine ne smejo biti le most med sosedi, temveč morajo take mostove ustvarjati tudi med sabo, saj se od boljšega poznavanja razmer in izkušenj v drugih okoljih pri iskanju poti iz težav, ki so skupne vsem manjšinam, lahko tudi veliko koristnega naučijo. Prav ta zavest je bila prisotna pri udeležencih srečanja, ki so izrazili trdno namero, da se ne omejijo na morda odmevna snidenja, za katerimi pa dosti koristnega ne ostane, in vzpostavijo bolj kapilarne vezi, ki bi bile v obojestransko korist. Do izraza je prišlo tudi spoznanje, da treba hitreje naprej, da se nekje nadoknadi, kar je bilo doslej zamujenega. Lahko bi rekli, da je šlo skoraj za delovno srečanje, ob katerem pa niso pozabili na razvedrilo in so odigrali nekaj tekem, v katerih so barve ZSŠDI branili tudi Gaja, Kras (namizni tenis) in Cicibona (košarka).

Ob zaključku prijetne nedelje na stadionu 1. maj, kjer je bil prisoten tudi jugoslovanski konzul v Trstu Anton Pogačnik, je predsednik ZSŠDI Odo Kalan ob izmenjavi priložnostnih daril s predsednikom društva A. Gramsci Giannijem Katonarjem (v koprski delegaciji sta bila med drugimi tudi podpredsednik ŠD A. Gramsci Roberto Fonda in predsednik koprske Unije Italijanov Juri Aurelio) izrazil odločenost, da gredo po zastavljeni poti naprej. S svoje strani je tudi Katonar dejal, da se ne smejo omejiti na občasna srečanja. Na koncu se je predsednik teritorialnega odbora ZSŠDI za Tržaško Jurij Kufersin zahvalil Boru in Gaji, ki sta dala na razpolago igrišča.

Izkoristili smo priložnost, da smo tako Katonarju kot Kalanu zastavili nekaj vprašanj. Gosta iz Kopra smo najprej zaprosili za kratko oceno o srečanju:

»V naših delovnih programih je bilo od vsega začetka zapisano, da je ena od glavnih nalog okrepitev sodelovanja s slovenskimi športniki z onstran meje. Doslej pa je do stikov prihajalo le v okvirih Koprskih srečanj. Sedaj upamo, da nam bo uspelo sprožiti intenzivnejše in tudi bolj redno sodelovanje v vseh športnih disciplinah, s katerimi se ukvarjamo (kolesarstvo, streljanje, mali nogomet, tenis, namizni tenis, šah in košarka). To sodelovanje se namreč ne sme omejiti le na večja srečanja kot je tokratno, ampak mora priti do izraza tudi med tednom, treba ga je vzpostaviti na ravni posameznih klubov.

Srečanjem s Slovenci pripisujemo velik pomen zaradi izkušenj, ki jih imajo na športnem področju. Mi smo namreč šele na začetku te poti, saj je naše športno društvo A. Gramsci staro le dve leti.«

Bi to sodelovanje lahko zajelo kakšno drugo področje?

»Stiki med italijansko skupnostjo v Jugoslaviji in slovensko v Italiji so že utečeni, zato se mi omejujemo le na športno področje, na tem moramo delati in iz tega izhajati, če hočemo, da se ne vidimo le enkrat, dvakrat na leto kot doslej.«

Nastopate v kakšnem prvenstvu?

»V regularnih prvenstvih nimamo vpisane nobene ekipe, in sicer iz dveh razlogov, finančnih in kadrovskih. V teh dveh letih delovanja smo skušali postaviti na noge mladinski sektor, prvi in spodbudni rezultati pa so že vidni. Sedaj imamo okrog 80 članov, največ pozornosti pa posvečamo kolesarstvu.«

Kako to, da ste z organizirano športno dejavnostjo v vaši skupnosti začeli šele pred dvema letoma?

»Športna aktivnost je v naši skupnosti prisotna že desetletja, vendar v neorganizirani in le občasni obliki. Prednost se je dajalo politično-kulturni dejavnosti in šele v zadnjih letih je prodrla zavest, da je šport eden od najenostavnejših načinov angažiranja mladih. Pri tem pa moram poudariti, da imamo dobro utečeno sodelovanje s skupnostjo naših rojakov v Izoli, Piranu in da imamo regularna srečanja s skupnostjo iz Rovinja.«

Kalan pa je o srečanju menil:

»Če hočem srečanje oceniti s tekmovalnega vidika, lahko rečem, da je povsem uspelo. Jasno pa je, da nihče ni iskal športnega rezultata. V prvi vrsti smo se želeli spoznati. S človeškega, političnega vidika je nelogično, da ne bi vsaj mi, če tega že ne delajo drugi, vzpostavili tesnejših odnosov s koprsko občino. Poglejmo na primer, kaj so dosegli na Goriškem, kako velik je pretok ljudi, informacij in skupnih pobud med Gorico in Novo Gorico. Zato bomo po tej poti skušali nadaljevati in upam, da bodo še drugi sledili našemu zgledu. Razumljivo je, da je eno srečanje le kapljica v vodi. Naš cilj je, da bi se ta pobuda ne omejevala le na športno področje, ampak da bi pritegnili tudi politične forume in zaobjeli vsa področja, od Trsta, Gorice, Vidma pa do reške regije.«

Kako je sploh prišlo do pobude za srečanje z društvom Gramsci?

»Prvo potezo so potegnili predstavniki Gramscija ob priliki Koprskih srečanj. Tedaj smo se domenili, da bo prvo srečanje tu pri nas v Trstu. Sedaj moramo delo nadaljevati, z njihove strani pripravljenosti ne manjka.«

Ob tako odprti meji in ob spoznanju, ki ni od danes, da so manjšine most med narodi, je vendarle težko razumljivo, da je šele sedaj prišlo do take oblike sodelovanja med Trstom in Koprom...

»Tega si res ne znam razložiti in menim, da je bila napaka, da smo si bili tako odtujeni. S športniki iz Kopra smo se sicer skušali povezovati, a ne na ravni manjšin. In vendar ni bilo nobene prepreke in pregrade. Oni morda niso bili dovolj organizirani, a tudi mi nismo nič naredili, da bi z njimi prišli v stik.«

Izidi športnih srečanj

TENIS

Gaja - Gramsci 2:4

Baldassin - Vidovich 1:2 (3:6, 7:6, 2:6); Coretti - Miklavčič 1:2 (6:3, 5:6, 4:6); Prelec - Zornada 1:2 (1:6, 7:6, 8:10); Pregarc - Katonar 2:0 (6:2, 6:0); Prelec, Coretti - Vidovich, Miklavčič 0:2 (1:6, 4:6); Plesničar, Pregarc - Zornada, Katonar 2:0 (6:4, 6:1).

NAMIZNI TENIS

Kras - Gramsci 4:3

Milič - Degan 1:2 (21:19, 15:21, 17:21); Colja - Pavlin 2:0 (21:7, 21:10); Vesnaver - Matjašič 2:0 (21:7, 21:7); Milič, Colja - Degan, Pavlin 2:1 (21:18, 12:21, 21:18); Colja, Vesnaver - Pavlin, Matjašič 2:0 (21:12, 21:12); Colja - Degan 2:1 (12:21, 22:20, 13:21); Milič - Pavlin 1:2 (25:23, 18:21, 19:21).

ŠAH

ZSŠDI - Koper 14:2

1, kolo: Ukmar - Devivi 0:1, Prašelj - Poldrugavac 1:0, Benedetič - M. Balaban 1:0, Pertot - Francesconi 1:0.

2. kolo: Ukmar - Poldrugavac 1:0, Prašelj - M. Balaban 1:0, Benedetič - Francesconi 1:0, Pertot - Devivi 1:0.

3. kolo: Ukmar - S. Balaban 1:0, Prašelj - Vincoletto 1:0, Benedetič - Devivi 1:0, Pertot - Poldrugavac 1:0.

4. kolo: Ukmar - Vincoletto 1:0, Prašelj - Devivi 0:1, Benedetič - Poldrugavac 1:0, Pertot - S. Balaban 1:0.

KOŠARKA

Cicibona - Gramsci 100:98 (42:50)

CICIBONA: Simonič 4 (0:1), Perčič 8, Jogan 35 (5:6), Canciani 9 (1:3), Vodopivec 13 (1:2), Furlan 23 (5:8), Gregori 8 (2:2).

GRAMSCI: Apollonio 5 (3:4), Markovič 28 (2:2), Gržinič, Siljan 29 (3:6), Subotič 25 (1:3), Dežjot, Juri 9 (1:2).

SODNIK: Acerbi; PM: Cicibona 14:22, Gramsci 10:17; 3 TOČKE: Jogan (6); PON: Simonič.

Gostje iz Kopra so bili vseskozi boljši (vodili so tudi s 16 točkami razlike), vendar so kljub temu potegnili krajši konec. Cicibona jih je dohitela pri rezultatu 82:82, nakar sta se ekipi izmenjavali v vodstvu, na kraju pa so naši pokazali, da so v boljši kondiciji, a pomagala jim je tudi sreča.

(Danilo Bizjak)

Spominska slika košarkarjev Cicibone in Gramscija

Ob tej izjavi sta vidno zadovoljna, saj bomo tako gazili sneg v treh in ne bosta več sama. Za trenutek me počakata in se oddahneta, jaz pa sem pripravljen v nekaj minutah, kot da ne bi nikoli resno mislil na povratek. Ura je že osem. To je pozno, morda že zelo pozno. Mojmir in Ničo se mi zdita utrujena, vendar še kar z visoko moralo. To je najvažnejše. Vstala sta sredi noči in v nekaj urah dosegla Štirico. Bolj malo govorita, kar je za njiju pravzaprav čudno, vendar pa ju prav dobro razumem. Danes tu in sedaj se res vse odloča. Ali dosežemo vrh, ali pa se dokončno umaknemo.

Vrtoglavica

Naposled odidemo. Takoj se lotimo neskončne strmine, ki pelje do sedla. Tehnično ni zahtevna, vendar smo skoraj na višini osem tisoč metrov. Tu ne bo odločala tehnika, temveč telesna in psihična odpornost. Natrenirano telo in močna volja. Napoveduje se topel, morda še preveč topel dan, tako da je to že sumljivo. Sicer pa sedaj je treba misliti le na sedlo. To je naš trenutni cilj, nato pa bo šlo dalje.

Mojmir se zažene v strmino, Ničo pa takoj za njim. Sneg je dober, to pa nam vliva dokajšnjo mero optimizma. Vendar pa se višina zelo pozna. Ničo takoj upočasni ritem, Mojmirja pa nadomestim v gaženju. Čisto vsak korak moram počivati. Čas hitro mineva, mi pa se zelo počasi vlečemo navkreber. Mojmir in Ničo se nekaj pomenkujeta, verjetno ima slednji težave z dihanjem. Napredujem in počivam z glavo v snegu. Napor je blazen. V rokah stiskam cepin in lovim sapo. Ni zraka. Naenkrat me napade vrtoglavica. S cepinom si takoj skopam varno polico in se tudi s koleni naslonim v sneg. Čakam, da mi mine. Čakam, da se mi svet neha vrteti okoli mene, čakam, da se zmešnjava v moji glavi ustali.

Prav takrat slišim Niča, ki nekaj desetin metrov pod mano pravi: »Fanta, jaz se bom obrnil!« Mojmir mu ne odgovori, mene pa ta stavek kar predrami iz skorajšnje omedlevice in se zaderem na vso moč: »Ne moreš obrniti, ko pa si prišel že tako visoko! Saj smo že pod sedlom! Saj smo že na osem tisoč metrih!« Moje kričanje pomešano z obupnim sopenjem verjetno deluje dokaj zmedeno in čudno. Od tega napora mi divje udarja v glavi.

Medtem me Mojmir doseže in prehiti. Spet se počutim malo bolje in grem dalje. Kaže, da je tudi Niču bolje, saj se je spet zagrizel v vesino. Dolge minute tišine. Spet prehitim Mojmirja, ko počiva in se zaskrbljeno obrača navzdol k Niču. On je ta zadnji celoten vzpon opravil z njim in torej ve, kakšne težave ima. Že nad taborom ena je Niča dajala višina.

Ta višina in to popolno brezvetrje ne napovedujeta nič dobrega. Nekaj se mora zgoditi. In res zaslišim: »Jaz se vrnem. Pa srečno za vrh!«. Mene ta Ničev stavek kar strese. Morda zato, ker me prenese na trdna tla, saj se zavedam, da sem tudi jaz z energijami na koncu, morda pa se mi to zdi enostavno preveč kruto. Ničo, preveč si dal za to odpravo, za ta vrh, da bi omagal malo pod ciljem!

Zagotovim si stojišče s cepinom, saj sem na zelo nerodnem mestu, ter se trdno odločim, da prepričam Niča, naj nadaljuje: »Ničo, kar naprej, saj smo takoj na sedlu. Ne moreš obrniti tako visoko.« Prestanek. Tišina. Ničo stoji tam na dnu in gleda navkreber.

»Če ne boš šel z nama na vrh, ti bo žal celo življenje, saj ne boš več imel take priložnosti,« mu vržem. Upam, da bo to pomagalo. Ne vem, koliko je egoizma ali altruizma v teh mojih besedah. Vem le, da si resnično želim prepričati soplezalca, naj ne odneha. Egoizem zato, ker je velika razlika, če gazimo ta prekleti sneg v dveh ali pa si to titansko delo razdelimo na tri. Velika razlika je, če smo v dveh ali treh, ki se naslanjamo eden na drugega, ko skušamo uresničiti svoje sanje. Kar prestrašim se, ko se zavedam, da bi se sedaj lahko tudi Mojmir obrnil, ko pa nama je Ničo dal moralno dovoljenje za to prav s svojo odpovedjo. Po drugi strani, in to je altruizem, pa se zavedam, da skušam prepričati Niča, naj nadaljuje tudi zato, da bomo z njim delili velik uspeh, in da bo tudi on nam enak, če bomo uspeli. Sreča drugega v enakih pogojih, je tudi moja sreča.

Zrem v dolino in si trdno želim, da prijatelj nadaljuje z vzponom. »Ničo, veš kakšen uspeh je, če boš osvojil osemtisočak?« Tišina. »Veš kaj vse boš lahko gororil po Ljubljani?« Izustil sem bedarijo. Nič zato, ni ne prva ne zadnja. Nihče od nas treh se ne premakne, le jaz zaupam svoje besede temu redkemu, dušečemu in nehvaležnemu zraku. Mojmir še molči, kar je slab znak. Pomeni, da nima upanja, da bi prepričal soplezalca, naj nadaljuje. On je gotovo altruist. On ima to čudovito vrlino. Morda tudi jaz, saj sem tu zasidran v snegu in upam le, da se tretji človek v navezi premakne... navzgor.

Ničo se res premakne... navzdol. Najprej en korak, nato še drugi. »Fanta, še enkrat srečno! Morda se srečamo v Trojki.« Tišina.

»Srečno!« odvrne Mojmir in se ne obrne več.

»Srečno!« odvrnem jaz in se čutim popolnoma brez moči. Stisne me v grlu, ko vidim Niča, ki se spušča. Kaj mu vrh res ne pomeni toliko, ali pa je z njim tako hudo, pa ni hotel pokazati? Ali pa pomeni meni vrh pretirano preveč in sem le nepreviden fanatik, ki je že izgubil pravo dimenzijo realnosti, in hoče priti stvari do dna, čeprav je to morda norost? Ne vem in nočem misliti na to. Ne premaknem se, Mojmir pa me hitro doseže in prehiti. Sedaj je on na vrsti za gaženje.

Ko se srečava, se pomenljivo pogledava. Jaz si le želim videti na njegovem obrazu trdno odločnost in nepopustljivost. Morda on isto. In res mi njegov izraz vlije nove moči. Morda tudi moj njemu. Ne vem, kakšen je ta moj izraz na obrazu, morda spačen od napora, toda zagotovo vem, da je trden kot skala in prepričan v uspeh.

Mojmir takoj nadaljuje, kar mi pomeni, da sem jaz nanj učinkoval pozitivno. Morda so tudi pozitivno vplivale besede, s katerimi sem skušal prepričati prijatelja, ki se vrača, naj ne popusti. S tem pa, da se Mojmir zagrize v strmino, tudi mene prisili, da opravim isto. Kako je eden v oporo drugemu!

Sem le nekaj metrov za njim in z neverjetno težavo ubiram stopinje. Je že zelo toplo, pa čeprav je sonce skrito za sumljivo kopreno oblakov. Nenadoma se nagnem naprej, zapičim cepin globoko v sneg in tiho zakričim: »Počakaj!« nato pa klecnem s koleni. Spet vrtoglavica. Višina! Ni zraka. Duši me. Nebo se vrti nad mano. Ta popolna in vseobsegajoča belina se vrti okoli mene. Ta dolina pod mano se vrti okoli mene. Sam se vrtim okoli sebe. Skušam se umiriti, pa še dolgo mi ni mogoče. Ko naključno pogledam navzdol, se še bolj trdno oklenem cepina. Tu je tako strmo, jaz imam vtis, da letim. V dolino ali pa v nebo. Morda celo v tretjo dimenzijo. Mojmir me zelo zaskrbljeno gleda. Tudi on ne more napredovati brez mene. Vezana sva eden na drugega z dvojno trdno vezjo. Jaz na njega in on na mene. Tudi on potrebuje moje besede, prav tako kot jaz njegove.

Neskončno dolge minute končno minejo, jaz pa zberem vso svojo moč, da čim bolj prepričano, vedro, glasno in odločno rečem: »Ja, gremo naprej!«

Na prijateljskem troboju

Dvojna zmaga goriške Olympie

Goriška Olympia, ki bo v soboto začela letošnjo prvenstveno pot v C-1 ligi, je v nedeljo organizirala turnir, na katerem sta poleg domače šesterke nastopili še ASFJR iz Čedada in Pav Natisonia, ki bosta letos igrali v C-2 ligi. Turnir je vsem trem postavam služil predvsem kot dobra priprava na prvenstvo in to še posebej velja za Goričane, ki jih v uvodnem srečanju v Rovigu čaka nelahka naloga.

Jakopičevi varovanci so kljub dvojni zmagi zaigrali pod običajnim nivojem. Očitno prijateljsko vzdušje turnirja jih ni zadostno motiviralo, da bi pokazali vse, kar znajo.

IZIDI: Pav Natisonia - ASFJR 2:0, Olympia - Pav Natisonia 2:1, Olympia - ASFJR 2:1.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Olympia, 2. Pav Natisoniua, 3. ASFJR.

OLYMPIA: Petejan, Š. in I. Cotič, M. in I. Špacapan, S. in A. Terpin, Komjanc, Batistič, Sfiligoj, Marassi.

Odbojka: končan prvi del deželnega pokala FJK

V drugo fazo tudi Breg Agrar

Prvi del ženskega odbojkarskega pokala FJK je za nami. Štiri od petih prijavljenih slovenskih šesterk je uspešno premostilo prvo oviro. Kot zadnji se je v sobotnem sklepnem kolu kvalificiral še Breg Agrar, ki je tesno (že drugič po tie-breaku) premagal Virtus, hkrati pa izkoristili predviden poraz Kontovelk v derbiju s slogašicami. Prav Kontovel Electronic Shop ostaja edina izločena šesterka, ni pa rečeno, da ji ne bodo organizatorji prizanesli v repesaži. Znano je, da bodo v nadaljni del vključili še nekajtretjeuvrščenih šesterk, Kontovelke pa res nimajo slabega količnika v nizih in zato niso brez možnosti.

SKUPINA A — IZIDA 3. KOLA: Kontovel Electronic Shop - Sloga Koimpex 1:3, Breg Agrar - Virtus 3:2.

KONČNA LESTVICA: Sloga Koimpex 6 (9:1), Breg Agrar 4 (5:7); Kontovel Electronic Shop 2 (6:8), Virtus 0 (4:9).

Kontovelke (na sliki z Virtuosm) so izločene (Foto Križmančič)

SKUPINA B — IZIDA 3. KOLA: Agorest - Sokol Indules 2:3, Pieris - Fincantieri 3:1.

KONČNA LESTVICA: Sokol Indules 6 (9:2), Agorest 4 (8:5), Pieris 2 (4:7), Fincantieri 0 (2:9).

obvestila

KD LONJER-KATINARA
KK ADRIA RESIM
prirejata v nedeljo, 30. oktobra, jesenski pohod s startom v Lonjerju ob 9.30. Vabljeni!

SMUČARSKI ODSEK
ŠD BREG
organizira predsmučarsko telovadbo, ki bo v šolski telovadnici pri Domju ob sredah in petkih od 20.30 dalje.

KOŠARKARSKA SEKCIJA
ŠD BREG
obvešča, da so treningi minibasketa za letnike 78, 79 in 80 ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18. ure v šolski telovadnici pri Domju. Vpisovanje neposredno na treningih.

ŠD MLADINA
obvešča, da bo telovadba pod vodstvom prof. Drasiča ob torkih in četrtkih od 25. t. m. dalje v bivšem občinskem rekreatoriju v Križu od 19.30 do 20.30. Vpisovanje v telovadnici.

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo potekala na svetoivanski šoli Oton Župančič redna vadba za osnovnošolce ob torkih, in sicer ob 14.15 za učence 3., 4. in 5. razreda, ob 15.15 pa za 1. in 2. razred.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 1000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel..7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

25. oktobra 1988

Je aretirana Libanonka navadna goljufica ali nevarna teroristka?

Pismo in slike ameriških talcev so baje ponarejene fotomontaže

MILAN — Aretacija, ki so jo v četrtek izvedli finančni stražniki na milanskem letališču Linate, se je spremenila v pravo politično detektivko. Italijanski preiskovalci se spopadajo s številnimi vprašanji, predvsem pa skušajo ugotoviti, ali je aretirana Aline Ibrahin Rizkalah navadna tihotapka ali članica kake teroristične skupine. Zaenkrat namreč še ni jasno, ali je nameravala mamilo, ki ga je imela pri sebi prodati, ali pa ji je koristilo zato, da bi preusmerila pozornost carinskega pregleda na letališču. V dvojnem dnu kovčka je namreč Rizkalahova skrivala slike in pismo ameriških talcev v Libanonu, preiskovalcem pa je povedala, da je v Italijo prišla kot kurirka proiranskega gibanja džihad eslami (islamska sveta vojna). Taka trditev pa je v protislovju z njeno veroizpovedjo, saj je Rizkalahova krščanska maronitka.

Vprašljiva pa je tudi vloga Alda Anghesse, ki je svojčas sodeloval z italijanskimi tajnimi službami. Libanonka je namreč povedala, da bi se morala v Milanu sestati z njim in mu izročiti dokumente in slike talcev, Anghessa pa je policiji in digosu dal dve različni in protislovni izjavi. Prvim je povedal, da je res pričakoval »zanimivo« gradivo z Bližnjega vzhoda, drugim pa, da o zadevi ne ve veliko, in da je samo čakal na »klienta« iz Libanona. Policija vsekakor izključuje možnost, da bi bila mamilo in znatna vsota ponarejenih dolarjev, ki jih je Libanonka skrivala v prtljagi, namenjena prav Anghessi.

Problem zase pa je pismo, ki naj bi ga napisal eden od talcev, in sicer univerzitetni profesor Alan Steen. V tekstu namreč kar mrgoli slovničnih napak, kar je za izobraženca nesprejemljivo, poleg tega pa se tudi podpis odločno razlikuje od ostale pisave. Preiskovalni sodnik, ki vodi celotno zadevo, je zato zaprosil za pomoč ameriško policijo, ki bo v Italijo v kratkem poslala originalen rokopis prof. Steena. Italijanskim preiskovalcem pa bo poslala tudi zadnje fotografije ameriških talcev, na podlagi katerih bodo lahko vsaj deloma ugotovili, ali je Aline Ibrahim Rikzalah res premetena teroristka, ali pa samo navadna goljufica, ki je s svojim početjem spravila v škripce politično policijo. Tudi Anghessa bo moral takrat spet na zaslišanje, saj je tudi njegov položaj v aferi vse prej kot jasen.

Orkan Joan razdejal nikaragovsko obalo

MANAGUA — Orkan Joan je v Nikaragvi pustil za sabo tako opustošenje, da je gmotna škoda hujša kot po katastrofalnem potresu leta 1972, ko je izgubilo življenje deset tisoč ljudi. Ta izjava nikaragovskega predsednika Ortege zgovorno priča, da je orkan težko prizadel nikaragovsko gospodarstvo, saj je brezdomcev skoraj 300 tisoč. Po prvih uradnih vesteh je življenje izgubilo 150 oseb, števila pogrešanih pa ne navajajo. Kljub cenzuri očividci trdijo, da bo končni obračun precej hujši. Oblasti so že zaprosile za mednarodno pomoč, da bi bile lahko kos težkemu položaju.

Najtežje je bilo prizadeto pristanišče Bluefielos ob Karibskem morju in bližnje mestece Corn. Veter, ki je dosegel 220 kilometrov na uro, je ruval in lomil vse, kar se mu je postavilo po robu. V notranjosti dežele se je orkan nekoliko umiril, da ga sedaj uvrščajo med navadne tropske nalive in so ga že prekrstili v Miriam. Obilno deževje pa je povzročilo poplave, plazove in ugreze domala po vsej Nikaragvi.

Nad toplim Tihim oceanom pa se je Miriam okrepila, tako da ponovno povzroča težave v Salvadorju, kjer so proglasili izredno stanje.

Na sliki (telefoto AP): **razdejanje, ki ga je orkan Joan povzročil v Bluefielosu**

Vojna mornarica preprečila zaplembo ribiške ladje

MARZARA DEL VALLO (TRAPANI) — Italijanska vojna mornarica je v Sicilskem prelivu preprečila zaplembo ribiške ladje Anna Asaro iz Marzare del Vallo.

Ribiči so imeli tokrat srečo, saj so se resnično nahajali v mednarodnih vodah, ko jih je zajel libijski patruljni čoln. Italijanski kapitan je skupaj z Libijci določil položaj svoje ribiške ladje in o rezultatih takoj obvestil pristaniško poveljstvo v Marzari del Vallo, ta pa vojno mornarico. Po vsem sodeč je tudi vojna mornarica z radarji ugotovila, da je tokrat poseg libijskega patruljnega čolna neupravičen, in je lahko poslala na pomoč vojaško ladjo Visentini. Več ur so trajala pogajanja, preden se je poveljnik libijskega patruljnega čolna prepričal, da se nahaja 49 milj od libijske obale v mednarodnih vodah.

Wiesenthal kritizira Jugoslavijo zaradi vojnega zločinca Brunnerja

DUNAJ — *Sloviti lovec na nacistične zločince in direktor dunajskega židovskega dokumentacijskega centra Simon Wiesenthal v svojih memoarih, ki bodo kmalu izšli z naslovom »Pravico, ne pa maščevanje« pri zahodnonemški založbi Ullstein, še posebej obravnava lik in usodo v Siriji živečega nacističnega vojnega zločinca Aloisa Brunnerja, ki je med vojno deloval tudi v Jugoslaviji. Prav tako pa Wiesenthal posredno kritizira jugoslovansko vlado zaradi njene nepripravljenosti, da zahteva Brunnerjevo izročitev.*

Leta 1912 na Gradiščanskem rojeni Brunner se je pred vojno zelo zgodaj priključil ilegalni nacistični stranki, 1934 pa je v Münchnu skupaj s kasnejšimi vojnimi zločinci Kaltenbrunnerjem, Eichmannom, Rederjem ter z očetom sedanjega vodje avstrijske svobodnjaške stranke Jörga Haiderja (oče Jörga Haiderja ni na spisku vojnih zločincev) vstopil v esesovsko »avstrijsko legijo«. Po anšlusu je bil Brunner med najtesnejšimi sodelavci izvajalca »končne rešitve židovskega vprašanja« Adolfa Eichmanna, in je bil med glavnimi organizatorji deportacije avstrijskih, francoskih, slovaških, grških pa tudi jugoslovanskih Židov v taborišča smrti. Brunner je namreč marca 1943 v Skopju vodil deportacijo 8.000 jugoslovanskih Židov v taborišči Auschwitz in Treblinka.

V izvlečku spominov, ki so bili objavljeni v zadnji številki dunajskega tednika Profil, Simon Wiesenthal trdi, da je Brunner najhujši od še živečih vojnih zločincev. Brunner se je po vojni najprej skrival v severni Nemčiji, 1954 pa mu je uspelo pobegniti v Egipt, kjer so bili nekdanji nacisti - tako kot v večini ostalih arabskih držav - dobrodošli. Kasneje je odšel v Sirijo, kjer še danes živi v Damasku pod imenom Georg Fischer in pod zaščito sirskih oblasti, s katerimi je v policijskih in obveščevalnih poslih verzirani nekdanji SS-Hauptsturmführer (stotnik) Brunner tesno sodeloval. Potem, ko se je zvedelo za njegovo skrivališče, sta od sirskih oblasti njegovo izročitev zaman zahtevali Avstrija, ZR Nemčija in Francija. Po Wiesenthalovih trditvah pa so bila zaman vsa prizadevanja, da bi jugoslovansko vlado pripravili na to, da tozadevno »intervenira pri prijateljski sirski vladi«. Decembra 1984 so bila zaman prizadevanja predsednika beograjske židovske občine dr. Kadelburga, leto dni kasneje pa je preko jugoslovanskega veleposlaništva na Dunaju zaman poizkusil tudi sam Simon Wiesenthal. »Ko so me povabili, naj 11. marca 1986, ob 43-letnici začetka deportacij govorim v Skopju, sem privolil pod pogojem, da Jugoslavija stori potrebne korake za Brunnerjevo izročitev,« piše Simon Wiesenthal. »Nisem odšel v Skopje,« pa je lakonični in pomenljivi Wiesenthalov zaključek odlomka v zvezi z Brunnerjem in Jugoslavijo.

BOJAN GROBOVŠEK

Sudan umira od lakote

V sudanskem naselju Abiei so od julija letos pomrli skorajda vsi otroci stari do dveh let. Pogubila jih je strašna lakota, ki pesti sudanski jug, stanje pa se je še poslabšalo, odkar so v Abyeiju našli zatočišče tudi pripadniki plemena Dinka. Približno 20.000 ljudi je pribežalo v Abyei zaradi vojne na severu, v naselju pa je od začetka leta umrlo kar 10.000 ljudi. (Telefoto AP)

Kitoma, ki se borita na Aljaski bo priskočila na pomoč tudi SZ

BARROW — Kita imata sedaj na voljo približno 60 lukenj v ledu, do odprtega morja pa je še pet kilometrov ledene površine. Helikopter ameriške vojske je bil torej koristen, trenutno pa je vsa pozornost osredotočena na najavljeni prihod dveh sovjetskih ledolomilcev. SZ in ZDA so leta 1976 namreč podpisali poseben sporazum za vzajemno pomoč na področju varstva narave.

Sovjetska ledolomilca bosta tako sodelovala pri reševanju dveh sivih kitov, za katera se že dva tedna zanima ves svet. Prvi so kitom (od treh je eden poginil) priskočili na pomoč Eskimci, ki živijo v Barrowu. Le-ti že nekaj let ne lovijo sivih kitov, ker gre za vrsto, ki izumira, poleg tega pa niso izredno kvalitetna hrana.

Kitom so pričeli odpirati pot do morja na vse mogoče načine. Preizkusili so toplo vodo in motorne žage, betonske bloke in celo »Arhimedov vijak« - velikanski vrtalni stroj na saneh. Kljub temu pa kaže, da bodo morali na Aljaski počakati na prihod sovjetskih ledolomilcev, če bosta kita seveda preživela še nekaj dni utrudljivega boja za življenje.

Kita sta priplavala na površje, da bi si nabrala zalogo zraku (Telefoto AP)

Pripor dražji od Ritza

LONDON — *V Veliki Britaniji je združenje National Association for Care and Resettlement of Offenders, ki skrbi za prevzgojo bivših zapornikov, precej znana ustanova. Vsako leto izda rezultate posebnih raziskav, ki so običajno izredno strokovne, tokrat pa bodo nedvomno vzbudile veliko zanimanja tudi med »poštenjaki«.*

Združenje je namreč izračunalo, koliko »stane« noč v priporu. Cena je ogromna, več kot v luksuzni spalnici londonskega Ritza. Vladi so torej svetovali, naj čimprej poišče kako varianto, sicer bodo vsi dejanski ali domnevni zlikovci stali državo, kot bi prenočevali v udobnem hotelu. Glede na plačo posameznih paznikov, stroške za pralnico in druge dodatne stroške, stane noč v priporu 201 funt, približno 480 tisoč lir. V Londonu je treba izplačati nekaj več izključno v hotelu Savoy. V Ritzu, ki velja za enega od najboljših in najudobnejših hotelov, pa stane enopostelja soba s kopalnico »le« 144 funtov - 345 tisoč lir - na noč.

Vivien Stern, ki vodi združenje za prevzgojo jetnikov, je ugotovila, da približno 1.500 ljudi spi na račun države, kot bi spalo v Ritzu. Velika Britanija bi privarčevala precej milijonov, ko bi svoje zapornike gostila kar v hotelih, obenem pa bi se izognila ogorčenim protestom zaradi izredno slabe preskrbe jetnikov v priporu.

RANK XEROX
Deluje z navadnim papirjem. Je tudi kopirni stroj.
naš tehnični servis
Oddaja tudi posnetek originala.
Govori italijansko ali slovensko in ima izreden spomin.
Xerox 7020. Telekopirni stroj z navadnim papirjem.
Poverjeni zastopnik Rank Xerox
LOG.O.S. srl Gorica
Tel. 0481/20040
Telefax 0481/20265